

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.11.2016
COM(2016) 863 final

2016/0378 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta
(uudelleenlaadittu)**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{ SWD(2016) 410 final }

{ SWD(2016) 411 final }

{ SWD(2016) 412 final }

{ SWD(2016) 413 final }

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Toimintaympäristö

Euroopan kansalaiset käyttävät merkittävän osan tuloistaan energiaan, ja energia on tärkeä tekijä Euroopan teollisuudelle. Samaan aikaan energia-ala on keskeisessä asemassa, kun unioni pyrkii täyttämään velvoitteensa vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä siten, että uusiutuvien energialähteiden osuuden odotetaan olevan 50 prosenttia vuonna 2030.

Ehdotukset sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annetun direktiivin, sähkömarkkinoista annetun asetuksen ja Euroopan energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta annetun asetuksen uudelleenlaatimisesta ovat osa komission laajempaa aloitepakettia ("Puhdasta energiaa kaikille"). "Puhdasta energiaa kaikille" -paketti koostuu komission keskeisistä aloitteista, joiden tavoitteena on energiaunionin täytäntöönpano energiaunionin etenemissuunnitelman¹ mukaisesti. Siihen sisältyy sekä lainsäädäntöehdotuksia että muita aloitteita, joilla pyritään luomaan suotuisat puitteet konkreettisten hyötyjen tuottamiselle kansalaisille sekä työpaikkojen, kasvun ja investointien synnyttämiseksi ja edistämään samalla energiaunionistrategian kaikkia viittä toimintalohkoa. Paketin painopisteitä ovat energiatehokkuuden asettaminen etusijalla, EU:n maailmanlaajuinen johtoasema uusiutuvan energian alalla ja kohtuullisten sopimusehtojen tarjoaminen energian kuluttajille.

Sekä Eurooppa-neuvosto² että Euroopan parlamentti³ ovat toistuvasti korostaneet, että hyvin toimivat yhdenmetyt energiamarkkinat ovat paras keino taata kohtuulliset energianhinnat ja energian toimitusvarmuus ja mahdollistaa suurempien uusiutuvista energialähteistä tuotettujen sähkömäärien syöttäminen verkkoon ja kehittäminen kustannustehokkaalla tavalla. Kilpailukykyiset hinnat ovat olennaisen tärkeitä kasvun ja kuluttajien hyvinvoinnin saavuttamiseksi Euroopan unionissa, ja ne ovat siten myös EU:n energiapolitiikan ytimessä. Sähkömarkkinoiden nykyinen rakenne perustuu vuonna 2009 hyväksyttyyn ns. kolmanteen energiapakettiin⁴. Näitä sääntöjä on sittemmin täydennetty markkinoiden väärinkäytön ehkäisemiseen tähtäävällä lainsäädännöllä⁵ sekä sähkökauppaa ja verkon käyttöä sääntöjä

¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille: Joustavaa energiaunionia ja tulevaisuuteen suuntautuvaa ilmastomuutospolitiikkaa koskeva puitestrategia, COM(2015) 080 final.

² Neuvoston 3429. istunnon (liikenne, televiestintä ja energia) tulokset, 26. marraskuuta 2015, 14632/15; neuvoston 3472. istunnon (liikenne, televiestintä ja energia) tulokset, 6. kesäkuuta 2016, 9736/16.

³ Euroopan parlamentin 13. syyskuuta 2016 antama päätöslauselma "Kohti energiamarkkinoiden uutta rakennetta" (P8_T A(2016) 0333).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55–93), jäljempänä 'sähködirektiivi'; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 714/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävissä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 15–35), jäljempänä 'sähköasetus'; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 713/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 1–14), jäljempänä 'viraston perustamisasetus'.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1–16); komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1348/2014, annettu 17 päivänä joulukuuta 2014, tietojen

koskevilla täytäntöönpanosäädöksillä⁶. EU:n sähkön sisämarkkinat perustuvat vakiintuneisiin periaatteisiin, joita ovat muun muassa kolmansien osapuolten oikeus päästä sähköverkkoon, kuluttajien vapaus valita toimittajansa, toimintojen eriyttämistä koskevat vahvat säännöt, rajat ylittävän kaupan esteiden poistaminen, riippumattomien energia-alan sääntelyviranomaisten harjoittama markkinavalvonta sekä sääntelyviranomaisten ja verkonhaltijoiden EU:n laajuinen yhteistyö energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastossa (ACER) ja siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisessa verkostossa (ENTSO).

Kolmas energiapaketti on tuonut konkreettisia hyötyjä kuluttajille. Se on kasvattanut Euroopan sähkömarkkinoiden likviditeettia ja lisännyt merkittävästi rajat ylittävää kauppaa. Monien jäsenvaltioiden kuluttajilla on nyt enemmän valinnan varaa. Kilpailun lisääntyminen etenkin tukkumarkkinoilla on auttanut pitämään tukkuhinnat kurissa. Kolmannella energiapakettilla käyttöön otetut uudet kuluttajien oikeudet ovat selvästi parantaneet kuluttajien asemaa energiamarkkinoilla.

Uudet kehitysaskeleet ovat johtaneet perinpohjaisiin muutoksiin Euroopan sähkömarkkinoilla, Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön osuus on kasvanut voimakkaasti. Tämä siirtymä uusiutuvien energialähteiden käyttöön tulee jatkumaan, sillä se on keskeinen edellytys sille, että unioni pystyy täyttämään Pariisin ilmastositoumuksen mukaiset velvoitteensa. Uusiutuvien energialähteiden fyysinen luonne eli se, että ne ovat vaihtelevampia, huonommin ennustettavia ja hajautetumpia kuin perinteiset tuotantomuodot, vaatii markkinoiden ja verkon käytösääntöjen mukauttamista markkinoiden joustavampaan luonteeseen. Samaan aikaan valtioiden puuttuminen markkinoiden toimintaan, mikä on usein suunniteltu koordinoimattomasti, on johtanut sähkön tukkumarkkinoiden vääristymiin, joilla on kielteisiä vaikutuksia investointeihin ja rajat ylittävään kauppaan⁷. Myös teknologiapuolella on tapahtumassa merkittäviä muutoksia. Sähköllä käydään kauppaa lähes koko Euroopan laajuisesti niin sanotun markkinoiden yhteenliittämisen avulla, jonka sähköpörssit ja siirtoverkonhaltijat organisoivat yhdessä. Digitalisaatio ja internetpohjaisten mittaus- ja kaupankäyntiratkaisujen nopea kehitys tarjoavat teollisuudelle, yrityksille ja jopa kotitalouksille mahdollisuuden tuottaa ja varastoida sähköä sekä osallistua sähkömarkkinoille niin sanottuun kysyntäjoustoon liittyvien ratkaisujen avulla. Seuraavan vuosikymmenen sähkömarkkinoille on luonteenomaista vaihtelevampi ja hajautetumpi sähköntuotanto,

ilmoittamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011 8 artiklan 2 ja 6 kohdan täytäntöönpanemiseksi (EUVL L 363, 18.12.2014, s. 121–142).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1–16); komission asetus (EU) N:o 543/2013, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2013, tietojen antamisesta ja julkaisemisesta sähkömarkkinoilla ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteen I muuttamisesta (EUVL L 163, 15.6.2013, s. 1–12); komission asetus (EU) 2015/1222, annettu 24 päivänä heinäkuuta 2015, kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta (EUVL L 197, 25.7.2015, s. 24–72); komission asetus (EU) 2016/631, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2016, tuottajien verkkoliitännävaatimuksia koskevasta verkkosäännöstä (EUVL L 112, 27.4.2016, s. 1–68); komission asetus (EU) 2016/1388, annettu 17 päivänä elokuuta 2016, kulutuksen verkkoon liittämistä koskevasta verkkosäännöstä (EUVL L 223, 18.8.2016, s. 10–54); komission asetus (EU) 2016/1447, annettu 26 päivänä elokuuta 2016, suurjännitteisten tasasähköjärjestelmien ja tasasähköön liitettyjen suuntaajakytkettyjen voimalaitosten verkkoliitännävaatimuksia koskevasta verkkosäännöstä (EUVL L 241, 8.9.2016, s. 1–65); komission asetus (EU) 2016/1719, annettu 26 päivänä syyskuuta 2016, pitkän aikavälin kapasiteetin jakamista koskevasta suuntaviivoista (EUVL L 259, 27.9.2016, s. 42–68); muita suuntaviivoja ja verkkosääntöjä on laadittu jäsenvaltioiden hyväksynnällä ja ne odottavat lopullista hyväksymistä.

⁷ Ks. komission tiedonanto ”Sähkön sisämarkkinoiden toteuttaminen ja julkisten toimien täysimittainen hyödyntäminen”, C(2013) 7243 final, 5.11.2013.

jäsenvaltioiden suurempi keskinäinen riippuvuus ja uuden teknologian kuluttajilla tarjoamat mahdollisuudet pienentää energialaskujaan ja osallistua aktiivisesti sähkömarkkinoille kysyntäjouston, oman kulutuksen tai varastoinnin kautta.

Tällä sähkömarkkinoiden rakennetta koskevalla aloitteella pyritään siis mukauttamaan nykyiset markkinasäännöt uusiin markkinarealiteetteihin ja mahdollistamaan vääristymättömien hintasignaalien avulla sähkön vapaa liikkuminen sinne missä sitä milloinkin eniten tarvitaan. Samalla pyritään lisäämään kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia, maksimoimaan rajat ylittävistä kilpailusta yhteiskunnalle aiheutuvat hyödyt ja tarjoamaan oikeita signaaleja ja kannustimia investoinneille, joita tarvitaan energiajärjestelmämme hiilestä irtautumisen mahdollistamiseksi. Siinä asetetaan myös etusijalle energiatehokkuuteen liittyvät ratkaisut, ja sillä edistetään tavoitetta, jonka mukaan unionista pitäisi tulla maailman johtava uusiutuviin energialähteisiin perustuvan energian tuottaja. Tämä puolestaan tukee työpaikkojen ja kasvun luomista ja investointien houkuttelemista koskevaa unionin tavoitetta.

Markkinasääntöjen mukauttaminen

Nykyiset markkinasäännöt perustuvat viime vuosikymmenen hallitseviin tuotantotekniikoihin eli keskitettyihin, suurikokoisiin fossiilisia polttoaineita käyttäviin voimalaitoksiin. Säännöt eivät myöskään juuri anna mahdollisuuksia kuluttajien osallistumiselle. Koska vaihtelevilla uusiutuvilla energialähteillä on entistä suurempi merkitys tulevassa energialähteiden valikoimassa ja koska kuluttajilla olisi annettava mahdollisuus osallistua markkinoihin niin halutessaan, näitä sääntöjä on mukautettava. Lyhyen aikavälin sähkömarkkinat, jotka mahdollistavat uusiutuvista energialähteistä tuotetulla sähköllä käytävän kaupan yli rajojen, ovat keskeisessä asemassa, jotta uusiutuvista energialähteistä tuotettu sähkö voidaan integroida markkinoille. Tämä johtuu siitä, että suurimmasta osasta uusiutuviin energialähteisiin perustuvasta tuotannosta voidaan antaa tarkka ennuste vasta vähän ennen tuotantoa (epävarmoista sääolosuhteista johtuen). Sellaisten markkinoiden luominen, jotka mahdollistavat osallistumisen lyhyellä varoitusajalla ennen toimitusta (ns. päivänsisäiset markkinat tai säätösähkömarkkinat), on olennaisen tärkeää, jotta uusiutuvia energialähteitä käyttävät sähköntuottajat voivat myydä tuottamaansa sähköä reiluin ehdoin, ja se kasvattaa myös markkinoiden likviditeettiä. Lyhyen aikavälin markkinat tarjoavat osallistujille uusia liiketoimintamahdollisuuksia varaenergiaratkaisujen tarjonnassa aikoina, joina kysyntä on suurta ja uusiutuvaa energiaa on niukasti saatavilla. Tällaisia toimijoita ovat varastointioperaattorit tai joustavat tuottajat, ja tähän sisältyy myös kuluttajien mahdollisuus siirtää kulutustaan ("kysyntäjousto"). Vaihteleviin olosuhteisiin vastaaminen voi olla hyvin kallista pienillä alueilla, mutta vaihtelevan tuotannon yhdistäminen laajemmilta alueilta voi auttaa kuluttajia säästämään huomattavia summia rahaa. Integroidut lyhyen aikavälin markkinat puuttuvat kuitenkin edelleen.

Nykyisten markkinajärjestelyjen puutteet vähentävät energia-alan kykyä houkutella uusia investointeja. Riittävästi yhteenliitetty, markkinapohjainen energiajärjestelmä, jossa hinnat seuraavat markkinasignaaleja, synnyttää tehokkaalla tavalla tarvittavia investointeja sähköntuotantoon ja -siirtoon ja varmistaa, että ne toteutetaan siellä, missä markkinat niitä eniten tarvitsevat, mikä vähentää valtiojohtoisten investointien tarvetta.

Kansalliset markkinasäännöt (kuten hintakatot) ja valtion puuttuminen toimintaan aiheuttavat sen, että hinnoista ei nykyisin näy, milloin sähköstä on pulaa. Lisäksi hintavyöhykkeet eivät usein vastaa todellista niukkuutta, jos ne ovat huonosti suunniteltuja ja seuraavat sen sijaan poliittisia rajoja. Uudella markkinarakenteella pyritään auttamaan markkinasignaaleja ohjaamaan investointeja alueille, joilla niitä eniten tarvitaan, siten, että ne perustuvat pikemmin verkon rajoituksiin ja kysynnän keskuksiin kuin kansallisiin rajoihin.

Hintasignaalien pitäisi myös mahdollistaa riittävän korvauksen saaminen joustavista resursseista (mukaan lukien kysyntäjousto ja varastointi), sillä nämä resurssit ovat riippuvaisia lyhyemmiltä ajanjaksoilta saatavista palkkioista (esim. nykyaikaiset kaasuvoimalat, joita käytetään vain kulutushuippujen aikana, tai teollisuuskulutuksen vähentäminen kulutushuippujen tai verkon ylikuormituksen aikana). Toimivat hintasignaalit varmistavat myös olemassa olevien tuotantolaitosten ajojärjestyksen tehokkaan määrittelyn. Siksi on olennaisen tärkeää tarkastella uudelleen nykyisiä sääntöjä, jotka vääristävät hinnanmuodostusta (kuten säännöt, jotka asettavat tietyt laitokset ajojärjestyksessä etusijalle), jotta kulutuspuolen tarjoamat joustomahdollisuudet voidaan aktivoida ja hyödyntää täydessä mitassa.

Kuluttajat keskeiseen asemaan energiamarkkinoilla

Integroimalla teolliset, kaupalliset ja kotitalouskuluttajat täysin energiajärjestelmään voidaan välttää varatuotannosta aiheutuvat merkittävät kustannukset, jotka muutoin päätyisivät kuluttajien maksettaviksi. Se antaa myös kuluttajille mahdollisuuden hyötyä hintojen vaihteluista ja ansaita rahaa osallistumalla markkinoille. Kuluttajien osallistumisen mahdollistaminen on siten ennakoedellytys sille, että energiakäännettä voidaan hallita onnistuneesti ja kustannustehokkaasti.

Energiankuluttajien aseman vahvistaminen on yksi energiaunionin keskeisistä sitoumuksista. Nykyiset markkinasäännöt eivät kuitenkaan useinkaan salli kuluttajien hyötyä näistä uusista mahdollisuuksista. Vaikka kuluttajat voivat tuottaa ja varastoida sähköä sekä hallita omaa kulutustaan helpommin kuin koskaan, vähittäismarkkinoiden nykyinen rakenne estää heitä hyödyntämästä näitä mahdollisuuksia täydessä mitassa.

Useimmissa jäsenvaltioissa kuluttajilla on vähän tai ei lainkaan kannustimia muuttaa kulutustaan vastauksena markkinoiden muuttuviin hintoihin, sillä reaaliaikaisia hintasignaaleja ei välitetä loppukuluttajille. Markkinarakennepaketti tarjoaa mahdollisuuden täyttää edellä mainittu sitoumus. Läpinäkyvämmät reaaliaikaiset hintasignaalit edistävät kuluttajien osallistumista, joko yksin tai ryhmittymän kautta, ja tekevät sähköjärjestelmästä joustavamman, mikä helpottaa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön syöttämistä markkinoille. Tekniikan kehitys tarjoaa kotitalouksille suuria mahdollisuuksia energian säästön, mutta se merkitsee myös sitä, että laitteet ja järjestelmät, kuten älykkäät kodinkoneet, sähköajoneuvot, sähkölämmitys, eristettyjen rakennusten ilmastointi ja lämpöpumput sekä kaukolämmitys ja jäähdytys, pystyvät automaattisesti seuraamaan hintojen vaihteluja ja suuremmassa mittakaavassa tuottamaan merkittävän ja joustavan panoksen sähköverkkoon. Jotta kuluttajat voisivat saada rahallista hyötyä näistä uusista mahdollisuuksista, heillä on oltava käytössään tarkoitukseen soveltuvia älykkäitä järjestelmiä ja heidän on voitava tehdä sähköntoimitussopimuksia, joissa sovelletaan spot-markkinoihin sidottua dynaamista hinnoittelua. Sen lisäksi, että kuluttajat mukauttavat kulutustaan hintasignaalien perusteella, parhaillaan on syntymässä uusia kulutuspalveluja, joissa uudet markkinatoimijat tarjoutuvat hallitsemaan tietyn kuluttajajoukon sähkönkulutusta maksamalla näille korvauksen joustavuudesta. Vaikka tällaisia palveluja edistetään jo voimassa olevassa EU-lainsäädännössä, tähän mennessä saadut kokemukset osoittavat, että näillä säännöksillä ei ole onnistuttu täysin poistamaan tärkeimpiä markkinaesteitä, jotka haittaavat tällaisten palvelutarjoajien tuloa markkinoille. Näitä säännöksiä on terävöitettävä, jotta tällaisia uusia palveluja voidaan edistää tehokkaammin.

Useissa jäsenvaltioissa sähkön hinnat eivät seuraa kysyntää ja tarjontaa, vaan ne ovat viranomaisten sääntelemiä. Hintasääntely voi rajoittaa toimivan kilpailun kehittymistä,

vähentää kiinnostusta investointeihin ja haitata uusien markkinatoimijoiden tuloa markkinoille. Siksi komissio sitoutui energiaunionia koskevassa puitestrategiassaan⁸ poistamaan vaiheittain kustannuksia alhaisemmat säännellyt hinnat ja kannustamaan jäsenvaltioita laatimaan etenemissuunnitelman, jotta kaikki säännellyt hinnat poistettaisiin vaiheittain. Uudella markkinarakenteella pyritään varmistamaan, että toimitushintoihin vaikutetaan julkisilla toimilla ainoastaan perustelluissa poikkeustapauksissa.

Teknologiakustannusten nopea aleneminen merkitsee, että yhä useammat kuluttajat pystyvät pienentämään energialaskujaan käyttämällä esimerkiksi katolle asennettavien aurinkopaneelien ja akkujen kaltaista tekniikkaa. Sähkön tuotantoa omaan käyttöön haittaa kuitenkin näitä ”tuluttajia” koskevien yhteisten sääntöjen puuttuminen. Nämä esteet voitaisiin poistaa sopivilla säännöillä, esimerkiksi takaamalla kuluttajien oikeudet tuottaa sähköä omaan käyttöönsä ja myydä ylijäämä verkkoon, samalla kun otetaan huomioon koko järjestelmälle aiheutuvat kustannukset ja hyödyt (esim. asianmukainen osallistuminen verkkokustannuksiin).

Paikalliset energiayhteisöt voivat olla tehokas tapa hallita sähkönkulutusta yhteisön tasolla siten, että ne kuluttavat tuottamansa sähkön suoraan sähkötehona tai käyttävät sen (kauko-)lämmitykseen ja jäähdytykseen joko jakeluverkkoihin liitettyinä tai ilman tällaista liittymää. Sen varmistamiseksi, että tällaiset aloitteet voivat kehittyä vapaasti, uudessa markkinarakenteessa edellytetään, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön asianmukaisen oikeudellisen kehyksen, joka mahdollista niiden toiminnan.

Nykyisin yli 90 prosenttia vaihtelevista uusiutuvista energialähteistä on liitetty jakeluverkkoihin. Paikallisen tuotannon integrointi on itse asiassa osaltaan johtanut kotitalouskuluttajien verkkotariffien merkittävään nousuun. Lisäksi verkon laajentamisen ja uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien rahoittamiseksi perittävät verot ja maksut ovat kasvaneet voimakkaasti. Uusi markkinarakenne ja uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin tarkistus tarjoavat mahdollisuuden puuttua näihin puutteisiin, joilla voi olla suhteettoman suuri vaikutus joihinkin kotitalouskuluttajiin.

Verkkokustannuksia voitaisiin pienentää merkittävästi antamalla jakeluverkonhaltijoille mahdollisuus hallita joitain vaihtelevaan tuotantoon liittyviä haasteita paikallisemmin (esim. hallitsemalla paikallisia joustoresursseja). Koska monet jakeluverkonhaltijat ovat kuitenkin sellaisten vertikaalisesti integroituneiden yritysten osia, joilla on myös toimituksiin liittyvää liiketoimintaa, tarvitaan sääntelyllisiä suojatoimia jakeluverkonhaltijoiden puolueettomuuden takaamiseksi niiden toimiessa uusissa tehtävissään; tämä koskee esimerkiksi tiedonhallintaa ja sitä, milloin joustavuutta käytetään paikallisen ylikuormituksen hallintaan.

Yksi kilpailua ja kuluttajien osallistumista vauhdittava keskeinen tekijä on tieto. Komission aikaisemmin toteuttamat kuulemiset ja tekemät selvitykset ovat osoittaneet, että kuluttajat valittavat sähkömarkkinoiden puutteellisesta läpinäkyvyydestä, joka heikentää heidän kykyään hyötyä kilpailusta ja osallistua aktiivisesti markkinoihin. Kuluttajat eivät koe saavansa riittävästi tietoa vaihtoehtoisista toimittajista ja uusien energiapalvelujen saatavuudesta ja valittavat toimittajan vaihtamiseen liittyvien tarjousten ja menettelyjen monimutkaisuutta. Uudistuksella varmistetaan myös tietosuoja, kun uudet tekniikat (etenkin älykkäät mittausjärjestelmät) tuottavat runsaasti energiadataa, jolla on suuri kaupallinen arvo.

Kun kuluttajat asetetaan keskeiseen asemaan energiamarkkinoilla, yksi uuden markkinarakenteen olennainen näkökohta on se, kuinka varmistetaan, että yhteiskunnassa

⁸ Ks. komission tiedonanto ”Joustavaa energiaunionia ja tulevaisuuteen suuntautuvaa ilmastonmuutospolitiikkaa koskeva puitestrategia”, COM(2015) 080 final.

heikoimmassa asemassa olevia suojellaan ja ettei energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien kokonaismäärä kasva entisestään. Koska energiaköyhyys on kasvussa ja vallitsee epäselvyys sen suhteen, mitkä olisivat parhaat keinot puuttua kuluttajien haavoittuvuuteen ja energiaköyhyyteen, uutta markkinarakennetta koskevassa ehdotuksessa edellytetään, että jäsenvaltiot mittaavat ja seuraavat energiaköyhyyttä säännöllisesti EU:n tasolla määriteltyjen periaatteiden pohjalta. Tarkistetussa energiatehokkuusdirektiivissä ja rakennusten energiatehokkuusdirektiivissä säädetään energiaköyhyyden torjuntaa koskevista lisätoimenpiteistä.

Sähkön toimitusvarmuus

Sähkön toimitusvarmuus on välttämättömyys moderneissa yhteiskunnissa, jotka ovat suurelta osin riippuvaisia sähkö- ja verkkokäyttöisistä järjestelmistä. Siksi on välttämätöntä arvioida Euroopan sähköjärjestelmien kykyä taata riittävä tuotanto ja joustavuus luotettavien sähkötoimitusten varmistamiseksi kaikkina aikoina (resurssien riittävyys). Toimitusvarmuuden takaaminen ei ole ainoastaan kansallinen velvollisuus, vaan yksi EU:n energiapolitiikan peruspilareista⁹. Tämä johtuu siitä, että toimitusvarmuus voidaan järjestää huomattavasti tehokkaammin ja kilpailukykyisemmin täysin yhteenliitettyssä ja synkronoidussa verkossa ja hyvin toimivilla markkinoilla kuin puhtaasti kansalliselta pohjalta. Yksittäisten jäsenvaltioiden verkon stabiilisuus riippuu usein suuresti naapurimaista tulevista sähkönsiirroista, ja mahdollisilla toimitusvarmuuteen liittyvillä ongelmilla on siten yleensä alueellisia vaikutuksia. Tästä syystä alueelliset ratkaisut ovat usein tehokkaimpia lääkkeitä kansallisiin tuotantovajeisiin, kun jäsenvaltiot voivat hyödyntää muiden maiden tuotantoylijäämiä. Siksi olisi otettava käyttöön koordinoitu eurooppalainen riittävyysarviointi, jossa noudatetaan yhteisesti sovittuja menetelmiä, jotta voidaan saada realistinen kuva mahdollisista tuotantotarpeista, ottaen huomioon sähkömarkkinoiden integrointi ja mahdolliset siirrot muista maista. Jos koordinoitu riittävyysarviointi osoittaa, että tietyissä maissa tai tietyillä alueilla tarvitaan kapasiteettimekanismeja, tällaiset mekanismit olisi suunniteltava siten, että sisämarkkinoille aiheutuvat vääristymät minimoidaan. Siksi olisi määriteltävä selkeät ja läpinäkyvät kriteerit, joilla minimoidaan rajat ylittävän kaupan vääristymät, maksimoidaan kysyntäjoukon käyttö ja vähennetään hiilestä irtautumista haittaavia vaikutuksia, jotta voidaan välttää riski, että hajanaiset kansalliset kapasiteettimekanismit luovat uusia markkinaesteitä ja heikentävät kilpailua¹⁰.

Alueellisen yhteistyön lujittaminen

EU:n jäsenvaltioiden tiivis vuorovaikutus yhteisen Euroopan laajuisen verkon kautta on ainutlaatuista maailmassa ja suuri voimavara, kun energiakäänne pyritään toteuttamaan tehokkaasti. Ilman kykyä turvautua muiden jäsenvaltioiden tuotanto- tai kulutusresursseihin energiakäänneestä kuluttajille aiheutuvat kustannukset olisivat huomattavasti korkeammat. Verkkojen käyttö yli rajojen tapahtuu nykyisin huomattavasti tiiviimmin yhteen kytketyllä tavalla kuin ennen. Tämä johtuu vaihtelevan ja hajautetun tuotannon lisääntymisestä sekä markkinoiden tiiviimmästä integroitumisesta, etenkin lyhyemmillä markkina-aikaväleillä. Tämä merkitsee myös sitä, että sääntelyviranomaisten tai verkonhaltijoiden kansallisilla toimilla voi olla välittömiä vaikutuksia muihin EU:n jäsenvaltioihin. Kokemus on osoittanut, että koordinoimattomat kansalliset päätökset voivat aiheuttaa merkittäviä kustannuksia eurooppalaisille kuluttajille.

⁹ Ks. SEUT-sopimuksen 194 artiklan 1 kohdan b alakohta.

¹⁰ Katso tähän liittyen myös ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi riskeihin varautumisesta sähköalalla, joka kattaa sähkökriisitilanteiden hallintaan liittyvät toimitusvarmuuteen kohdistuvat riskit.

Se, että joitain yhdysjohtoja käytetään ainoastaan 25 prosentilla niiden kapasiteetista, mikä usein johtuu koordinoimattomista kansallisista rajoituksista, sekä se, että jäsenvaltiot eivät ole pystyneet sopimaan asianmukaisista hintavyöhykkeistä, osoittaa, että siirtoverkonhaltijoiden ja sääntelyviranomaisten välillä tarvitaan tiiviimpää koordinointia. Esimerkit onnistuneesta vapaaehtoisesta ja pakollisesta yhteistyöstä siirtoverkonhaltijoiden, sääntelyviranomaisten ja hallitusten välillä ovat osoittaneet, että alueellinen yhteistyö voi parantaa markkinoiden toimintaa ja vähentää kustannuksia huomattavasti. Joillain aloilla, kuten EU:n laajuisessa markkinoiden yhteenliittämismekanismissa, siirtoverkonhaltijoiden yhteistyöstä on jo tehty pakollista, ja joissain kysymyksissä käytettävä määräenemmistöäänestys on osoittautunut onnistuneeksi aloilla, joilla vapaaehtoisella yhteistyöllä (jossa jokaisella siirtoverkonhaltijalla on veto-oikeus) ei ole saatu aikaan tehokkaita ratkaisuja alueellisiin ongelmiin. Tätä onnistunutta esimerkkiä noudattaen pakollinen yhteistyö olisi laajennettava muille sääntelykehykseen kuuluville aloille. Siirtoverkonhaltijat voisivat siten päättää alueellisissa käyttökeskuksissa niistä kysymyksistä, joissa hajanaisilla ja koordinoimattomilla kansallisilla toimilla voisi olla kielteisiä vaikutuksia markkinoihin ja kuluttajiin (esim. verkon käytön, yhdysjohtojen kapasiteetin laskennan, toimitusvarmuuden ja riskeihin varautumisen aloilla).

Viranomaisvalvonnan mukauttaminen alueellisiin markkinoihin

Myös viranomaisvalvonta on aiheellista mukauttaa uusiin markkinarealiteetteihin. Kaikista viranomaispäätöksistä vastaavat nykyisin kansalliset sääntelyviranomaiset, jopa tapauksissa, joissa tarvitaan yhteistä alueellista ratkaisua. Vaikka ACER on onnistunut tarjoamaan foorumin, jossa kansallisten sääntelyviranomaisten toisistaan poikkeavia intressejä voidaan koordinoita, sen päärooli rajoittuu nykyisellään koordinointiin, neuvonantoon ja seurantaan. Samalla kun markkinatoimijat tekevät entistä enemmän yhteistyötä yli rajojen ja päättävät joistain verkon käyttöä ja sähkökauppaa koskevista kysymyksistä määräenemmistöllä alueellisella tai jopa unionin tasolla¹¹, viranomaistasolla ei ole vastaavia alueellisia päätöksentekomenettelyjä. Viranomaisvalvonta on siis edelleen hajanaisista, mikä johtaa toisistaan poikkeavien päätösten ja tarpeettomien viivästysten riskiin. ACERin toimivaltuuksien vahvistaminen niissä rajat ylittävissä kysymyksissä, jotka vaativat koordinoitua alueellista päätöstä, edistäisi nopeampaa ja tehokkaampaa päätöksentekoa rajat ylittävissä kysymyksissä. Kansalliset sääntelyviranomaiset, jotka päättäisivät näistä kysymyksistä määräenemmistöllä ACERin puitteissa, olisivat edelleen täysimittaisesti mukana prosessissa.

Vaikuttaa myös aiheelliselta määritellä paremmin Sähkö-ENTSON asema sen koordinoivan roolin vahvistamiseksi ja päätöksentekoprosessin läpinäkyvyyden lisäämiseksi.

Tekstin selvennykset

Sähköasetuksen, viraston perustamisasetuksen ja sähködirektiivin uudelleenlaadinnan yhteydessä selvennetään myös joidenkin voimassa olevien sääntöjen sanamuotoa ja järjestellään joitain niistä uudelleen, jotta näiden kolmen säädöksen erittäin teknisistä säännöksistä voidaan tehdä helpommin ymmärrettäviä niiden asiasisältöä kuitenkaan muuttamatta.

¹¹ Ks. esim. kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta 24 päivänä heinäkuuta 2015 annetun komission asetuksen (EU) 2015/1222 (EUVL L 197, 25.7.2015, s. 24–72) 9 artikla.

- **Yhdenmukaisuus muiden politiikan alaa koskevien säännösten ja ehdotusten kanssa**

Markkinarakennealoite liittyy läheisesti muihin energia- ja ilmastolainsäädäntöä koskeviin ehdotuksiin, jotka esitetään rinnakkain sen kanssa. Näihin kuuluvat muun muassa Euroopan energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävät aloitteet, uusiutuvia energialähteitä koskeva paketti sekä energiaunionin hallinto- ja raportointimekanismeja käsittelevä kattava aloite. Kaikilla näillä aloitteilla pyritään toteuttamaan toimenpiteet, jotka tarvitaan tavoitteena olevan kilpailukykyisen, varman ja kestäväen energiaunionin saavuttamiseksi. Kokoamalla erilaiset aloitteet yhdeksi paketiksi, johon sisältyy useita lainsäädännöllisiä ja muita välineitä, pyritään varmistamaan näiden erilaisten mutta toisiinsa läheisesti liittyvien toimintapoliittisten ehdotusten suurin mahdollinen yhdenmukaisuus.

Siksi vaikka tässä ehdotuksessa keskitytään markkinasääntöjen päivittämiseen siten, että siirtyminen puhtaan energian käyttöön olisi taloudellisesti edullista, nämä säännökset toimivat yhteisvaikutuksessa EU:n laajemman ilmasto- ja energiapoliittisen toimintakehyksen kanssa. Näitä yhteyksiä selitetään laajemmin komission laatimassa vaikutustenarvioinnissa¹².

Tämä ehdotus liittyy läheisesti uusiutuvista energialähteistä annetun direktiivin tarkistamista koskevaan ehdotukseen, joka luo puitteet vuodelle 2030 asetetun uusiutuvia energialähteitä koskevan tavoitteen saavuttamiselle. Siihen sisältyvät myös uusiutuvien energialähteiden tukijärjestelmiä koskevat periaatteet, jotka tekisivät niistä enemmän markkinasuuntautuneita, kustannustehokkaampia ja laajuudeltaan enemmän alueellisia tapauksissa, joissa jäsenvaltiot päättävät jatkaa tukijärjestelmien soveltamista. Toimenpiteet, jotka aiemmin sisältyivät uusiutuvia energialähteitä koskevaan direktiiviin ja joiden tavoitteena on uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön integroiminen markkinoille, kuten ajojärjestyksen määrittämistä ja oman kulutuksen markkinoihin liittyviä esteitä koskevat säännökset ja muut markkinoille pääsyä koskevat säännöt, on nyt sisällytetty sähköasetukseen ja sähködirektiiviin.

Energiaunionin hallintoa koskeva asetusehdotus auttaa osaltaan varmistamaan toimintapolitiikan johdonmukaisuuden, sillä siinä yhdenmukaistetaan jäsenvaltioiden suunnittelu- ja raportointivelvollisuuksia, jotta voidaan paremmin tukea lähentymistä kohti EU:n tasolla asetettuja energia- ja ilmastotavoitteita. Tämä uusi suunnittelu-, raportointi- ja seurantaväline mittaa jäsenvaltioiden edistymistä nyt ehdotetuilla säädöksillä käyttöön otettavien Euroopan laajuisten markkinavaatimusten täytäntöönpanossa.

Riskeihin varautumista sähköalalla koskeva asetusehdotus täydentää tätä ehdotusta, ja siinä keskitytään erityisesti hallitusten toimiin sähkökriisitilanteiden hallitsemiseksi ja sähköjärjestelmään kohdistuvien lyhytaikaisten riskien torjumiseksi.

Nyt annettava ehdotus on sovitettu tarkasti yhteen komission kilpailupoliitiikan kanssa energia-alalla. Siinä on erityisesti otettu huomioon kapasiteettimekanismeja koskevan komission toimialatutkinnan tulokset, mikä takaa täyden yhdenmukaisuuden energia-alan valtiontukia koskevan komission valvontapolitiikan kanssa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotuksella pyritään saavuttamaan energiaunionin keskeiset tavoitteet, jotka on määritelty joustavaa energiaunionia ja tulevaisuuteen suuntautuvaa ilmastonmuutospoliittikkaa

¹² [Julkaisutoimisto lisää linkin vaikutustenarvointiin.]

koskevassa puitestrategiassa. Kuten edellä mainitaan, paketin yksityiskohdat vastaavat myös unionin hiljattain tekemää globaalia sitoumusta saavuttaa YK:n ilmastopöytäkirjan 21. osapuolikokouksessa (COP 21) saavutetun sopimuksen mukaiset kunnianhimoiset ilmastotavoitteet. Nyt esitettävä ehdotus tukee ja täydentää vastavuoroisesti kesäkuussa 2015 esitettyä ehdotusta EU:n päästökauppajärjestelmän tarkistamisesta.

Lisäksi siltä osin kuin sähkömarkkinarakenteen tarkistuksen tavoitteena on lisätä kilpailua Euroopan sähkömarkkinoilla ja helpottaa uusien energiateknologioiden tuloa markkinoille, ehdotus edesauttaa myös työpaikkojen ja kasvun luomista koskevan unionin tavoitteen saavuttamista. Tarjoamalla markkinamahdollisuuksia uudelle teknologialle ehdotus edistää useiden sellaisten palvelujen ja tuotteiden käyttöönottoa, jotka antaisivat Euroopan yrityksille etulyöntiaseman, kun siirtyminen puhtaaseen energiaan etenee maailmanlaajuisesti.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotettujen toimenpiteiden oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 194 artikla, jossa vahvistetaan ja selvennetään EU:n toimivalta energia-alalla. SEUT-sopimuksen 194 artiklan mukaan EU:n energiapolitiikalla pyritään varmistamaan energiamarkkinoiden toimivuus; varmistamaan energian toimitusvarmuus unionissa; edistämään energiatehokkuutta ja energiansäästöä sekä uusiin ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvien energiamuotojen kehittämistä; ja edistämään energiaverkkojen yhteenliittämistä.

Nyt esitettävä aloite pohjautuu myös laajaan kokonaisuuteen säädöksiä, joita on annettu ja saatettu ajan tasalle viimeksi kuluneiden kahden vuosikymmenen aikana. EU on sähkön sisämarkkinoiden luomiseksi hyväksynyt vuosina 1996–2009 kolme peräkkäistä lainsäädäntöpakettia, joiden yleisenä tavoitteena on ollut markkinoiden yhdentäminen ja kansallisten sähkö- ja kaasumarkkinoiden vapauttaminen. Nämä säännökset kattavat laajan valikoiman erilaisia näkökohtia markkinoille pääsystä läpinäkyvyyteen, kuluttajien oikeuksiin ja sääntelyviranomaisten riippumattomuuteen, muutamia esimerkkejä mainitaksemme.

Kun pidetään mielessä voimassa oleva lainsäädäntö ja sähkömarkkinoiden laajemman yhdentymisen yleinen kehitys, nyt esitettävä aloite olisi nähtävä myös osana jatkuvaa pyrkimystä varmistaa Euroopan energiamarkkinoiden yhdentyminen ja tehokas toiminta.

Lisäpohjaa toiminnalle ovat luoneet myös Eurooppa-neuvoston¹³ ja Euroopan parlamentin esittämät toiveet EU-tason toimista Euroopan energiamarkkinoiden loppuun saattamiseksi.

• Toissijaisuusperiaate

Sähkömarkkinoista annetun asetuksen, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annetun direktiivin ja energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta annetun asetuksen säännöksiin ehdotetut muutokset ovat välttämättömiä EU:n yhdenmukaisen sähkömarkkinoiden tarkoituksen saavuttamiseksi, eikä sitä voida saavuttaa yhtä

¹³ Eurooppa-neuvosto asetti helmikuussa 2011 tavoitteeksi, että energian sisämarkkinat saadaan valmiiksi vuoteen 2014 mennessä ja että tiettyjen jäsenvaltioiden verkkojen eristyneisyyden poistamiseksi tarvittavat yhteenliittämät toteutetaan vuoteen 2015 mennessä. Kesäkuussa 2016 Eurooppa-neuvosto peräänkuulutti myös energia-alan sisämarkkinastrategiaa, johon liittyvät toimintasuunnitelmat komission on esitettävä ja toteutettava vuoteen 2018 mennessä.

tehokkaasti kansallisella tasolla. Kuten uudelleenlaadittujen säädösten arvioinnissa¹⁴ yksityiskohtaisemmin kuvataan, kokemus on osoittanut, että erilliset kansalliset ratkaisut ovat johtaneet sähkön sisämarkkinoiden toteuttamisen viivästymiseen, mikä on johtanut puutteellisiin ja yhteensopimattomiin sääntelytoimenpiteisiin, toimien tarpeettomaan päällekkäisyyteen ja viivästyksiin markkinoiden tehottomuuden korjaamisessa. Sellaisia energian sisämarkkinoita, jotka tarjoavat kilpailukykyistä ja kestävää energiaa kaikille, ei voida saavuttaa hajanaisten kansallisten sääntöjen pohjalta; tämä koskee erityisesti energialla käytävää kauppaa, jaetun verkon käyttöä ja tuotteiden tietynasteista standardointia.

EU:n sähkömarkkinoiden kasvava yhteenliittäminen edellyttää tiiviimpää koordinoitua kansallisten toimijoiden välillä. Kansalliset toimet vaikuttavat sähköalalla suoraan naapurijäsenvaltioihin keskinäisestä energiariippuvuudesta ja verkkojen yhteenliittämisestä johtuen. Verkon stabiilisuuden ja tehokkaan toiminnan varmistaminen on entistä vaikeampaa pelkästään kansallisella tasolla, kun rajat ylittävän kaupan lisääntyminen, hajautetun tuotannon yleistymisen ja kuluttajien kasvava osallistuminen lisäävät kaikki heijastusvaikutusten mahdollisuutta. Yksikään valtio ei pysty toimimaan tehokkaasti yksin, ja yksipuolisten toimien seuraukset ovat tulleet ajan mittaan entistä ilmeisimmiksi. Tämä yleinen periaate pätee kaikkiin nyt esitettävään ehdotukseen sisältyviin toimenpiteisiin, koskivat ne sitten energiakauppaa, verkon käyttöä tai kuluttajien tehokasta osallistumista.

Yhteisillä alueellisilla kysymyksillä, jotka vaativat koordinoitua päätöksentekoa, on usein merkittävä taloudellinen vaikutus yksittäisiin jäsenvaltioihin, ja aiemmat kokemukset ovat osoittaneet, että vapaaehtoisella yhteistyöllä, vaikka se onkin hyödyllistä monilla jäsenvaltioiden välisen yhteistyön aloilla, ei ole useinkaan onnistuttu ratkaisemaan jäsenvaltioiden välisiä teknisesti monimutkaisia riitakysymyksiä, joilla on merkittäviä haittavaikutuksia¹⁵. Olemassa olevat vapaaehtoiset aloitteet, kuten viidenvälinen energiafoorumi, ovat myös maantieteellisesti rajallisia, sillä ne kattavat vain osia EU:n sähkömarkkinoista eivätkä välttämättä kokoa yhteen kaikkia maita, jotka ovat fyysisesti läheisemmin yhteenliitettyjä.

Konkreettisena esimerkkinä voidaan mainita, että jakelutariffien periaatteita koskevat koordinoimattomat kansalliset toimintamallit voivat vääristää sisämarkkinoita siinä määrin, että hajautetulle tuotannolle tai sähkön varastointipalveluille tarjotaan hyvin erilaisia kannustimia osallistua markkinoille. Kun käyttöön otetaan uutta teknologiaa ja energiapalveluilla käydään entistä enemmän kauppaa yli rajojen, EU:n toimilla on suuri arvo pyrittäessä varmistamaan tasapuoliset toimintaolosuhteet ja markkinoiden tehokkaampi toiminta kaikkien osapuolten kannalta.

ACERin koordinoitavaksi on mukautettu energiamarkkinoiden uuteen kehitykseen, kuten kasvaneeseen koordinoitutarpeeseen aikoina, joina rajojen yli siirretään runsaammin sähköä, ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvan vaihtelevan sähköntuotannon kasvuun. Riippumattomilla kansallisilla sääntelyviranomaisilla on merkittävä rooli, sillä ne vastaavat kansallisen energia-alansa viranomaisvalvonnasta. Järjestelmä, jossa jäsenvaltioiden keskinäinen riippuvuus kasvaa entisestään sekä markkinoihin liittyvissä toiminnoissa että verkon käytössä, edellyttää kuitenkin kansalliset rajat ylittävää viranomaisvalvontaa. ACER on elin, joka on perustettu harjoittamaan tällaista viranomaisvalvontaa tilanteissa, jotka koskevat useampaa kuin kahta jäsenvaltiota. ACERin päätehtävä kansallisten sääntelyviranomaisten toimien koordinoijana on säilytetty; ACERille on annettu rajallisia lisävaltuuksia aloilla, joilla

¹⁴ [Julkaisutoimisto lisää linkin vaikutustenarvioinnin arviointiosaan.]

¹⁵ Ks. esimerkiksi keskustelu ylikuormituksen hallinnasta Keski-Euroopassa, jossa toisistaan poikkeavat kansalliset edut johtivat merkittäviin viivästyksiin markkinoiden yhdyntymisessä.

hajanainen kansallinen päätöksenteko kysymyksissä, joilla on rajat ylittävää merkitystä, johtaisi ongelmiin tai epäjohtonmukaisuuksiin sisämarkkinoiden kannalta. Esimerkiksi uudelleenlaaditulla asetuksella (EY) N:o 714/2009 [ehdotus COM(2016) 861/2] perustetut alueelliset käyttökeskukset edellyttävät ACERin harjoittamaa ylikansallista valvontaa, sillä alueelliset käyttökeskukset kattavat useita jäsenvaltioita. Samoin uudelleenlaaditulla asetuksella (EY) N:o 714/2009 [ehdotus COM(2016) 861/2] käyttöön otettu EU:n laajuinen koordinoitu riittävyysarviointi edellyttää sen menetelmien ja laskelmien viranomaishyväksyntää, jonka voi antaa vain ACER, koska riittävyysarviointi on suoritettava kaikissa jäsenvaltioissa.

Vaikka ACERin uusien tehtävien vuoksi sen henkilöstöä on vahvistettava, ACERin koordinoiva asema keventää kansallisten viranomaisten taakkaa, mikä vapauttaa hallintoresursseja kansallisella tasolla. Ehdotettu lähestymistapa yksinkertaistaa viranomaismenettelyjä (esim. kun käyttöön otetaan ACERin suora hyväksyntä 28 erillisen hyväksynnän sijaan). Menetelmien koordinoitu kehittäminen (esim. riittävyysarviointia varten) vähentää kansallisten viranomaisten työtaakkaa, ja sen avulla voidaan välttää turha työ, joka johtuu yhteensovittamattomien kansallisten viranomaistoimien mahdollisesti aiheuttamista ongelmista.

- **Suhteellisuusperiaate**

Sähköasetuksen, sähködirektiivin ja viraston perustamisasetuksen kattamien poliittisten valintojen tavoitteena on mukauttaa sähkömarkkinoiden rakenne hajautetun tuotannon osuuden kasvamiseen ja teknologian jatkuvaan kehitykseen.

Ehdotetuissa uudistuksissa rajoitetaan tiukasti siihen mikä on välttämätöntä tarvittavan edistymisen saavuttamiseksi sisämarkkinoilla samalla kun jäsenvaltioille, kansallisille sääntelyviranomaisille ja kansallisille toimijoille jätetään laajimmat mahdolliset toimivaltuudet ja vastuut.

Vaihtoehdot, joissa ehdotetaan pidemmälle menevää yhdenmukaistamista, kuten yhtä riippumatonta eurooppalaista sääntelyviranomaista, yhtä integroitua eurooppalaista siirtoverkonhaltijaa tai valtion toimien selvempää kieltämistä ilman mahdollisuuksia poikkeuksiin, on johdonmukaisesti hylätty vaikutustenvuorotuksessa. Sen sijaan ehdotuksissa pyritään löytämään tasapainoisia ratkaisuja, jotka rajoittavat mahdollisuutta kansallisiin sääntelytoimiin ainoastaan silloin kuin koordinoitu toiminta tuottaa selvästi suurempia hyötyjä kuluttajille.

Omaksutuilla toimintavaihtoehtojilla pyritään luomaan tasapuoliset toimintamahdollisuudet kaikille tuotantotekniikoille ja poistamaan markkinoiden vääristymät, jotta muun muassa uusiutuvat energialähteet voivat kilpailla tasapuolisesti energiamarkkinoilla. Lisäksi kaikilla markkinaosapuolilla olisi taloudellinen vastuu verkon säilyttämisestä tasapainossa. Verkkoon joustavuutta tuovien palvelujen, kuten kysyntäjoustopalvelujen, esteet tullessaan poistamaan. Toimenpiteillä pyritään lisäksi luomaan likvidimmät lyhyen aikavälin markkinat, jotta hintavaihtelut voivat kunnolla seurata kapasiteetin niukkuutta ja tarjota riittäviä kannustimia joustavalle verkolle.

Vähittäismarkkinoiden tasolla jäsenvaltioita kannustetaan myös poistamaan asteittain käytöstä yleinen hintasääntely alkaen kustannuksia alhaisemmista hinnoista. Heikommassa asemassa olevia kuluttajia voidaan suojella siirtymävaiheen hintasääntelyllä. Jotta kilpailua voitaisiin lisätä entisestään, sopimuksen irtisanomismaksujen käyttöä rajoitetaan toimittajan vaihtamisen helpottamiseksi. Korkeatasoisilla periaatteilla varmistetaan samoin, että energialaskut ovat selkeitä ja helposti ymmärrettäviä ja että kuluttajatietoja annetaan käyttöön syrjimättömästi, pitäen kuitenkin samalla voimassa yleiset tietosuojasäännökset.

Linjassa rajat ylittävän sähkökaupan kasvun ja markkinoiden asteittaisen yhdentymisen kanssa institutionaalista kehystä mukautetaan lisääntyvään viranomaisyhteistyön tarpeeseen ja uusiin tehtäviin. ACERille annetaan uusia tehtäviä erityisesti energijärjestelmien alueellisessa yhteistyössä, mutta samalla säilytetään kuitenkin kansallisten sääntelyviranomaisten keskeinen asema energia-alan sääntelyssä.

Ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa kaikki vaihtoehdot on arvioitu perinpohjaisesti sen suhteen, että ne täyttävät suhteellisuusperiaatteen vaatimukset. Tässä yhteydessä on syytä muistaa, että ehdotetut toimintalinjat edustavat kompromissia alhaalta ylöspäin suuntautuvien aloitteiden ja markkinoiden ylhäältä alaspäin suuntautuvan ohjauksen välillä. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti toimenpiteillä ei millään muotoa kavenneta kansallisten hallitusten, sääntelyviranomaisten ja siirtoverkonhaltijoiden roolia erilaisten kriittisten tehtävien toteuttamisessa. Kansallisia sääntelyviranomaisia kannustetaan tehokkaampaan alueelliseen yhteistyöhön, sekä viralliseen että epäviralliseen, jotta sähköjärjestelmän hallintaan liittyviä kysymyksiä voidaan käsitellä ongelman mittakaavaa vastaavalla tasolla.

Toimenpiteillä ei suinkaan tueta ”täydellisen yhdenmukaistamisen” lähestymistapaa, vaan niillä pyritään luomaan tasapuoliset toimintaolosuhteet kaikille markkinatoimijoille, etenkin silloin kuin markkinamahdollisuudet ulottuvat kansallisia rajoja laajemmalle. Sääntöjen ja tuotteiden jonkinasteinen standardointi on viime kädessä välttämätöntä, jotta sähköllä voidaan käydä tehokkaasti kauppaa rajojen yli; verkon käyttöä koskevat päätökset johtaisivat kuitenkin vajavaisiin markkinatuloksiin, jos ne jätettäisiin toisistaan riippumatta toimivien yksittäisten jäsenvaltioiden ja sääntelyviranomaisten vastuulle. Yhteisten verkko- ja kaupankäyntisääntöjen (ns. verkkosääntöjen ja suuntaviivojen) laadinnasta ja hyväksymisestä vuoden 2009 kolmannen energiapaketin jälkeen saadut suorat kokemukset ovat osoittaneet niiden tuottaneen selvää lisäarvoa, kun sääntelyviranomaisten ja kansallisten viranomaisten on täytynyt kokoontua saman pöydän ääreen sopimaan yhteisistä säännöistä ja menetelmistä sekä korkealla tasolla että teknisten periaatteiden tasolla.

Vähittäis- ja tukkumarkkinoiden välinen kilpailukykyero kasvaa kaiken aikaa, ja ensin mainittu on edelleen jäljessä palvelutarjonnan ja kuluttajille koituvien konkreettisten hyötyjen suhteen. Ehdotetut toimenpiteet koskevat energiaköyhyiden seurantaan, läpinäkyvyyttä sekä kuluttajatietojen selkeyttä ja tietojen saatavuutta, eikä niillä perusteettomasti rajoiteta kansallista toimivaltaa.

- **Sääntelytavan valinta**

Ehdotuksella muutetaan kolmannen energiapaketin keskeisiä säädöksiä. Näihin lukeutuvat sähköasetus (N:o 714/2009) ja sähködirektiivi (2009/72/EY) sekä ACERin perustamisasetus (N:o 713/2009). Mainittujen säädösten uudelleenlaadinta parantaa oikeudellista selkeyttä. Muutossäädös ei olisi ollut riittävä väline, koska erilaisia uusia säännöksiä on paljon. Valitulla sääntelytavalla tarkistetaan jo hyväksytyt ja täytäntöönpantuja sääntöjä, eli kyseessä on voimassa olevan lainsäädännön luonnollinen kehitys.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Voimassa olevan lainsäädännön jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Komission yksiköt ovat arvioineet nykyisen lainsäädäntökehyksen (kolmannen energiapaketin) toimivuutta viiden kriteerin perusteella: merkityksellisyys, vaikuttavuus, tehokkuus, yhtenäisyys ja EU:n lisäarvo. Vaikutustenarvioinnin rinnalla on suoritettu erillinen

arviointi, ja arvioinnin tulokset on otettu huomioon vaikutustenarvioinnin ongelmanmäärittelyssä.

Arvioinnissa todettiin, että kolmannen energiapaketin tavoite, eli kilpailun lisääminen ja esteiden poistaminen sähkömarkkinoiden rajat ylittävältä kilpailulta, on yleisesti ottaen saavutettu. Lainsäädännön aktiivinen täytäntöönpano on johtanut myönteisiin tuloksiin sähkömarkkinoiden ja kuluttajien kannalta, ja markkinat ovat yleisesti vähemmän keskittyneitä ja paremmin integroituja kuin vuonna 2009. Vähittäismarkkinoiden osalta kolmannella energiapaketilla käyttöön otetut uudet kuluttajien oikeudet ovat selvästi parantaneet kuluttajan asemaa energiamarkkinoilla.

Kolmannen energiapaketin säännösten onnistuminen sähkön sisämarkkinoiden kehittämisessä on kuitenkin jäänyt rajalliseksi useilla aloilla niin tukku- kuin vähittäistasolla. Yleensä ottaen arviointi osoitti, että markkinarakenteen kehystä parantamalla voidaan edelleen saavuttaa suuria hyötyjä, kuten vielä saavuttamatta jääneet yleiset hyvinvointihyödyt ja kuluttajien perimmäiset hyödyt osoittavat. Tukkumarkkinoiden tasolla rajat ylittävällä kaupalla on edelleen esteitä ja yhdysjohtojen kapasiteettia käytetään vain harvoin täydessä mitassa. Ongelmat johtuvat muun muassa kansallisten verkonhaltijoiden ja sääntelyviranomaisten puutteellisesta yhteistyöstä yhdysjohtojen yhteisessä käytössä. Jäsenvaltioiden kansallinen katsantokanta estää edelleen tehokkaat rajat ylittävät ratkaisut monissa tapauksissa ja viime kädessä rajoittaa muutoin hyödyllisiä rajat ylittäviä siirtoja. Tilanne ei ole sama kaikilla markkinoilla ja kaikilla aikaväleillä, sillä yhdentymisen aste on erilainen vuorokausimarkkinoilla, päivänsisäisillä markkinoilla ja säätösähkömarkkinoilla.

Vähittäismarkkinoilla kilpailun toimivuutta voitaisiin parantaa huomattavasti. Sähkön hinnat vaihtelevat edelleen merkittävästi eri jäsenvaltioissa markkinoihin liittymättömistä syistä, ja kotitalouksien maksamat hinnat ovat nousseet tasaisesti, koska pakolliset maksut ovat nousseet merkittävästi viime vuosina; tällaisia maksuja ovat verkkomaksut, verot ja muut maksut. Kuluttajansuojan osalta kasvava energiaköyhyys ja epäselvyys sen suhteen, mitkä olisivat parhaat keinot puuttua kuluttajien haavoittuvuuteen ja energiaköyhyyteen, ovat hidastaneet energian sisämarkkinoiden syventämistä edelleen. Toimittajan vaihtamiseen liittyvät maksut kuten sopimuksen irtisanomismaksut muodostavat edelleen merkittävän taloudellisen esteen kuluttajien osallistumiselle. Myös laskutukseen liittyvien valitusten suuri määrä¹⁶ osoittaa, että laskutustietojen vertailtavuutta ja selkeyttä voidaan vielä parantaa.

Sen lisäksi, että kolmannen energiapaketin alkuperäiset tavoitteet on saavutettu osittain puutteellisesti, esiin on noussut uusia haasteita, joita ei vielä osattu ennakoida kolmatta energiapakettia laadittaessa. Näihin sisältyvät, kuten edellä mainitaan, uusiutuvien energialähteiden osuuden erittäin voimakas kasvu sähköntuotannossa, valtioiden toimien lisääntyminen sähkömarkkinoilla toimitusvarmuuteen liittyvistä syistä sekä teknologiapuolella tapahtuvat muutokset. Kaikki nämä tekijät ovat johtaneet merkittäviin muutoksiin markkinoiden toimintatavassa, etenkin viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana, ja ne ovat heikentäneet uudistusten myönteisiä vaikutuksia kuluttajille ja johtaneet siihen, että mahdollisuuksia modernisointiin on jäänyt käyttämättä. Tämä on synnyttänyt aukon voimassa olevaan lainsäädäntöön sen suhteen, kuinka tähän kehitykseen olisi vastattava.

Erillisen arvioinnin ja siihen liittyvän vaikutustenarvioinnin tulosten mukaisesti nyt esitettävällä ehdotuksella pyritään sulkemaan tämä aukko ja luomaan suotuisat puitteet alan

¹⁶ Euroopan komissio (2016), *Second Consumer Market Study on the functioning of retail electricity markets for consumers in the EU*.

teknologiselle kehitykselle energiajärjestelmiemme siirtyessä uusiin tuotanto- ja kulutusmalleihin.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio järjesti tätä aloitetta valmistellessaan useita julkisia kuulemisia. Ne olivat avoimia EU:n kansalaisille ja jäsenvaltioiden viranomaisille, energiamarkkinoiden osapuolille ja niiden järjestöille sekä kaikille muille merkityksellisille sidosryhmille, kuten pk-yrityksille ja energiankuluttajille.

Erityisesti on syytä korostaa seuraavia kolmea kuulemistä ja niiden tuloksia:

1) Resurssien riittävyyteen liittyvistä kysymyksistä järjestettiin 15. marraskuuta 2012 – 7. helmikuuta 2013 tuotannon riittävyyttä, kapasiteettimekanismeja ja sähkön sisämarkkinoita koskeva julkinen kuuleminen¹⁷. Sen tarkoituksena oli koota sidosryhmien näkemyksiä resurssien riittävyyden ja sähkön toimitusvarmuuden takaamisesta sisämarkkinoilla.

Kuulemiseen saatiin 148 vastausta julkisilta elimiltä, teollisuudelta (sekä energian tuottajilta että kuluttajilta) ja yliopistomaailmasta. Verkossa on saatavilla yksityiskohtainen taulukko kuulemisen tuloksista¹⁸ sekä kaikki yksittäiset kommentit ja yhteenveto kuulemisen tuloksista¹⁹.

2) Sähkön vähittäismarkkinoihin ja loppukuluttajiin keskittyvä julkinen kuuleminen²⁰ järjestettiin 22. tammikuuta 2014 – 17. huhtikuuta 2014. Komissio sai kuulemiseen 237 vastausta, joista noin 20 prosenttia tuli energiantoimittajilta, 14 prosenttia jakeluverkonhaltijoilta, 7 prosenttia kuluttajajärjestöiltä ja 4 prosenttia kansallisilta sääntelyviranomaisilta. Kuulemiseen osallistui myös merkittävä joukko yksityisiä kansalaisia. Tiivistelmä vastauksista on saatavilla komission verkkosivustolla²¹.

3) Energiamarkkinoiden uudesta rakenteesta järjestettiin laaja julkinen kuuleminen²² 15. kesäkuuta 2015 – 9. lokakuuta 2015.

Komissio sai tämän kuulemismenettelyn perusteella 320 vastausta. Noin 50 prosenttia vastauksista tuli kansallisilta tai EU:n laajuisilta toimialajärjestöiltä. 26 prosenttia vastauksista tuli energia-alalla toimivilta yrityksiltä (toimittajat, välittäjät, kuluttajat) ja 9 prosenttia verkonhaltijoilta. Myös 17 kansallista hallitusta ja useat kansalliset sääntelyviranomaiset vastasivat kuulemiseen. Kuulemiseen osallistui myös merkittävä joukko yksityisiä kansalaisia ja akateemisia laitoksia. Yksityiskohtainen kuvaus kutakin toimintavaihtoehtoa koskevista

¹⁷ Euroopan komissio (2012) "Consultation Paper on generation adequacy, capacity mechanisms and the internal market in electricity".
https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20130207_generation_adequacy_consultation_document.pdf

¹⁸ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf

¹⁹ Euroopan komissio (2012), Consultation on generation adequacy, capacity mechanisms, and the internal market in electricity.
<https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-generation-adequacy-capacity-mechanisms-and-internal-market-electricity>

²⁰ Euroopan komissio (2014), Consultation on the retail energy market.
<https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-retail-energy-market>

²¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf

²² Euroopan komissio (2015), Consultation on a new Energy Market Design, COM(2015) 340 final
<https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-new-energy-market-design>

sidosryhmien mielipiteistä esitetään lainsäädäntöaloitteeseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ehdotetun asetuksen ja sen vaikutustenarvioinnin valmistelu perustuu laajaan materiaaliin, johon viitataan vaikutustenarvioinnin alaviitteissä. Siihen sisältyy lähes 30 selvitystä ja mallinnusta, joita ovat tehneet pääasiassa riippumattomat ulkopuoliset tahot ja joissa pyritään arvioimaan tähän ehdotukseen liittyviä vaihtoehtoja. Täydellinen luettelo näistä on vaikutustenarvioinnin liitteessä V. Selvityksissä on käytetty erilaisia menetelmiä, ja niiden painopisteenä on ollut kvantitatiivisten arvioiden esittäminen taloudellisista ja sosiaalisista kustannus-hyötyanalyseista.

Komissio on lisäksi tehnyt kansallisia kapasiteettimekanismeja koskevan toimialatutkinnan, jonka alustavat tulokset²³ otettiin välittömästi huomioon nyt esitettävän ehdotuksen valmistelussa. Näiden selvitysten tulokset ovat täydentäneet edellä kuvattua sidosryhmiltä saatua laajaa palautetta, ja yleisesti ottaen ne ovat antaneet komissiolle laajan näyttöpohjan, jolle nyt esitettävä ehdotus rakentuu.

- **Vaikutustenarviointi**

Kaikkia ehdotettuja toimenpiteitä tuetaan vaikutustenarvioinnissa. Sääntelytarkastelulautakunta antoi myönteisen lausunnon 7. marraskuuta 2016. Se, kuinka lautakunnan näkemykset on otettu huomioon, esitetään vaikutustenarvioinnin liitteessä I.

Vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin kunkin määritellyn ongelmakokonaisuuden osalta useita toimintavaihtoehtoja. Nämä ongelmakokonaisuudet ja vaihtoehtoiset toimintatavat on lueteltu seuraavassa.

Markkinarakenteen mukauttaminen uusiutuvien energialähteiden yleistymiseen ja teknologian kehitykseen:

Vaikutustenarvioinnissa tuettiin nykyisten markkinasääntöjen parantamista, jotta kaikille tuotantotekniikoille ja resursseille voidaan luoda tasapuoliset toimintaedellytykset poistamalla markkinoiden nykyiset vääristymät. Tämä koskee sääntöjä, jotka syrjivät eri resursseja ja jotka rajoittavat tai suosivat joidenkin teknologioiden pääsyä sähköverkkoon. Lisäksi kaikilla markkinaosapuolilla olisi taloudellinen vastuu verkossa aiheutetusta epätasapainosta, ja kaikille resursseille maksettaisiin markkinoilla samoin ehdoin. Kysyntäjouston esteet poistettaisiin. Valittu vaihtoehto lujittaisi myös lyhyen aikavälin markkinoita tuomalla ne lähemmäs reaaliaikaa, jotta joustotarpeiden täyttämiseen tarjottaisiin mahdollisimman hyvät mahdollisuudet, ja parantamalla säätösähkömarkkinoiden tehokkuutta. Valittuun vaihtoehtoon sisältyy toimenpiteitä, joiden avulla kaikki joustavat ja hajautetut tuotantoon, kulutukseen ja varastointiin liittyvät resurssit voidaan tuoda markkinoille asianmukaisten kannustimien ja niille paremmin soveltuvan markkinakehityksen avulla sekä sellaisten toimenpiteiden avulla, jotka tarjoavat parempia kannustimia jakeluverkonhaltijoille.

Lähestymistapa, johon ei sisälly sääntelyä, hylättiin, koska se antaa vain vähän mahdollisuuksia markkinoiden parantamiseen ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseen kaikille resursseille. EU:n lainsäädäntökehys on kyseessä olevilla aloilla nykyisin rajallinen tai jopa olematon muilla aloilla. Myöskään vapaaehtoisen yhteistyön ei katsottu luovan asianmukaista yhdenmukaistamisen tasoa tai varmuutta markkinoille. Markkinasääntöjen täyden yhdenmukaistamisen vaihtoehto hylättiin samoin, koska muutokset

²³ Interim Report of the Sector Inquiry on capacity Mechanisms, C(2016) 2107 final.

voisivat loukata suhteellisuusperiaatetta ja olisivat yleisesti ottaen tarpeettomia Euroopan energiamarkkinoiden nykyinen tila huomioon ottaen.

Tulevat tuotantoinvestoinnit koordinoimattomat kapasiteettimekanismit

Arvioitavana oli erilaisia perusskenaariota pidemmälle meneviä vaihtoehtoja. Kussakin vaihtoehdossa ehdotetaan eriasteista EU:n tasolla tapahtuvaa jäsenvaltioiden välistä yhdenmukaistamista ja koordinointia sekä eritasoista laajuutta sen suhteen, missä määrin markkinaosapuolet olisivat riippuvaisia energiamarkkinamaksuista.

”Pelkät energiamarkkinat” -vaihtoehdossa Euroopan energiamarkkinoiden katsottaisiin olevan riittävästi parantuneet ja yhteenliitetyt, jotta ne tarjoavat tarvittavia hintasignaaleja investointien synnyttämiseksi uusiin resursseihin ja oikeissa paikoissa. Tässä skenaariossa mitään kapasiteettimekanismeja ei enää tarvittaisi.

Valittu vaihtoehto pohjautuu tähän pelkkien energiamarkkinoiden skenaarioon, mutta siinä ei suljeta pois jäsenvaltioiden mahdollisuutta käyttää kapasiteettimekanismeja, edellyttäen kuitenkin, että ne perustuvat yhteiseen resurssien riittävyysarviointimenetelmään, jota sovelletaan täysin läpinäkyvästi Sähkö-ENTSON ja ACERin kautta ja jossa noudatetaan yhteisiä rakennepiirteitä, jotka mahdollistavat kansallisten kapasiteettimekanismien paremman yhteensopivuuden ja yhdenmukaistetun rajat ylittävän yhteistyön. Tämä vaihtoehto pohjautuu Euroopan komission suuntaviivoille valtioneuvoston ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 yhdessä kapasiteettimekanismeja koskevan toimialatutkinnan kanssa.

Lähestymistapa, johon ei sisälly sääntelyä, hylättiin, koska EU:n lainsäädännön voimassa olevat säännökset eivät ole riittävän selviä ja vankkoja, jotta niiden avulla voidaan selvittää Euroopan sähköjärjestelmään kohdistuvista haasteista. Myöskään vapaaehtoinen yhteistyö ei välttämättä takaa asianmukaista yhdenmukaistamisen tasoa kaikissa jäsenvaltioissa tai luo varmuutta markkinoille. Tällä alalla tarvitaan lainsäädäntöä, jotta ongelmiin voidaan vastata yhdenmukaisella tavalla. Vaihtoehto, jossa kokonaisten alueiden ja viime kädessä kaikkien EU:n jäsenvaltioiden olisi pakko ottaa käyttöön kapasiteettimekanismit alueellisten tai EU:n laajuisten tuotannon riittävyysarviointien pohjalta, hylättiin suhteettomana.

Vähittäismarkkinoiden vajaatoiminta: hidas käynnistyminen ja alhaiset palvelutasot

Valittuun vaihtoehtoon sisältyy yleisen hintasääntelyn asteittainen poistaminen käytöstä jäsenvaltioissa EU:n lainsäädännössä asetettuun määräaikaan mennessä, alkaen kustannuksia alhaisemmista hinnoista. Tässä vaihtoehdossa sallitaan siirtymävaiheen hintasääntely heikommassa asemassa olevien kuluttajien auttamiseksi. Kuluttajien osallistumisen lisäämiseksi sopimuksen irtisanomismaksujen käyttöä rajoitetaan. Kuluttajien luottamusta vertailusivustoihin pyritään lisäämään kansallisten sääntelyviranomaisten käyttämien sertifiointivälineiden avulla. Lisäksi korkeatasoisilla periaatteilla varmistetaan, että energialaskut ovat selkeitä ja helposti ymmärrettäviä, asettamalla kuitenkin mahdollisimman vähän niiden sisältöä koskevia vaatimuksia. Jäsenvaltioiden on myös seurattava energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien määrää. Myös syrjimätön mahdollisuus saada kuluttajatietoja varmistetaan, jotta uudet markkinoille tulijat ja energiapalveluyritykset voisivat kehittää uusia palveluja.

Muihin harkittuihin mutta hylättyihin vaihtoehtoihin sisältyi kuluttajalainsäädännön täydellinen yhdenmukaistaminen yhdessä kattavan kuluttajansuojan kanssa; EU:n tasolla joko kulutuskynnyksen tai hintakynnyksen perusteella määritellyt poikkeukset hintasääntelyyn; vakioitu tietojenkäsittelymalli, jota valvoo ja josta vastaa puolueeton markkinatoimija kuten siirtoverkonhaltija; kaikkien vaihtomaksujen, mukaan lukien sopimuksen irtisanomismaksut, kieltäminen ja energialaskujen sisällön yhdenmukaistaminen; sekä energiaköyhyyden

seuranta koskeva EU:n kehys, joka perustuu jäsenvaltioiden tekemään asuntokannan energiatehokkuusselvitykseen, ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet irtikytkemisen välttämiseksi. Nämä vaihtoehdot hylättiin toissijaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen perusteella. Juuri yksikään kuulluista sidosryhmistä ei pitänyt nykyisen tilanteen ylläpitämistä varteenotettavana vaihtoehtona.

Institutionaalisen kehysten ja viraston aseman parantaminen

Kolmannen paketin institutionaalisella kehyksellä pyritään parantamaan kansallisten sääntelyviranomaisten sekä siirtoverkonhaltijoiden keskinäistä yhteistyötä. ACERilla ja ENTSolla on perustamisestaan lähtien ollut keskeinen rooli edistymisessä kohti toimivia energian sisämarkkinoita. Euroopan energiamarkkinoiden hiljattainen kehitys, jota käsitellään vaikutustenarvioinnissa ja markkinarakennelaitteeseen liittyvissä ehdotuksissa, edellyttävät kuitenkin institutionaalisen kehysten mukauttamista. Kolmannen paketin täytäntöönpano on lisäksi tuonut esiin alueita, joilla ACERIin ja ENTSOon sovellettavaa kehystä voidaan vielä parantaa. Institutionaalisen kehysten uudistamisen yhteydessä harkituista vaihtoehdoista nykyiseen kehitykseen perustuva skenaario hylättiin, koska se johtaisi aukkoihin sääntelyssä ja markkinoiden valvonnassa muualla tässä ehdotuksessa esitetyistä kehittyvistä markkinasäännöksistä ja EU:n johdetun oikeuden meneillään olevasta kehityksestä johtuen.

Harkittavana oli myös muu kuin sääntelyllinen lähestymistapa, johon sisältyisi täytäntöönpanon tehokkaampi valvonta ja vapaaehtoinen yhteistyö ilman uusia lisätoimenpiteitä institutionaalisen kehysten mukauttamiseksi. Voimassa olevan lainsäädännön täytäntöönpanon parempi valvonta merkitsee kolmannen paketin täytäntöönpanon jatkamista ja verkkosääntöjen ja suuntaviivojen täysimääräistä täytäntöönpanoa – kuten nykykehityksen jatkamista koskevassa vaihtoehdossa kuvataan – yhdistettynä täytäntöönpanon tiukempaan valvontaan. Pelkkä täytäntöönpanon tehokkaampi valvonta ei kuitenkaan yksinään parantaisi nykyistä institutionaalista kehystä.

Harkinnassa oli myös lainsäädännöllinen vaihtoehto, jossa ACER muutettaisiin enemmän yleiseurooppalaista sääntelyviranomaista muistuttavaksi elimeksi, mutta se hylättiin lopulta. Jotta ACER voisi täyttää tällaisen tehtävän, sen budjettia ja henkilöstöä olisi kasvatettava merkittävästi, koska tällainen tehtävä edellyttäisi asiantuntijoiden vahvaa keskittämistä virastoon. Vaikuttaa myös asianmukaiselta, että kansallisten sääntelyviranomaisten osallistuminen viraston päätöksentekoprosessiin säilytetään eikä kansallisten sääntelyviranomaisten määränenemmistöpäätöksiä korvata systemaattisesti viraston johtajan päätöksillä.

Lisäksi harkittiin lainsäädännöllisiä vaihtoehtoja, joissa ACERin asemaa parannettaisiin nykyisen kehysten pohjalta. Vaikutustenarvioinnissa tuettu vaihtoehto mahdollistaa EU:n institutionaalisen kehysten mukauttamisen sähköjärjestelmän uusiin realiteetteihin. Siinä käsitellään myös näistä uusista realiteeteista johtuvaa laajemman alueellisen yhteistyön tarvetta sekä olemassa olevia ja odotettuja sääntelyaukkoja energiamarkkinoissa ja tarjotaan näin joustavuutta yhdistämällä alhaalta ylöspäin ja ylhäältä alaspäin suuntautuvia toimia.

Jotta voitaisiin lisäksi korjata nykyinen sääntelyaukko, joka liittyy kansallisten sääntelyviranomaisten alueellisen sääntelytehtäviin, tähän vaihtoehtoon sisältyvissä aloitteissa luotaisiin joustava alueellinen sääntelykehys, jolla parannetaan kansallisten sääntelyviranomaisten alueellista koordinoitua ja päätöksentekoa. Tässä vaihtoehdossa otettaisiin käyttöön koordinoitujen alueellisten päätösten järjestelmä ja tiettyjen aiheiden valvonta alueen kansallisten sääntelyviranomaisten toimesta (esim. alueelliset käyttökeskukset ja muut ehdotetuista markkinarakennelaitteista johtuvat rakenteet) ja annettaisiin ACERin tehtäväksi EU:n etujen suojeleminen.

Perusoikeudet

Nyt annettavalla ehdotuksella voi olla vaikutuksia moniin Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuihin perusoikeuksiin, erityisesti seuraaviin: yksityis- ja perhelämän kunnioittaminen (7 artikla), henkilötietojen suoja (8 artikla), syrjintäkielto (21 artikla), oikeus sosiaaliturvaetuksiin (34 artikla), mahdollisuus käyttää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja (36 artikla), ympäristönsuojelun korkea taso (37 artikla) ja oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin (47 artikla).

Tämä on otettu huomioon erityisesti säännöksissä, jotka koskevat kuluttajansuojaa, energiaköyhyyttä, heikommassa asemassa olevien asiakkaiden suojelua, mahdollisuutta käyttää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja sekä henkilötietojen ja yksityisyyden suojaa.

Vaikutustenarvioinnin tiivistelmä löytyy komission verkkosivuilta²⁴, kuten myös sääntelytarkastelulautakunnan myönteinen lausunto.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotus saattaa lisätä hallinnollisia vaatimuksia, joskin vain rajoitetusti. Esimerkiksi kun kaikille teknologioille luodaan tasapuoliset edellytykset osallistua täysimääräisesti energiamarkkinoille, näiden teknologioiden on täytettävä erinäiset markkinoille soveltuvuutta koskevat vaatimukset, jotka voivat aiheuttaa jonkin verran hallinnollista taakkaa.

Energiamarkkinoiden likviditeetin ja integroinnin parantamiseksi suunnitellut toimet voivat nekin aiheuttaa joitain lyhytaikaisia vaikutuksia yrityksille, koska niiden olisi mukauduttava uusiin energiakauppajärjestelyihin. Näitä vaikutuksia pidetään kuitenkin minimaalisina verrattuna perusskenaarioon, jossa tilanne säilyisi nykyisellään, koska uudistuksen taloudelliset hyödyt olisivat huomattavasti mittavammat kuin mistään lyhyen tai pitkän aikavälin hallinnollisesta uudelleenorganisoinnista aiheutuva taakka.

Myös säännelyjen hintojen asteittainen poistaminen käytöstä jäsenvaltioiden tasolla edellyttää, että kansalliset sääntelyviranomaiset tehostavat markkinoiden seurantaan, toimivan kilpailun varmistamiseen ja kuluttajansuojan takaamiseen liittyviä toimenpiteitä. Nämä vaikutukset voi kumota kuluttajien lisääntyvä osallistuminen, joka luonnollisesti lisäisi kilpailua markkinoilla.

Ajantasaistetussa institutionaalisessa kehyksessä toteutettavat toimet luovat myös hallinnollisen tason osallistumista koskevia uusia vaatimuksia kansallisille sääntelyviranomaisille ja siirtoverkonhaltijoille. Näihin lukeutuu ACERin puitteissa ja päätöksentekoprosessien kautta tapahtuva osallistuminen sellaisista menetelmistä ja käytännöistä sopimiseen, joilla mahdollistetaan sujuva energiakauppa rajojen yli.

Kunkin tarkastellun toimintavaihtoehdon yksityiskohtaisia hallinnollisia ja taloudellisia vaikutuksia yrityksille ja viranomaisille käsitellään vaikutustenarvioinnin luvussa 6.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tähän ehdotukseen liittyvät talousarviovaikutukset koskevat energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) resursseja. Nämä vaikutukset on kuvattu lainsäädäntöesitykseen liittyvässä rahoitus selvityksessä, joka on liitetty komission ehdotukseen ACERin perustamisasetuksen uudelleenlaadinnasta. ACERin uudet tehtävät, jotka liittyvät muun muassa verkon riittävyyden arviointiin ja alueellisten käyttökeskusten

²⁴ [Julkaisutoimisto lisää linkin vaikutustenarviointiin.]

perustamiseen, edellyttävät virastossa enimmillään 18 kokoaikaisen työntekijän lisäystä vuoteen 2020 mennessä sekä vastaavaa taloudellisten resurssien lisäystä.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Euroopan komissio valvoo, että jäsenvaltiot ja muut toimijat panevat hyväksyttävät toimenpiteet täytäntöön ja noudattavat niitä, ja toteuttaa tarvittaessa täytäntöönpanotoimenpiteitä. Lisäksi samoin kuin kolmannen energiapaketin täytäntöönpanon yhteydessä, komissio julkaisee ohjeasiakirjoja, jotka auttavat hyväksytyjen toimenpiteiden täytäntöönpanossa.

ACER avustaa komissiota seurantaan ja täytäntöönpanoon liittyvissä tehtävissä. Tähän aloitteeseen sisältyy säännöksiä viraston vuosittaisesta raportoinnista ja sen rinnalla tehtävistä komission arvioinneista sekä sähköalan koordinoitiryhmän vuosittain antamasta raportista. Virastoa pyydetään myös tarkastelemaan uudelleen seuraintindikaattoreitaan sen varmistamiseksi, että ne ovat edelleen relevantteja seurattaessa edistymistä nyt annettavien ehdotusten tavoitteiden saavuttamisessa, jotta ne voidaan ottaa riittävällä tavalla huomioon muun muassa ACERin vuosittaisessa markkinaseurantakertomuksessa.

Komissio esittää nyt ehdotettavien aloitteiden rinnalla energiaunionin hallintoa koskevan aloitteen, jolla virtaviivaistetaan suunnittelu-, raportointi- ja seurantavaatimuksia. Energiaunionin hallintoa koskevan aloitteen pohjalta kolmanteen energiapakettiin sisältyvät komission ja jäsenvaltioiden nykyiset seuranta- ja raportointivaatimukset yhdistetään horisontaalisiksi edistymis- ja seurantaraporteiksi. Lisätietoja seuranta- ja raportointivaatimusten virtaviivaistamisesta löytyy energiaunionin hallintoa koskevasta vaikutustenarvioinnista.

Seurantamekanismeja ja vertailuindikaattoreita käsitellään laajemmin vaikutustenarvioinnin luvussa 8.

6. EHDOTUKSIIN SISÄLTÜVIEN SÄÄNNÖSTEN SELITYKSET

• Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä (uudelleenlaadittu)

Ehdotetun direktiivin I luvussa selvennetään direktiivin soveltamisalaa ja kohdetta ja korostetaan keskittymistä kuluttajiin sekä sisämarkkinoiden ja sen pääperiaatteiden tärkeyttä. Siinä saatetaan myös ajan tasalle keskeiset direktiivissä käytetyt määritelmät.

Ehdotetun direktiivin II luvussa vahvistetaan pääperiaate, jonka mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että EU:n sähkömarkkinat ovat kilpailuun perustuvat, kuluttajakeskeiset, joustavat ja syrjimättömät. Siinä korostetaan, että kansalliset toimenpiteet eivät saisi aiheuttomasti haitata sähkön siirtoa yli rajojen, kuluttajien osallistumista tai investointeja. Lisäksi siinä vahvistetaan periaate, jonka mukaan hintojen on oltava markkinapohjaisia, asianmukaisesti perusteltuja poikkeuksia lukuun ottamatta. Tässä luvussa selvennetään myös tiettyjä EU:n sähkömarkkinoiden toimintaan liittyviä periaatteita, kuten oikeutta valita toimittaja. Siinä esitetään myös ajantasaistetut säännöt sellaisista mahdollisista julkisen palvelun velvoitteista, joita jäsenvaltiot voivat asettaa energiayrityksille tietyissä olosuhteissa.

Ehdotetun direktiivin III luvussa vahvistetaan olemassa olevat kuluttajien oikeudet ja otetaan käyttöön uusia oikeuksia, joilla kuluttajat pyritään asettamaan energiamarkkinoiden keskiöön varmistamalla, että heillä on paremmat vaikutusmahdollisuudet ja he ovat paremmin suojattuja. Siinä esitetään selkeämpiä laskutustietoja ja sertifioituja vertailuvälineitä koskevat

säännöt. Siihen sisältyy säännöksiä, joilla varmistetaan, että kuluttajat voivat vapaasti valita toimittajansa tai ryhmittymänsä ja vaihtaa sitä, heillä on oikeus dynaamiseen hintasopimukseen ja he voivat harjoittaa kysyntäjoustoa ja omaa sähkön tuotantoa ja kulutusta. Siinä annetaan jokaiselle kuluttajalle oikeus pyytää älymittaria, jossa on tietyt vähimmäistoiminnot. Siinä parannetaan myös olemassa olevia sääntöjä, jotka koskevat kuluttajien mahdollisuutta jakaa tietonsa toimittajien ja palveluntarjoajien kanssa, selventämällä tiedonhallinnasta vastaavien osapuolten asemaa ja ottamalla käyttöön yhteinen eurooppalainen tietomuoto, jonka komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksessä. Siinä pyritään myös varmistamaan, että jäsenvaltiot puuttuvat energiaköyhyyteen. Jäsenvaltiot veloitetaan määrittelemään riippumattomia ryhmittymiä ja kysyntäjoustoa koskevat puitteet sellaisten periaatteiden pohjalta, jotka mahdollistavat niiden täysimittaisen osallistumisen markkinoille. Siinä määritellään myös kehys sellaisille paikallisille energiayhteisöille, jotka voivat harjoittaa paikallista energian tuotantoa, jakelua, yhdistämistä, varastointia tai toimittamista tai tarjota energiatehokkuuspalveluja. Lisäksi siinä selvennetään olemassa olevia säännöksiä, jotka koskevat älymittareita, keskitettyjä palvelupisteitä sekä oikeutta tuomioistuimen ulkopuoliseen riitojen ratkaisuun, oikeutta yleispalveluun ja heikommassa asemassa olevien kuluttajien oikeuksia.

Ehdotetun direktiivin IV luvussa selvennetään jakeluverkonhaltijoiden tehtäviä. Tämä koskee erityisesti jakeluverkonhaltijoiden toimintoja, jotka liittyvät verkkopalvelujen hankintaan joustavuuden varmistamiseksi, sähköajoneuvojen liittämistä verkkoon ja tiedonhallintaa. Siinä selvennetään myös jakeluverkonhaltijoiden asemaa varastoinnin ja sähköajoneuvojen latauspisteiden osalta.

Ehdotetun direktiivin V luvussa esitetään siirtoverkonhaltijoihin sovellettavat yleiset säännöt, jotka perustuvat suurelta osin nykyiseen tekstiin; ainoastaan joitain lisäpalveluja koskevia säännöksiä on selvennetty ja uusia alueellisia käyttökeskuksia koskevat säännökset on lisätty.

Ehdotetun direktiivin VI luvussa esitetään jo kolmannessa energiapaketissa kehitetyt toimintojen eriyttämistä koskevat säännöt, ja se pysyy muuttumattomana keskeisten sääntöjen osalta. Tämä koskee erityisesti kolmea siirtoverkonhaltijoihin sovellettavaa järjestelmää (omistuksen eriyttäminen, riippumaton järjestelmävalvoja ja riippumaton siirtoverkonhaltija) sekä siirtoverkonhaltijan nimeämistä ja sertifiointia koskevia säännöksiä. Säännöksissä ainoastaan selvennetään siirtoverkonhaltijoiden mahdollisuutta omaan varastointiin ja lisäpalvelujen tarjontaan.

Ehdotetun direktiivin VII lukuun sisältyvät riippumattomien kansallisten sääntelyviranomaisten perustamista, toimivaltaa ja tehtäviä koskevat säännöt sekä niiden toimintasäännöt. Ehdotuksessa korostetaan erityisesti sääntelyviranomaisten velvollisuutta tehdä yhteistyötä naapurimaiden sääntelyviranomaisten ja ACERin kanssa asioissa, joilla on rajat ylittävää merkitystä. Lisäksi siinä saatetaan ajan tasalle sääntelyviranomaisten tehtäviä koskeva luettelo muun muassa perustettavien alueellisten käyttökeskusten valvonnan osalta.

Ehdotetun direktiivin VIII luvussa muutetaan joitain yleisiä säännöksiä, jotka koskevat muun muassa poikkeuksia direktiivin säännöksistä, komissiolle siirretyn säädösvallan käyttöä ja asetuksen (EU) N:o 182/2011 komitologiasääntöjen nojalla perustettua komiteaa.

Ehdotetun direktiivin uusissa liitteissä esitetään vertailuvälineitä, laskutusta ja laskutustietoja koskevia uusia vaatimuksia ja muutetaan älymittareita ja niiden käyttöönottoa koskevia olemassa olevia vaatimuksia.

• Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sähkön sisämarkkinoista (uudelleenlaadittu)

Ehdotetun asetuksen I luvussa esitetään asetuksen soveltamisala ja kohde ja määritellään siinä käytetyt termit. Siinä korostetaan vääristymättömien markkinasignaalien merkitystä suuremmalle joustavuudelle, hiilestä irtautumiselle ja innovoinnille, ja siinä saatetaan ajan tasalle tärkeimmät asetuksessa käytetyt määritelmät ja täydennetään niitä.

Ehdotetun asetuksen II luvussa asetukseen lisätään uusi artikla, jossa esitetään keskeiset periaatteet, joita kansallisessa energialainsäädännössä on noudatettava sähkön sisämarkkinoiden toiminnan mahdollistamiseksi. Siinä esitetään myös sähkökauppaa koskevien sääntöjen keskeiset oikeudelliset periaatteet eri aikaväleillä (säätosähkön, päivänsisäiset, vuorokautiset ja termiinimarkkinat), mukaan lukien hinnanmuodostuksen periaatteet. Siinä selvennetään tasehallintavelvoitteen periaatetta ja luodaan kehys paremmin markkinoille soveltuville säännöille, jotka koskevat ajojärjestyksen määrittelyä, tuotannon rajoittamista ja kysyntäjoustoa, mukaan lukien ehdot näistä säännöistä poikkeamiselle.

Ehdotetun asetuksen III luvussa kuvaillaan tarjousalueiden koordinoitua määrittelyä koskeva prosessi, joka on linjassa kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta annetussa asetuksessa (EU) N:o 1222/2015²⁵ luodun arviointiprosessin kanssa. Jotta voidaan puuttua ongelmaan, jonka rajat ylittävillä sähkönsiirroille asetetut merkittävät kansalliset rajoitukset edelleen aiheuttavat, tällaisia poikkeuksellisia rajoituksia koskevia ehtoja selvennetään. Tämä tapahtuu erityisesti säännöillä, joilla varmistetaan, etteivät kansalliset toimijat rajoita sähkön vientiä ja tuontia taloudellisista syistä. Lisäksi tässä luvussa muutetaan siirto- ja jakeluverkkotariffeja koskevia olemassa olevia periaatteita ja vahvistetaan menettely, jolla edistetään siirto- ja jakelutariffeihin sovellettavien menetelmien vähittäistä lähentämistä. Siinä vahvistetaan myös siirto rajoitusmaksujen käyttöä koskevat muutetut säännöt.

Ehdotetun asetuksen IV luvussa esitetään uudet yleiset periaatteet siitä, kuinka jäsenvaltiot voivat käsitellä resurssien riittävyyteen liittyviä kysymyksiä koordinoitulla tavalla. Siinä esitetään periaatteet ja menettely eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin laatimiseksi. Sen pohjalta voidaan paremmin arvioida, ovatko kapasiteettimekanismit tarpeellisia ja onko jäsenvaltioiden tarpeellista määritellä luotettavuusstandardi. Siinä selvennetään miten ja millä edellytyksin kapasiteettimekanismit voidaan ottaa käyttöön markkinoiden kanssa yhteensopivalla tavalla. Lisäksi siinä selvennetään markkinoiden kanssa yhteensopivat kapasiteettimekanismien suunnitteluperiaatteet, mukaan lukien säännöt, jotka koskevat toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan kapasiteetin osallistumista ja yhdysjohtojen käyttöä. Siinä esitetään, kuinka alueelliset käyttökeskukset, kansalliset siirtoverkonhaltijat, Sähkö-ENTSO ja kansalliset sääntelyviranomaiset ACERin välityksellä ovat osallisina toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevien kapasiteettien osallistumista koskevien teknisten parametrien laatimisessa, sekä niiden osallistumista koskevat käytösäännöt.

Ehdotetun asetuksen V luvussa esitetään Sähkö-ENTSON tehtävät ja velvollisuudet sekä tähän liittyvät ACERin valvontatehtävät. Samalla selvennetään ACERin velvollisuutta toimia itsenäisesti ja Euroopan etua ajatellen. Luvussa määritellään alueellisten käyttökeskusten tehtävä ja esitetään kriteerit ja menettely kunkin alueellisen käyttökeskuksen kattamien verkon käyttöalueiden määrittelemiseksi sekä näiden keskusten toteuttamat koordinoitutehtävät. Lisäksi siinä esitetään alueellisten käyttökeskusten työ- ja organisaatiojärjestelyt, kuulemisvaatimukset, päätösten ja suositusten hyväksymistä ja niiden muuttamista koskevat vaatimukset ja menettelyt, hallintoneuvoston kokoonpano ja tehtävät

²⁵ Komission asetus (EU) 2015/1222, annettu 24 päivänä heinäkuuta 2015, kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta (EUVL L 197, 25.7.2015, s. 24–72).

sekä keskusten vastuujärjestelyt. Tähän lukuun sisältyvät myös yhteistuotantolaitosten liittämistä koskevat säännöt, jotka aiemmin sisältyivät energiatehokkuudesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2012/27/EY. Kymmenvuotista verkon kehittämissuunnitelmaa, siirtoverkonhaltijoiden välistä korvausta, tiedonvaihtoa ja sertifiointia koskevat säännöt säilyvät suurelta osin ennallaan.

Ehdotetun asetuksen VI luvussa perustetaan jakeluverkonhaltijoiden eurooppalainen elin ja määritellään sen perustamismenettely ja tehtävät, myös sidosryhmien kuulemisen osalta. Lisäksi siinä esitetään yksityiskohtaiset säännöt jakeluverkonhaltijoiden ja siirtoverkonhaltijoiden välisestä yhteistyöstä niiden verkkojen suunnittelussa ja käytössä.

Ehdotetun asetuksen VII luvussa vahvistetaan komission olemassa olevat valtuudet hyväksyä delegoituja säädöksiä verkkosääntöjen ja suuntaviivojen muodossa ja esitetään tätä koskevat säännöt. Siinä selvennetään verkkosääntöjen ja suuntaviivojen oikeudellista luonnetta ja hyväksymistä ja laajennetaan niiden mahdollinen sisältö muun muassa seuraaville alueille: jakelutariffirakenteet, taajuudesta riippumattomien lisäpalvelujen tarjontaa koskevat säännöt, kysyntäjoustoa, energian varastointia ja kulutuksen rajoittamista koskevat säännöt, kyberturvallisuutta koskevat säännöt, alueellisia käyttökeskuksia koskevat säännöt sekä tuotannon rajoittaminen ja tuotannon ja kulutuksen ajojärjestyksen uudelleenmäärittely. Siinä yksinkertaistetaan ja virtaviivaistetaan sähkön verkkosääntöjen laatimismenettelyä ja annetaan kansallisille sääntelyviranomaisille mahdollisuus päättää yhdessä ACERin kanssa verkkosääntöjen ja suuntaviivojen täytäntöönpanoon liittyvistä kysymyksistä. Lisäksi siinä otetaan jakeluverkonhaltijoiden eurooppalainen elin ja muut sidosryhmät tiiviimmin osallisiksi sähkön verkkosääntöjä koskevien ehdotusten laatimismenettelyyn.

Ehdotetun asetuksen VIII luvussa esitetään loppusäännökset. Siihen sisältyvät olemassa olevat säännöt, joiden mukaisesti uudet tasavirtarajayhdysjohdot voidaan vapauttaa tiettyjen sähködirektiivin ja asetuksen vaatimusten soveltamisesta, ja siinä selvennetään menettelyä, jonka mukaisesti kansalliset sääntelyviranomaiset voivat myöhemmin muuttaa näitä vapautuksia.

Ehdotetun asetuksen liitteessä määritellään yksityiskohtaisemmin asetuksella perustettavien alueellisten käyttökeskusten tehtävät.

- **Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta (uudelleenlaadittu)**

Yleisesti ottaen ehdotetaan, että ACERia koskevat säännöt mukautetaan EU:n virastoja koskevaan ”yhteiseen lähestymistapaan”, josta Euroopan parlamentti, EU:n neuvosto ja Euroopan komissio ovat sopineet²⁶. Pienet poikkeamat ”yhteisestä lähestymistavasta” ovat kuitenkin ACERin osalta perusteltuja tässä vaiheessa.

Ehdotetun asetuksen I luvussa kuvaillaan ACERin asema, tavoitteet ja tehtävät sekä se, minkä tyyppisiä säädöksiä se voi hyväksyä, ja annetaan kuulemisia ja seuranta koskevat säännöt. Tehtävien luettelo on saatettu ajan tasalle siten, että se sisältää tukkumarkkinoiden valvontaan ja rajat ylittäviin infrastruktuureihin liittyvät ACERin tehtävät, jotka ACERille on annettu asetuksen hyväksymisen jälkeen.

Sähkön verkkosääntöjen hyväksymisen osalta ACERille annetaan enemmän vastuuta verkkosäännön lopullisen ehdotuksen laatimisesta ja sen esittämisestä komissiolle, samalla

²⁶ Ks. 19. heinäkuuta 2012 annettu Euroopan parlamentin, EU:n neuvoston ja Euroopan komission yhteinen julkilausuma erillisvirastoista.

kun säilytetään Sähkö-ENTSO:n asema teknisenä asiantuntijatahona. Ehdotukseen sisältyy myös jakeluverkonhaltijoiden virallinen edustus EU:n tasolla, etenkin verkkosääntöjä koskevien ehdotusten laadinnassa, niiden kasvaneita vastuuta vastaavasti. Virasto valtuutetaan päättämään verkkosääntöjen ja suuntaviivojen täytäntöönpanoon liittyvistä ehdoista, menetelmistä ja algoritmeista.

Käyttöön otetaan alueellinen päätöksentekoprosessi sellaiseen alueelliseen kontekstiin liittyviä tehtäviä varten, joka koskee vain rajallista määrää kansallisia sääntelyviranomaisia. Tätä varten johtaja antaa lausuntonsa siitä, onko käsiteltävällä kysymyksellä pääasiassa alueellista merkitystä. Jos sääntelyneuvosto on tästä samaa mieltä, sääntelyneuvoston alueellinen alakomitea laatii kyseessä olevan päätöksen, jonka sääntelyneuvosto itse lopuksi hyväksyy tai hylkää. Muussa tapauksessa sääntelyneuvosto tekee päätöksen ilman alueellisen alakomitean osallistumista.

Tässä luvussa ACERille asetetaan myös useita uusia tehtäviä, jotka koskevat tiettyjen alueellisiin käyttökeskuksiin liittyvien toimintojen koordinoitua viraston sisällä, nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden valvontaa sekä tuotannon riittävyyteen ja riskeihin varautumiseen liittyvien menetelmien ja ehdotusten hyväksymistä.

Ehdotetun asetuksen II luku sisältää johtokuntaa, sääntelyneuvostoa, johtajaa ja valituslautakuntaa koskevat organisatoriset säännöt sekä uutena säännöksenä viraston työryhmiä koskevat säännöt. Vaikka useita yksittäisiä säännöksiä mukautetaan EU:n virastoja koskevaan yhteiseen lähestymistapaan tai neuvoston uusiin äänestysääntöihin, olemassa olevan hallintorakenteen pääpiirteet säilyvät ennallaan; tämä koskee erityisesti sääntelyneuvostoa.

Tämä poikkeaminen yhteisestä lähestymistavasta ACERin tapauksessa on perusteltua seuraavista syistä:

Unionin energiapolitiikan päätavoitteet eli toimitusvarmuus, sähkön kohtuullinen hinta ja hiilestä irtautuminen voidaan saavuttaa tehokkaimmin yhdenmetyillä eurooppalaisilla sähkömarkkinoilla. Tästä syystä sähkön siirtoinfrastruktuuria liitetään asteittain yhteen, entistä suurempia määriä sähköä myydään yli rajojen, tuotantokapasiteetteja jaetaan Euroopan laajuisesti ja siirtoverkon käytössä otetaan huomioon alueelliset, rajat ylittävät näkökohdat. Nyt esitettävä lainsäädäntöpaketti vahvistaa entisestään tätä kehitystä, jonka odotetaan tuottavan tehokkuushyötyjä eurooppalaisille kuluttajille.

Sähkön sisämarkkinoiden luomisen ennakoedellytys on alan avaaminen kilpailulle. Samoin kuin muilla talouden aloilla, sähkömarkkinoiden avaaminen on edellyttänyt uusia sääntöjä, etenkin siirto- ja jakeluverkkojen osalta, sekä viranomaisvalvontaa. Tätä tarkoitusta varten on perustettu riippumattomat sääntelyviranomaiset. Näillä elimillä on erityinen vastuu sähköalaa sovellettavien kansallisten ja eurooppalaisten sääntöjen valvonnasta.

Kun rajatylittävä kauppa lisääntyy ja verkon käytössä otetaan huomioon alueellinen ja eurooppalainen konteksti, kansallisten sääntelyviranomaisten on täytynyt koordinoida toimiaan entistä enemmän toisten jäsenvaltioiden kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa. ACER suunniteltiin tämän vuorovaikutuksen foorumiksi, ja se on täyttänyt tämän tehtävänsä vuonna 2011 tapahtuneesta perustamisestaan lähtien. Sääntelyneuvosto on viraston sisäinen elin, jossa suurin osa viraston lausunnoista, suosituksista ja päätöksistä valmistellaan yhdessä ACERin henkilöstön kanssa. Se koostuu kansallisten sääntelyviranomaisten korkean tason edustajista ja yhdestä komission edustajasta, jolla ei ole äänivaltaa. Viraston ensimmäiset toimintavuodet ovat osoittaneet, että sääntelyneuvosto on antanut merkittävän panoksen viraston tehtävien toteuttamiseen.

Koska energiamarkkinoita säännellään edelleen suurelta osin kansallisella tasolla, kansalliset sääntelyviranomaiset ovat energiamarkkinoiden kannalta keskeisiä toimijoita. ACERin päätehtävä ei ole komissiolle siirretyn säädösvallan täytäntöönpano, vaan riippumattomien kansallisten sääntelyviranomaisten tekemien viranomaispäätösten koordinointi. Tämä tehtäväjako säilytetään suurelta osin tässä lainsäädäntöehdotuksessa. Nykyisessä rakenteessa eri toimijoiden toimivaltuuksien välillä on löydetty hienosäätöinen tasapaino, jossa otetaan huomioon kehittyvien sähkön sisämarkkinoiden erityispiirteet. Tasapainon muuttaminen tässä vaiheessa voisi vaarantaa lainsäädäntöehdotuksiin sisältyvien poliittisten aloitteiden toteuttamisen ja aiheuttaa siten esteitä energiamarkkinoiden jatkuvalle yhdentämiselle, joka on tämän ehdotuksen päätavoite. Siksi vaikuttaa ennenaikaiselta siirtää päätöksentekovaltuuksia hallintoneuvostolle, kuten yhteisessä lähestymistavassa tehdään. Sen sijaan vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta säilyttää nykyinen rakenne, joka varmistaa, että kansalliset sääntelyviranomaiset voivat toimia ilman EU:n toimielinten tai jäsenvaltioiden suoraa puuttumista yksittäisiin kysymyksiin. Samaan aikaan sääntelyviranomaisten yleinen toiminta edellyttää edelleen EU:n toimielinten hyväksyntää, joka annetaan ohjelmasuunnitteluun, talousarvioon ja strategiaan liittyvien asiakirjojen kautta. EU:n toimielimet osallistuvat myös hallinnollisiin asioihin. Edellä mainitusta johtuen ehdotetaan, ettei nykyisen sääntelyneuvoston rakennetta ja toimintaa muuteta.

Myöskään johtokunnan mallia ei ehdoteta mukautettavaksi yhteisen lähestymistavan mukaiseen hallintoneuvoston malliin. Viraston johtokunta on nykyisessä kokoonpanossaan osoittautunut erityisen tehokkaaksi ja toimivaksi viime vuosien aikana. Sen toiminnan takaavat Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission edustajat.

Vaikka komissio ei pidä viraston hallintorakenteen muuttamista täysin yhteisen lähestymistavan mukaiseksi tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena, se aikoo seurata, ovatko edellä kuvatut poikkeamat yhteisestä lähestymistavasta edelleen perusteltuja. Seuraava arviointi on määrä esittää vuonna 2021. Tässä arvioinnissa kiinnitetään viraston tavoitteiden, toimeksiannon ja tehtävien arvioinnin lisäksi erityistä huomiota viraston hallintorakenteeseen.

Ehdotetun asetuksen III luku sisältää loppusäännökset. Useita yksittäisiä säännöksiä ehdotetaan mukautettavan EU:n virastoja koskevaan yhteiseen lähestymistapaan.

Ehdotetun asetuksen IV luvussa useat yksittäiset säännökset saatetaan ajan tasalle yhteisen lähestymistavan mukaisesti; muutoin se sisältää suurelta osin muuttumattomat henkilöstöä ja vastuuvuorollisuutta koskevat säännökset.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**☒ Euroopan unionin ☒ energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta (uudelleenlaadittu)**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon ~~Euroopan yhteisön perustamissopimuksen~~ ☒ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ☒ ja erityisesti sen ~~95 artiklan~~ ☒ 194 artiklan 2 kohdan ☒ , ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen, sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille, ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon, ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon, noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä, sekä katsovat seuraavaa:

↓ uusi

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (ETY) N:o 713/2009²⁷ on muutettu useita kertoja ja huomattavilta osin. Koska siihen tehdään uusia muutoksia, kyseinen asetusta olisi selkeyden vuoksi laadittava uudelleen.

↓ 713/2009 johdanto-osan 1 kappale (mukautettu)

~~Komission 10 päivänä tammikuuta 2007 antamassa tiedonannossa ”Energiapolitiikka Euroopalle” korostetaan tarvetta saattaa valmiiksi sähkön ja maakaasun sisämarkkinat. Sääntelykehityksen parantaminen yhteisön tasolla yksilöitiin yhdeksi keskeiseksi toimenpiteeksi tämän tavoitteen saavuttamisen kannalta.~~

²⁷

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 713/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 1).

↓ 713/2009 johdanto-osan 2 kappale (mukautettu)

~~Komission päätöksellä 2003/796/EY²⁸ perustettiin sähkö- ja kaasualan riippumaton neuvoa-antava ryhmä eli Euroopan sähkö- ja kaasualan sääntelyviranomaisten ryhmä (European Regulators Group for Electricity and Gas, jäljempänä ERGEG), jonka tehtävänä on helpottaa neuvonpitoa, koordinointia ja yhteistyötä jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten välillä sekä näiden elinten ja komission välillä sähkön ja maakaasun sisämarkkinoiden lujittamiseksi. Ryhmä koostuu niiden kansallisten sääntelyviranomaisten edustajista, jotka on perustettu sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 26 päivänä kesäkuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/54/EY²⁹ sekä maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 26 päivänä kesäkuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/55/EY³⁰ mukaisesti.~~

↓ 713/2009 johdanto-osan 3 kappale (mukautettu)

~~ERGEG:n perustamisensa jälkeen tekemällä työllä on ollut myönteinen vaikutus sähkön ja maakaasun sisämarkkinoiden toteuttamiseen. Energia-alalla tunnustetaan kuitenkin laajasti ja ERGEG on itse ehdottanut, että kansallisten sääntelyviranomaisten välinen vapaaehtoinen yhteistyö olisi vastedes toteutettava yhteisön rakenteessa, jolla on selkeä toimivalta ja valtuudet tehdä sääntelypäätöksiä tietyissä tapauksissa.~~

↓ 713/2009 johdanto-osan 4 kappale (mukautettu)

~~Eurooppa-neuvosto kehotti 8. ja 9. maaliskuuta 2007 komissiota ehdottamaan toimenpiteitä riippumattoman elimen luomiseksi kansallisten sääntelyviranomaisten yhteistyötä varten.~~

↓ uusi

- (2) Viraston perustaminen on selkeästi parantanut sääntelyviranomaisten välistä koordinointia rajat ylittävissä kysymyksissä. Viraston perustamisen jälkeen sille on annettu uusia tärkeitä tehtäviä, jotka liittyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011³¹ tarkoitettuun tukkimarkkinoiden seurantaan sekä

²⁸ ~~EUVL L 296, 14.11.2003, s. 34.~~

²⁹ ~~EUVL L 176, 15.7.2003, s. 37.~~

³⁰ ~~EUVL L 176, 15.7.2003, s. 57.~~

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkimarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1).

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 347/2013³² tarkoitettuihin rajat ylittäviin energiainfrastruktuureihin.

- (3) Ennusteiden mukaan tarve koordinoida kansallisia sääntelytoimia lisääntyy entisestään tulevana vuosina. Euroopan energiajärjestelmässä on käynnissä syvälinen muutos vuosikymmeniin. Markkinoiden syvämpi yhdentyminen ja muutos kohti vaihtelevampaa sähköntuotantoa edellyttävät lisätoimia, joiden avulla koordinoidaan kansallisia energiapolitiikkoja naapureiden kanssa ja hyödynnetään mahdollisuuksia rajat ylittävälle sähkön kaupalle.
- (4) Kokemus sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanosta on osoittanut, että ilman koordinoitua toteutettua kansalliset toimenpiteet voivat johtaa vakaviin ongelmiin markkinoilla, erityisesti läheisesti toisiinsa liittyvillä alueilla, joilla jäsenvaltioiden päätöksillä on usein konkreettisia vaikutuksia myös niiden naapurimaihin. Jotta sähkön sisämarkkinoista saataisiin positiivisia vaikutuksia kuluttajien hyvinvoinnille, toimitusvarmuudelle ja hiilestä irtautumiselle, jäsenvaltioiden ja erityisesti riippumattomien kansallisten sääntelyviranomaisten on tehtävä yhteistyötä niiden sääntelytoimenpiteiden osalta, joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia.
- (5) Valtioiden hajanainen puuttuminen toimintaan energiamarkkinoilla muodostaa lisäriskin rajat ylittävien sähkömarkkinoiden toiminnalle. Virastolle olisi sen vuoksi annettava rooli koordinoitua eurooppalaisen riittävyysarvioinnin kehittämisessä läheisessä yhteistyössä sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston (European Network of Transmission Operators for Electricity, jäljempänä 'Sähkö-ENTSO') kanssa, jotta vältetään hajanaisista kansallisista arvioinneista aiheutuvia ongelmia. Niissä käytetään erilaisia koordinoimattomia menetelmiä eikä oteta riittävästi huomioon naapurimaiden tilannetta. Viraston olisi myös valvottava Sähkö-ENTSO:n laatimia teknisiä parametreja, jotka liittyvät tehokkaaseen rajat ylittävään osallistumiseen kapasiteettimekanismeihin ja muihin kapasiteettimekanismien teknisiin ominaisuuksiin.
- (6) Sähkön toimitusvarmuus edellyttää koordinoitua lähestymistapaa, jotta voidaan varautua odottamattomiin toimituskriiseihin. Viraston olisi sen vuoksi koordinoitava kansallisia toimia, jotka liittyvät riskeihin varautumiseen, [riskien varautumista koskevan asetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 862] mukaisesti.
- (7) Koska unionin sähköverkko on tiiviisti yhteenliitetty ja on yhä suuremmassa määrin tarpeen tehdä yhteistyötä naapurimaiden kanssa, jotta voidaan säilyttää verkon stabiilisuus ja mahdollistaa suurien uusiutuvista energialähteistä tuotettujen sähkömäärien syöttäminen verkkoon, alueellisilla käyttökeskuksilla on merkittävä rooli siirtoverkonhaltijoiden koordinoinnissa. Viraston olisi tarvittaessa varmistettava alueellisten käyttökeskusten viranomaisvalvonta.
- (8) Koska merkittäviä osia uudesta sähköntuotannosta yhdistetään paikallisella tasolla, jakeluverkon haltijoilla on merkittävä rooli sen varmistamisessa, että Euroopan sähköjärjestelmä toimii joustavasti ja tehokkaasti.

³²

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39).

- (9) Jäsenvaltioiden olisi toimittava tiiviissä yhteistyössä ja poistettava rajat ylittävän sähkön ja maakaasun kaupan esteet yhteisön ☒ unionin ☒ energiapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. ~~Keskuselimen resurssitarpeita koskevan vaikutustenarvioinnin pohjalta pääteltiin, että muihin vaihtoehtoihin verrattuna riippumattomalla keskuselimellä on useita etuja pitkällä aikavälillä.~~ ☒ Asetuksella (EY) N:o 713/2009 perustettiin ~~Olisi perustettava~~ ☒ Euroopan unionin ☒ energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto, jäljempänä 'virasto', jolla täydennetään yhteisön ☒ unionin ☒ tasolla olevaa sääntelyn puutteellisuutta ja edistetään sähkön ja maakaasun sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa. Viraston avulla kansallisten sääntelyviranomaisten olisi myös voitava ☒ kansalliset viranomaiset voivat ☒ tehostaa yhteistyötään yhteisön ☒ unionin ☒ tasolla ja osallistua yhdessä yhteisöön ☒ unioniin ☒ liittyvien tehtävien hoitamiseen.

- (10) Viraston olisi varmistettava, että kansallisten sääntelyviranomaisten [uudelleenlaaditun sähködirektiivin, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 864/2] ~~sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY³³ ja maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY mukaisesti harjoittama sääntely koordinoidaan asianmukaisesti ja että sitä tarvittaessa täydennetään yhteisön ☒ unionin ☒ tasolla. Tätä varten olisi taattava viraston riippumattomuus energian ja kaasun tuottajista ja siirto- ja jakeluverkonhaltijoista, riippumatta siitä ovatko nämä julkisia vai yksityisiä, sekä kuluttajista ja varmistettava viraston toiminnan yhdenmukaisuus yhteisön ☒ unionin ☒ oikeuden kanssa, tekniset ja sääntelyvalmiudet, avoimuus, kyky toimia demokraattisen valvonnan alaisena ja tehokkuus.~~

- (11) Viraston olisi seurattava siirtoverkonhaltijoiden alueellista yhteistyötä sähköalalla ja kaasualalla sekä sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston (European Network of Transmission Operators for Electricity, jäljempänä 'Sähkö-ENTSO') ja kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston (European Network of Transmission System Operators for Gas, jäljempänä 'Kaasu-ENTSO') tehtävien suorittamista. ⇒ Viraston olisi myös valvottava muiden sellaisten yksiköiden tehtävien toimeenpanoa, joilla on unionin laajuisia säänneltyjä tehtäviä, kuten

³³ Katso tämän virallisen lehden sivu 55.

³⁴ Katso tämän virallisen lehden sivu 94.

energiapörssit. ⇐ Viraston mukanaolo on keskeinen edellytys sille, että siirtoverkonhaltijoiden ⇨ sekä muiden unionin laajuisia tehtäviä omaavien yksiköiden ⇐ välinen yhteistyö toteutuu tehokkaalla ja avoimella tavalla sähkön ja maakaasun sisämarkkinoiden hyödyksi.

↓ 713/2009 johdanto-osan 8 kappale

- (12) Viraston olisi valvottava sähkön ja maakaasun sisämarkkinoita yhteistyössä komission, jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten kanssa ja tiedotettava tarvittaessa havainnoistaan Euroopan parlamentille, komissiolle ja kansallisille viranomaisille. Nämä viraston suorittamat valvontatoimet eivät saisi olla päällekkäisiä komission tai kansallisten viranomaisten tai etenkin kansallisten kilpailuviranomaisten suorittaman valvonnan kanssa eivätkä ne saisi haitata sitä.

↓ 713/2009 johdanto-osan 10 kappale (mukautettu)
⇨ uusi

- (13) ~~On tarkoituksenmukaista luoda~~ ☒ Virasto luo ☒ yhtenäiset puitteet, ~~joiden rajoissa joissa kansalliset sääntelyviranomaiset voivat osallistua ja tehdä~~ osallistuvat ja tekevät yhteistyötä. ~~Näiden puitteiden olisi helpotettava~~ Nämä puitteet helpottavat lainsäädännön yhdenmukaista soveltamista sähkön ja kaasun sisämarkkinoilla koko ~~yhteisössä~~ ☒ unionissa ☒. Useampaa kuin yhtä jäsenvaltiota koskevissa tilanteissa ~~virastolla olisi oltava~~ ☒ virastolle on annettu ☒ valtuudet tehdä yksittäisiä päätöksiä. Näiden valtuuksien olisi ⇨ selkeästi määritetyin ⇐ ~~tietyn~~ edellytyksin katettava tekniset ⇨ ja sääntely ⇐ kysymykset ⇨, jotka edellyttävät alueellista koordinaointia, ja erityisesti kysymykset, jotka liittyvät verkkosääntöjen ja suuntaviivojen täytäntöönpanoon, alueellisten käyttökeskusten yhteistyöhön, ⇐ sääntely ⇨ päätöksiin, jotka ovat tarpeen tukkumarkkinoiden eheyden ja avoimuuden valvomiseksi, päätöksiin, jotka koskevat ⇐ ~~sellaisen~~ sellaista sähkö- ja maakaasualan infrastruktuurin infrastruktuuria sääntely, joka yhdistää tai voisi yhdistää vähintään kahta jäsenvaltiota, sekä uusiin sähkön rajayhdysyhteyksiin ja useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa sijaitseviin uusiin kaasuinfrastruktuureihin sovellettavien vapautusten myöntäminen sisämarkkinasäännöistä viimeisenä keinona.

↓ 713/2009 johdanto-osan 9 kappale (mukautettu)
⇨ uusi

- (14) Virastolla on tärkeä rooli kehitettäessä luonteeltaan ei-sitovia puiteohjeita ~~€ jäljempänä 'puiteohjeet')~~, ~~joiden mukaisia~~ Verkkosääntöjen on ☒ olisi ☒ oltava ☒ kyseisten puiteohjeiden mukaisia ☒. Lisäksi katsotaan viraston kannalta asianmukaiseksi ja viraston tarkoituksen kannalta johdonmukaiseksi, että sillä on oma roolinsa verkkosääntöjen ⇨ luonnosten ⇐ tarkastelussa ~~(sekä niitä luotaessa että niitä muutettaessa)~~, jotta se voisi varmistaa, että verkkosäännöt ovat puiteohjeiden mukaisia

⇒ ja että niillä luodaan tarvittavan asteinen yhdenmukaistaminen ⇐, ennen kuin se mahdollisesti ~~suosittelee niitä~~ ☒ toimittaa ne ☒ komissiolle hyväksyttäväksi.

↓ uusi

- (15) Kun on hyväksytty verkkosäännöt ja suuntaviivat, joissa säädetään yhteisten alueellisten ja unionin laajuisten sääntöjen vaiheittaisesta täytäntöönpanosta ja lisäkehittämisestä, viraston rooli verkkosääntöjen ja suuntaviivojen täytäntöönpanon valvonnassa on vahvistunut. Verkkosääntöjen ja suuntaviivojen tehokas valvonta on viraston keskeisiä tehtäviä ja sillä on ratkaiseva merkitys sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanolle.
- (16) Verkkosääntöjen ja suuntaviivojen täytäntöönpanosta saadun kokemuksen perusteella on todettu, että on hyödyllistä virtaviivaistaa alueellisten tai unionin laajuisten ehtojen ja edellytysten ja verkkosääntöjen ja suuntaviivojen mukaisesti laadittavien menetelmien viranomaishyväksyntämenettely toimittamalla ne suoraan virastolle, jotta sääntelyneuvostossa edustettuina olevat kansalliset sääntelyviranomaiset voivat päättää niistä.
- (17) Koska unionin energiamarkkinoiden vaiheittaiseen täytäntöönpanoon kuuluu välivaiheena alueellisten ratkaisujen löytäminen säännöllisesti, on asianmukaista ottaa huomioon sisämarkkinoiden alueellinen ulottuvuus ja säätää asianmukaisista hallintomekanismeista. Koordinoiduista alueellisista hyväksynnistä vastaavien sääntelyviranomaisten olisi voitava valmistella sääntelyneuvoston alueellisessa alakomiteassa sääntelyneuvoston päätöksiä kysymyksistä, joilla on alueellista merkitystä, paitsi mikäli kyseisillä kysymyksillä on yleistä merkitystä unionin kannalta.
-

↓ 713/2009 johdanto-osan 11 kappale (mukautettu)

- (18) Koska virastolla on yleisnäkemys kansallisista sääntelyviranomaisista, sillä olisi oltava komissioon ja ~~EU:n~~ ☒ unionin ☒ muihin toimielimiin sekä kansallisiin sääntelyviranomaisiin nähden neuvoa-antava rooli kaikissa kysymyksissä, jotka liittyvät tarkoitukseen, jota varten virasto on perustettu. Sen olisi myös ilmoitettava komissiolle, jos se havaitsee, että siirtoverkonhaltijoiden välinen yhteistyö ei tuota tarvittavia tuloksia tai että kansallinen sääntelyviranomainen, jonka päätös ei ole suuntaviivojen mukainen, ei pane viraston lausuntoa, suositusta tai päätöstä asianmukaisella tavalla täytäntöön.
-

↓ 713/2009 johdanto-osan 12 kappale

- (19) Viraston olisi myös voitava antaa suosituksia, joilla autetaan sääntelyviranomaisia ja markkinatoimijoita jakamaan hyviä toimintatapoja.

↓ 713/2009 johdanto-osan 13 kappale

- (20) Viraston olisi tarvittaessa kuultava asianomaisia osapuolia ja annettava niille kohtuullinen mahdollisuus esittää huomautuksensa ehdotetuista toimista, kuten verkko- ja muista säännöistä.

↓ 713/2009 johdanto-osan 14 kappale (mukautettu)

- (21) Viraston olisi edistettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 347/2013³⁵ Euroopan laajuisia energiaverkostoja koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta 6 päivänä syyskuuta 2006 tehdyssä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 1364/2006/EY³⁶ vahvistettujen Euroopan laajuisia energiaverkostoja koskevien suuntaviivojen toteutusta etenkin silloin, kun se antaa tämän asetuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti lausuntonsa ei-sitovista ☒ unionin ☒ yhteisön laajuisista verkon kymmenvuotisista kehittämissuunnitelmista (☒ unionin ☒ yhteisön laajuiset verkon kehittämissuunnitelmat).

↓ 713/2009 johdanto-osan 15 kappale

- (22) Viraston olisi omalta osaltaan edistettävä energiahuollon varmuutta.

↓ 713/2009 johdanto-osan 16 kappale
⇒ uusi

- (23) ⇒ Sen varmistamiseksi, että viraston puitteet ovat tehokkaat ja johdonmukaiset muiden erillisvirastojen kanssa, virastoa koskevat säännöt olisi linjattava parlamentin, neuvoston ja komission heinäkuussa 2012 hyväksymän erillisvirastoja koskevan yhteisen lähestymistavan mukaisesti³⁷. Kuitenkin sikäli kuin on tarpeen, ⇐ Viraston rakenteen olisi vastattava energia-alan sääntelyn erityistarpeita. Erityisesti on otettava

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisen energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39).

³⁶ EUVL L 262, 22.9.2006, s. 1.

³⁷ 19 päivänä heinäkuuta 2012 annettu Euroopan parlamentin, EU:n neuvoston ja Euroopan komission yhteinen julkilausuma erillisvirastoista.

kaikilta osin huomioon kansallisten sääntelyviranomaisten erityisrooli ja varmistettava niiden riippumattomuus.

↓ uusi

- (24) Tähän asetukseen voidaan tulevaisuudessa harkita lisämuutoksia, jotta se voidaan kaikilta osin yhdenmukaistaa erillisvirastoja koskevan yhteisen lähestymistavan kanssa. Energia-alan sääntelyn tämänhetkisten tarpeiden perusteella on tarpeen poiketa erillisvirastoihin sovellettavasta yhteisestä lähestymistavasta. Sen vuoksi tällä ehdotuksella ei estetä viraston perustamisasetukseen tehtäviä mahdollisia uusia muutoksia, joita komissio ehkä haluaa ehdottaa tässä asetuksessa säädettyjen tai sen omasta aloitteesta tehtävien lisäarviointien jälkeen.

↓ 713/2009 johdanto-osan 17 kappale

- (25) Johtokunnalla olisi oltava tarvittava toimivalta, jotta se voi vahvistaa talousarvion, valvoa sen toteuttamista, laatia sisäiset säännöt, antaa varainhoitoa koskevat säännöt ja nimittää johtajan. Neuvoston nimittämien johtokunnan jäsenten vaihtumisen yhteydessä olisi sovellettava kiertojärjestelmää jäsenvaltioiden tasapuolisen osallistumisen varmistamiseksi ajan mittaan. Johtokunnan olisi hoidettava tehtävänsä riippumattomasti ja puolueettomasti sekä yleisen edun mukaisesti pyytämättä tai noudattamatta poliittisia ohjeita.

↓ 713/2009 johdanto-osan 18 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (26) Virastolla olisi oltava tarvittava toimivalta, jotta se voi huolehtia sääntelytehtävistään tehokkaasti, avoimesti, johdonmukaisesti ja ennen kaikkea riippumattomasti. Sen lisäksi, että viraston riippumattomuus energian ja kaasun tuottajista sekä siirto- ja jakeluverkonhaltijoista on hyvän hallintotavan keskeinen periaate, se on myös välttämätön edellytys markkinoiden luottamuksen varmistamiselle. Sääntelyneuvoston olisi siksi toimittava riippumatta kaupallisista eduista ja välttäen eturistiriitoja sekä pyytämättä tai noudattamatta ohjeita tai vastaanottamatta suosituksia minkään jäsenvaltion hallitukselta, ⇒ unionin toimielimiltä ⇐ ~~komissiolta~~ tai muulta julkiselta tai yksityiseltä elimeltä ⇒ taikka henkilöltä ⇐, sanotun kuitenkin rajoittamatta sääntelyneuvoston jäsenten toimimista omien kansallisten viranomaistensa puolesta. Sääntelyneuvoston olisi noudatettava päätöksissään samanaikaisesti energiaa (kuten energian sisämarkkinoita), ympäristöä ja kilpailua koskevaa ~~yhteisen~~ yhteisen ☒ unionin ☒ oikeutta. Sääntelyneuvoston olisi tiedotettava ~~yhteisen~~ yhteisen ☒ unionin ☒ toimielimille lausunnoistaan, suosituksistaan ja päätöksistään.

↓ 713/2009 johdanto-osan 19
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (27) Jos virastolla on päätöksentekovaltuudet, asianosaisille olisi menettelyn tehokkuuden vuoksi myönnettävä oikeus valittaa valituslautakuntaan, joka on osa virastoa mutta riippumaton sekä sen hallinto- että sääntelyelimestä. ⇒ Jotta voidaan taata valituslautakunnan toiminta ja täysi riippumattomuus, viraston talousarviossa olisi oltava sitä koskeva erillinen budjettikohta. ⇐ Jatkuvuuden takaamiseksi valituslautakunnan jäsenten nimittämisen tai vaihtumisen yhteydessä olisi voitava uudistaa valituslautakunta osittain. Valituslautakunnan päätöksestä ☒ voidaan ☒ ~~on mahdollista~~ valittaa Euroopan ☒ unionin ☒ ~~yhteisöjen~~ tuomioistuimeen.
- (28) ⇒ Viraston olisi käytettävä päätöksentekovaltuuksiaan oikeudenmukaisen, avoimen ja kohtuullisen päätöksenteon periaatteiden mukaisesti. Kaikki viraston menettelysäännöt olisi vahvistettava sen työjärjestyksessä. ⇐

↓ 713/2009 johdanto-osan 20
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (29) Viraston rahoituksen olisi tultava pääasiassa ~~Euroopan~~ unionin yleisestä talousarviosta, maksuista ja vapaaehtoisena rahoituksena. Resurssien, jotka kansalliset sääntelyviranomaiset ovat asettaneet yhteisesti käyttöön yhteistyötään varten ~~yhteisön~~ ☒ unionin ☒ tasolla, olisi oltava jatkossa viraston käytössä. ~~Yhteisön~~ ☒ Unionin ☒ talousarviomenettelyä olisi sovellettava tukiin, joita maksetaan ~~Euroopan~~ unionin yleisestä talousarviosta. Lisäksi ⇒ riippumattoman ulkoisen tarkastajan ⇐ ~~tilintarkastustuomioistuimen~~ tulisi vastata tilintarkastuksesta ~~Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 185 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 19 päivänä marraskuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002³⁸ ☒ komission delegoidun asetuksen (EU) No 1271/2013³⁹ ☒ ~~94~~ ☒ 107 ☒ artiklan mukaisesti.~~

↓ 713/2009 johdanto-osan 21
kappale (mukautettu)

- (30) ~~Viraston perustamisen jälkeen B~~ budjettivallan käyttäjän olisi arvioitava jatkuvasti ~~viraston talousarviota~~ ~~aloitettava viraston talousarvion jatkuva arviointi~~ suhteessa

³⁸ ~~EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72.~~

³⁹ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1271/2013, annettu 30 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 208 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta (EUVL L 328, 7.12.2013, s. 42).

viraston työmäärään ja tuloksiin. Budjettivallan käyttäjän olisi varmistettava, että toiminta on mahdollisimman tehokasta.

↓ 713/2009 johdanto-osan 22 kappale (mukautettu)

- (31) Virastolla tulisi olla erittäin pätevä henkilöstö. Viraston olisi erityisesti hyödynnettävä sääntelyviranomaisten, komission ja jäsenvaltioiden virastoon tilapäisesti siirtämän henkilöstön pätevyyttä ja kokemusta. Viraston henkilöstöön olisi sovellettava neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68⁴⁰ vahvistettuja Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavia henkilöstösääntöjä, jäljempänä ~~’henkilöstösäännöt’~~ ja Euroopan yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevia palvelussuhteen ehtoja, jäljempänä ~~’palvelussuhteen ehdot’~~, sekä ~~Euroopan yhteisöjen~~ ☒ unionin ☒ toimielimien näiden henkilöstösääntöjen ja palvelussuhteen ehtojen soveltamiseksi yhteisesti antamia sääntöjä. Johtokunnan olisi yhteisymmärryksessä komission kanssa vahvistettava tarvittavat soveltamissäännöt.

↓ uusi

- (32) Tämän asetuksen mukaista johtajan ja sääntelyneuvoston sääntelytyötä voidaan tukea työryhmillä.

↓ 713/2009 johdanto-osan 23 kappale (mukautettu)

- (33) Viraston olisi sovellettava yleisiä sääntöjä, jotka koskevat ~~yhteisön~~ ☒ unionin ☒ toimielinten asiakirjojen saamista yleisön tutustuttavaksi. Johtokunnan olisi vahvistettava käytännön toimenpiteet kaupallisesti arkaluonteisten tietojen ja henkilötietojen suojaamiseksi.

↓ uusi

- (34) Virastossa tehtävän kansallisten sääntelyviranomaisten yhteistyön kautta on selvää, että määräenemmistöpäätökset ovat keskeinen edellytys sille, että saavutetaan edistymistä sähkön sisämarkkinoihin liittyvissä kysymyksissä, joilla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia useissa eri jäsenvaltioissa. Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi sen vuoksi äänestettävä yksinkertaisella enemmistöllä sääntelyneuvostossa.

⁴⁰

Neuvoston asetus (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68, annettu 29 päivänä helmikuuta 1968, Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta sekä yhteisöjen virkamiehiin tilapäisesti sovellettavien erityisten toimenpiteiden laatimisesta (EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1).

↓ 713/2009 johdanto-osan 24 kappale

~~Viraston olisi oltava tapauksen mukaan vastuussa toiminnastaan Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle.~~

↓ 713/2009 johdanto-osan 25 kappale (mukautettu)

- (35) Maiden, jotka eivät ole ~~Euroopan yhteisön~~ ☒ unionin ☒ jäseniä, olisi ~~yhteisön~~ ☒ unionin ☒ kanssa tehtävien asianmukaisten sopimusten mukaisesti voitava osallistua viraston työhön.
-

↓ 713/2009 johdanto-osan 26 kappale

~~Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY [12] mukaisesti.⁴¹~~

↓ 713/2009 johdanto-osan 27 kappale

~~Komissiolle olisi erityisesti siirrettävä toimivalta antaa suuntaviivat, jotka ovat tarpeen tilanteissa, joissa virasto tulee toimivaltaiseksi päättämään rajat ylittävään infrastruktuuriin pääsyn ehdoista ja kyseisen infrastruktuurin käyttöturvallisuudesta. Koska nämä toimenpiteet ovat laajakantoisia ja niiden tarkoituksena on muuttaa tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä uusilla muilla kuin keskeisillä osilla, ne on hyväksyttävä päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklassa säädettyä valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.~~

↓ 713/2009 johdanto-osan 28 kappale (mukautettu)

- (36) ~~Komission olisi esitettävä Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun viraston ensimmäinen johtaja on aloittanut tehtävässään, ja sen jälkeen neljän vuoden välein kertomus viraston erityistehtävistä ja saavutetuista tuloksista ja liitettävä kertomukseen tarvittaessa asianmukaisia ehdotuksia. Komission olisi esitettävä kyseisessä kertomuksessa viraston lisätehtäviä koskevia ehdotuksia.~~

⁴¹ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 22.

↓ 713/2009 johdanto-osan 29 kappale (mukautettu)

- (37) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli kansallisten sääntelyviranomaisten osallistumista ja yhteistyötä yhteisön ☒ unionin ☒ tasolla, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin yhteisön ☒ unionin ☒ tasolla, joten yhteisö ☒ unioni ☒ voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen,

↓ uusi

- (38) Vastaanottavan jäsenvaltion olisi viraston sujuvan ja tehokkaan toiminnan varmistamiseksi tarjottava parhaat mahdolliset olosuhteet, mukaan lukien monikieliset ja eurooppahenkiset koulunkäyntimahdollisuudet sekä asianmukaiset kulkuyhteydet.

↓ 713/2009 (mukautettu)
⇒ uusi

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

~~PERUSTAMINEN JA OIKEUDELLINEN ASEMA~~ ☒ TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT ☒

1 artikla

~~Kohde~~ ☒ Perustaminen ja tavoitteet ☒

1. Tällä asetuksella perustetaan ☒ Euroopan unionin ☒ energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto, jäljempänä 'virasto'.
2. Viraston tarkoituksena on avustaa ~~sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY (12)~~⁴² [uudelleenlaaditun sähködirektiivin, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 864/2] 57 ~~35~~ artiklassa ja ~~maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY~~⁴³ 39 artiklassa

⁴² ~~Katso tämän virallisen lehden sivu 55.~~

⁴³ ~~Katso tämän virallisen lehden sivu 94.~~

tarkoitettuja sääntelyviranomaisia jäsenvaltioissa suoritettavien sääntelytehtävien suorittamisessa ☒ unionin ☒ yhteisen tasolla ja tarvittaessa koordinoita näiden sääntelyviranomaisten toimintaa.

~~3. Kunnes viraston tilat ovat käytettävissä, se toimii komission tiloissa.~~

~~2~~ 4 artikla

Viraston päätösten tyypit

Virasto

- a) antaa siirtoverkonhaltijoille⇒, alueellisille käyttökeskuksille ja nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille ⇐ osoitettuja lausuntoja ja suosituksia;
- b) antaa sääntelyviranomaisille osoitettuja lausuntoja ja suosituksia;
- c) antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle tai komissiolle osoitettuja lausuntoja ja suosituksia;
- d) tekee yksittäisiä päätöksiä☒ tämän asetuksen ☒ ~~6, 7, 8~~ ja ~~11~~ ~~9~~ artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa;
- e) esittää komissiolle ei-sitovat puiteohjeet, jäljempänä 'puiteohjeet', ⁴⁴ ~~verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävissä sähkön kaupassa 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 714/2009⁴⁵~~ [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 864/2] ~~556~~ artiklan ja ⁴⁶ ~~maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan mukaisesti.~~

~~III LUKU~~

~~TEHTÄVÄT~~

~~3~~ 5 artikla

Yleiset tehtävät

Virasto voi Euroopan parlamentin, neuvoston tai komission pyynnöstä tai omasta aloitteestaan antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle tai komissiolle lausunnon tai suosituksen kaikista kysymyksistä, jotka liittyvät tarkoituksiin, joita varten virasto on perustettu.

~~4~~ 6 artikla

Siirtoverkonhaltijoiden yhteistyöhön liittyvät ☒ viraston ☒ tehtävät

1. Virasto antaa komissiolle lausunnon Sähkö-ENTSON perussääntöluonnoksesta, jäsenluettelosta ja työjärjestysluonnoksesta [OP: uudelleenlaaditun sähködirektiivin,

⁴⁴ ~~Katso tämän virallisen lehden sivu 15.~~

⁴⁵ ~~Katso tämän virallisen lehden sivu 15.~~

⁴⁶ ~~Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36).~~

sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~26~~ 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja Kaasu-ENTSON perussääntöluonnoksesta, jäsenluettelosta ja työjärjestysluonnoksesta asetuksen (EY) N:o 715/2009 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Virasto seuraa Sähkö-ENTSOlle asetettujen tehtävien suorittamista [OP: uudelleenlaadittu sähköasetus, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] 29 ~~9~~ artiklan mukaisesti ja Kaasu-ENTSOlle asetettujen tehtävien suorittamista asetuksen (EY) N:o 715/2009 9 artiklan mukaisesti.
3. Virasto ~~antaa~~ ⇨ voi antaa ⇨ lausunnon
 - a) Sähkö-ENTSOlle [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~8 artiklan 2 kohdan~~ 27 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti ja Kaasu-ENTSOlle siten kuin asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 2 kohdassa säädetään verkkosäännöistä, ja
 - b) Sähkö-ENTSOlle [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~9 artiklan 2 alakohdan ensimmäisen alakohdan~~ 27 artiklan 1 kohdan b ja h alakohdan mukaisesti ja Kaasu-ENTSOlle siten kuin asetuksen (EY) N:o 715/2009 9 artiklan 2 alakohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään ehdotuksesta vuotuiseksi työohjelmaksi ja ehdotuksesta ~~yhteisön~~ ☒ unionin ☒ laajuiseksi verkon kehittämissuunnitelmaksi sekä siten kuin säädetään [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] 27 artiklan 1 ~~8 artiklan (3)~~ kohdassa ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa muissa asiaa koskevissa asiakirjoissa, ottaen huomioon syrjimättömyyden, todellisen kilpailun sekä sähkön ja maakaasun sisämarkkinoiden tehokkaan ja varman toiminnan tavoitteet.
4. Jos virasto katsoo, että sille [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] 27 artiklan 1 kohdan ~~toisen alakohdan~~ Article 9(2) b ja h alakohdan ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 9 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti toimitettu vuotuinen työohjelmaluonnos tai ~~yhteisön~~ ☒ unionin ☒ laajuinen verkon kehittämissuunnitelmaluonnos ei edistä syrjimättömyyttä, tosiasiallista kilpailua ja markkinoiden tehokasta toimintaa tai kolmansille osapuolille avoimen rajat ylittävän yhteenliittämisen riittävää tasoa taikka ei vastaa [OP: uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2, uudelleenlaaditun sähködirektiivin, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 864/2] tai direktiivin 2009/73/EY ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 asianomaisia säännöksiä, se antaa tosiasioihin perustuvan, asianmukaisesti perustellun lausunnon ja suosituksia Sähkö-ENTSOlle, Kaasu-ENTSOlle, Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle.

5 artikla

☒ **Verkkosääntöjen ja suuntaviivojen kehittämiseen ja täytäntöönpanoon liittyvät viraston tehtävät** ☒

1. Virasto osallistuu verkkosääntöjen kehittämiseen [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2,] ~~55~~ 6 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan mukaisesti. ☒ Erityisesti se ☒
 - a) ~~Virasto~~ toimittaa komissiolle ei-sitovat puiteohjeet, mikäli siltä [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~6 artiklan 2 kohdan~~ 55 artiklan 3 kohdan tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan 2

kohdan nojalla tätä edellytetään. Virasto tarkastelee uudelleen ei-sitovia puiteohjeita ja toimittaa ne uudelleen komissiolle, jos siltä [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~6 artiklan 4 kohdan~~ 55 artiklan 6 kohdan tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan 4 kohdan nojalla tätä edellytetään.;

- b) ~~Virasto toimittaa Sähkö-ENTSOlle tai Kaasu-ENTSOlle perustellun lausunnon verkkosäännöistä asetuksen (EY) N:o 714/2009 6 artiklan 7 kohdan tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan 7 kohdan mukaisesti.;~~
- c) ~~Virasto toimittaa ⇒ tarkistetut ⇐ verkkosäännöt komissiolle ja voi suositella sen hyväksymistä~~ [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~6 artiklan 9 kohdan~~ 55 artiklan 10 kohdan tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan 9 kohdan mukaisesti. Virasto laatii ja toimittaa komissiolle ehdotuksen verkkosäännöiksi, mikäli siltä asetuksen (EY) N:o 714/2009 ~~55 artiklan 11 kohdan~~ ~~6 artiklan 10 kohdan~~ tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan 10 kohdan nojalla tätä edellytetään.;
- d) ~~5. Virasto~~ toimittaa komissiolle asianmukaisesti perustellun lausunnon [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~55 artiklan 13 kohdan~~ ~~9 artiklan 1 kohdan~~ tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jos Sähkö-ENTSO tai Kaasu-ENTSO ei ole pannut täytäntöön [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~27 artiklan 1 kohdan a alakohdan~~ ~~8 artiklan 2 kohdan~~ tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 2 kohdan nojalla vahvistettuja verkkosääntöjä tai verkkosääntöjä, jotka on vahvistettu ~~kyseisten asetusten~~ [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2,] ~~55 artiklan 2 kohdan~~ ~~6 artiklan 1–10~~ mukaisesti mutta joita komissio ei ole hyväksynyt [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2,] 55 artiklan 12 kohdan ~~kyseisten asetusten~~ ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan 11 kohdan mukaisesti.
- e) ~~6. Virasto~~ seuraa ja analysoi komission [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~55 artiklan 12 kohdan~~ ~~6 artiklan 11 kohdan~~ ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan 11 kohdan mukaisesti vahvistamien verkkosääntöjen ja suuntaviivojen täytäntöönpanoa, niiden vaikutusta markkinoiden yhdentymistä helpottavien sovellettavien sääntöjen yhdenmukaistamiseen samoin kuin syrjimättömyyteen, tehokkaaseen kilpailuun ja markkinoiden tehokkaaseen toimivuuteen, sekä raportoi siitä komissiolle.

↓ uusi

2. Tapauksissa, joissa [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] VIII luvun mukaisesti laadituissa verkkosäännöissä ja suuntaviivoissa säädetään ehdotusten laatimisesta kyseisten verkkosääntöjen ja suuntaviivojen täytäntöönpanoa koskeviksi ehdoiksi ja edellytyksiksi tai menetelmiksi, jotka edellyttävät kaikkien sääntelyviranomaisten tai kyseisen alueen kaikkien sääntelyviranomaisten hyväksyntää, ehdot ja edellytykset sekä menetelmät on toimitettava virastolle tarkistusta ja hyväksyntää varten. Ennen ehtojen ja edellytysten sekä menetelmien hyväksymistä virasto tarkistaa ne ja muuttaa niitä tarvittaessa sen varmistamiseksi, että ne ovat yhdenmukaisia verkkosäännön tai suuntaviivan tarkoituksen kanssa ja edistävät markkinoiden

yhdentymistä, syrjimättömyyttä ja markkinoiden tehokasta toimintaa. Tähän liittyen noudatetaan alueellisen yhteistyön menetelmää 7 artiklan mukaisesti.

3. Tarjousalueiden tarkistamisen yhteydessä virasto hyväksyy ja se voi pyytää muutoksia menetelmiin ja oletuksiin, joita käytetään [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] 13 artiklan 3 kohdan mukaisessa tarjousalueiden arviointiprosessissa.

↓ 713/2009 (mukautettu)

~~7. Virasto valvoo edistymistä rajayhdysjohtokapasiteetin lisäämistä koskevien hankkeiden täytäntöönpanossa.~~

~~8. Sääntelyviranomaisen seuraa yhteisön laajuisten verkon kehittämissuunnitelmien täytäntöönpanoa. Jos virasto havaitsee sellaisen suunnitelman ja sen täytäntöönpanon välillä epäjohtonmukaisuuksia, se tutkii epäjohtonmukaisuuksien syitä ja antaa siirtoverkonhaltijoille, kansallisille sääntelyviranomaisille tai muille toimivaltaisille elimille, joita asia koskee, suosituksia investointien toteuttamiseksi verkon yhteisön laajuisten kehittämissuunnitelmien mukaisesti.~~

4. ~~9.~~ Virasto seuraa [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~3142~~ artiklassa ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 12 artiklassa tarkoitettua siirtoverkonhaltijoiden alueellista yhteistyötä ja ottaa tämän yhteistyön tulokset ~~asianmukaisesti~~ huomioon laatiessaan lausuntojaan, suosituksiaan ja päätöksiään.

↓ 713/2009 (mukautettu)
⇒ uusi

67 artikla

Kansallisiin sääntelyviranomaisiin liittyvät ☒ viraston ☒ tehtävät

1. Virasto tekee teknisiä kysymyksiä koskevat yksittäiset päätökset, kun päätöksiä edellytetään [OP: uudelleenlaaditussa sähködirektiivissä, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 864/2], direktiivissä 2009/73/EY, [OP: uudelleenlaaditussa sähköasetuksessa, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] tai asetuksessa (EY) N:o 715/2009.
2. Virasto voi työohjelmansa mukaisesti, ~~tai~~ komission pyynnöstä ⇒ , tai omasta aloitteestaan ⇐ antaa suosituksia auttaakseen sääntelyviranomaisia ja markkinatoimijoita hyvien toimintatapojen edistämisessä.
3. Virasto luo puitteet kansallisten sääntelyviranomaisten yhteistyölle. Se edistää yhteistyötä kansallisten sääntelyviranomaisten välillä sekä sääntelyviranomaisten välillä alueellisella ja ~~yhteisön~~ ☒ unionin ☒ tasolla ⇒ yhteentoimivuuden, viestinnän ja alueellisen suorituskyvyn valvonnan varmistamiseksi alueilla, joita ei ole vielä yhdenmukaistettu unionin tasolla, ⇐ ja ottaa tämän yhteistyön tulokset ~~asianmukaisesti~~ huomioon laatiessaan lausuntojaan, suosituksiaan ja päätöksiään.

Jos virasto katsoo, että kyseistä yhteistyötä varten tarvitaan sitovia sääntöjä, se antaa tarvittavat suositukset komissiolle.

4. Virasto antaa minkä tahansa sääntelyviranomaisen tai komission pyynnöstä tosiasioihin perustuvan lausunnon siitä, onko sääntelyviranomaisen tekemä päätös [uudelleenlaaditussa sähködirektiivissä, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 864/2], direktiivissä 2009/73/EY, [uudelleenlaaditussa sähköasetuksessa, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] tai asetuksessa (EY) N:o 715/2009 tarkoitettujen suuntaviivojen tai kyseisten direktiivien ja asetusten muiden asiaa koskevien säännösten mukainen.
5. Jos kansallinen sääntelyviranomainen ei noudata 4 kohdassa tarkoitettua viraston lausuntoa neljän kuukauden kuluessa sen saamispäivästä, virasto ilmoittaa asiasta komissiolle ja jäsenvaltiolle, jota asia koskee.
6. Jos kansallinen sääntelyviranomainen kohtaa yksittäisessä tapauksessa vaikeuksia [uudelleenlaaditussa sähködirektiivissä, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 864/2], direktiivissä 2009/73/EY, [uudelleenlaaditussa sähköasetuksessa, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 864/2] tai asetuksessa (EY) N:o 715/2009 tarkoitettujen suuntaviivojen soveltamisessa, se voi pyytää virastolta lausuntoa. Virasto antaa komissiota kuultuaan lausuntonsa kolmen kuukauden kuluessa tällaisen pyynnön vastaanottamisesta.
7. Virasto päättää vähintään kahta jäsenvaltiota yhdistävään tai mahdollisesti yhdistävään sähkön ja kaasun infrastruktuuriin ("rajat ylittävä infrastruktuuri") pääsyn ehdoista ja kyseisen infrastruktuurin käyttöturvallisuudesta 8 kohdan mukaisesti ~~8 artiklan mukaisesti~~.

~~8 artikla~~

~~Rajat ylittävään infrastruktuuriin pääsyn ehtoja ja sen käyttöturvallisuutta koskevat tehtävät~~

8. ~~1.~~ ⇒ Sellaisten sääntelykysymysten tapauksessa, joilla on rajat ylittävää merkitystä ⇐, ~~Virasto päättää rajat ylittävään infrastruktuuriin liittyvistä niistä sääntelykysymyksistä, jotka kuuluvat kansallisten sääntelyviranomaisten toimivaltaan ja joihin voi sisältyä pääsyä ja kyseisen infrastruktuurin käyttöturvallisuutta koskevia ehtoja,~~ ⇒ ja edellytyksiä tai menetelmiä, joilla on merkitystä rajat ylittävälle kaupalle tai käyttöturvallisuudelle tai muista sääntelykysymyksistä, joilla on rajat ylittävää merkitystä ⇐ ~~ainoastaan:~~
 - a) kun toimivaltaiset kansalliset sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet sopimukseen kuuden kuukauden kuluessa ~~siitä päivästä, jona asia annettiin~~ ☒ asian antamisesta ☒ näistä sääntelyviranomaisista viimeisen käsiteltäväksi, tai
 - b) toimivaltaisten kansallisten sääntelyviranomaisten yhteisestä pyynnöstä.Toimivaltaiset kansalliset sääntelyviranomaiset voivat yhdessä pyytää a alakohdassa tarkoitetun määräajan jatkamista enintään kuudella kuukaudella.
Päätöksensä valmistelussa virasto kuulee kansallisia sääntelyviranomaisia ja siirtoverkonhaltijoita, joita asia koskee, ja sille annetaan tieto kaikkien asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden ehdotuksista ja huomioista.

~~2. Rajat ylittävään infrastruktuuriin pääsyn ehtoihin on kuuluttava~~

- ~~a) kapasiteetin jakamismenettely;~~
~~b) jakamisen ajalliset kehykset;~~
~~c) ylikuormituksesta aiheutuvien tulojen jakaminen; ja~~
~~d) kyseisen infrastruktuurin käyttäjiltä perittävät kustannukset, joita tarkoitetaan asetuksen (EY) N:o 714/2009 17 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tai direktiivin 2009/73/EY 36 artiklan 1 kohdan d alakohdassa.~~
9. ~~3.~~ Jos asia on saatettu viraston käsiteltäväksi ~~8~~ 4 kohdan nojalla
- a) virasto ~~tekee~~ ☒ antaa ☒ päätöksensä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona asia saatettiin sen käsiteltäväksi; ja
- b) virasto voi tarvittaessa tehdä väliaikaisen päätöksen sen varmistamiseksi, että kyseisen infrastruktuurin toimitusvarmuus tai käyttöturvallisuus on suojattu.
- ~~4. Komissio voi antaa suuntaviivoja siitä, missä tilanteissa virasto tulee toimivaltaiseksi päättämään rajat ylittävään infrastruktuuriin pääsyn ehdoista ja kyseisen infrastruktuurin käyttöturvallisuudesta. Kyseiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään tämän asetuksen 32 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittelevää sääntelymenettelyä noudattaen.~~
10. ~~5.~~ Jos ~~8~~ 4 kohdassa tarkoitetut sääntelykysymykset kattavat [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~59~~ ~~17~~ artiklassa tai direktiivin 2009/73/EY 36 artiklassa tarkoitetut vapautukset, tässä asetuksessa asetetut määräajat eivät kumuloidu kyseisissä asetuksissa asetettujen määräaikaisten kanssa.

↓ uusi

7 artikla

Alueellisten tehtävien koordinointi virastossa

1. Tämän asetuksen 5 artiklan 2 kohdan viimeisessä lauseessa tarkoitetuissa päätöksissä, jotka liittyvät yhteisiin alueellisiin ehtoihin ja edellytyksiin tai [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2,] VIII luvun mukaan laadittaviin verkkosääntöihin ja suuntaviivoihin ja jotka säännöllisesti koskevat rajoitettua määrää jäsenvaltioita ja edellyttävät yhteisiä viranomaispäätöksiä alueellisella tasolla, virastoa voi avustaa sääntelyneuvoston osa, joka koostuu ainoastaan kyseisen alueen sääntelyviranomaisista, tämän artiklan 2–4 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
2. Johtajan on arvioitava yhteisen ehdotuksen mahdollinen vaikutus sisämarkkinoihin ja annettava lausunto, jos yhteisellä ehdotuksella on pääasiassa alueellista merkitystä tai jos sillä on konkreettinen vaikutus sisämarkkinoihin erityisesti tapauksissa, joissa kyseessä olevalla asialla on suurta merkitystä myös kyseisen alueen ulkopuolella.
3. Sääntelyneuvoston on tarvittaessa ja erityisesti johtajan lausunto huomioon ottaen perustettava sääntelyneuvoston asianmukaisista jäsenistä koostuva alueellinen

alaryhmä, joka tarkistaa ehdotuksen ja tekee sääntelyneuvostolle suosituksen sen hyväksymisestä, mukaan lukien mahdolliset muutokset.

4. Päättäessään ehdotusta koskevasta lausunnostaan sääntelyneuvoston on otettava huomioon alueellisen alaryhmän suositus.
5. Kyseisen alueen sääntelyviranomaisten on yhdessä nimettävä yksi koordinoiva kansallinen sääntelyviranomainen, joka on vastuussa kansallisten sääntelyviranomaisten alueellisten alaryhmien koordinoinnista. Koordinoiva kansallinen sääntelyviranomainen vaihtuu joka toinen vuosi. Koordinoiva kansallinen sääntelyviranomainen toimii kaikkien osapuolten, virasto mukaan lukien, yhteyspisteenä. Se voi pyytää kaikilta asiaan liittyviltä osapuolilta tietoja, joilla on merkitystä sääntelytehtävien toteuttamiselle alueellisella tasolla, omasta aloitteestaan taikka jonkin muun kansallisen sääntelyviranomaisen tai alueen viranomaisten pyynnöstä, ja sen on toimitettava virastolle tietoja, jotka koskevat alueen kansallisten sääntelyviranomaisten alueellisia toimia. Sääntelyneuvoston alueellisissa alaryhmissä toimivien sääntelyviranomaisten on annettava käyttöön riittävästi resursseja, jotta ryhmä voi toteuttaa tehtävänsä.

8 artikla

Alueellisia käyttökeskuksia koskevat viraston tehtävät

1. Virasto seuraa ja analysoi tiiviissä yhteistyössä kansallisten sääntelyviranomaisten ja Sähkö-ENTSON kanssa alueellisten käyttökeskusten suoritustasoa ja ottaa tällöin huomioon [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2, 43 artiklan 4 kohdassa] tarkoitetut kertomukset.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien toteuttamiseksi tehokkaasti ja joutuisasti viraston on erityisesti:
 - a) päätettävä [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] 33 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta verkon käyttöalueiden muodostamisesta,
 - b) pyydettyä tarvittaessa alueellisilta käyttökeskuksilta tietoja [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] 43 artiklan mukaisesti,
 - c) annettava lausuntoja ja suosituksia Euroopan komissiolle, neuvostolle ja Euroopan parlamentille,
 - d) annettava lausuntoja ja suosituksia alueellisille käyttökeskuksille.

9 artikla

Nimitettyjä sähkömarkkinaoperaattoreita koskevat viraston tehtävät

Sen varmistamiseksi, että nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit toteuttavat [uudelleenlaaditussa sähköasetuksessa, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla

COM(2016) 861/2] ja 24 päivänä heinäkuuta 2015 annetussa komission asetuksessa 1222/2015⁴⁷ tarkoitetut tehtävät, viraston on:

- a) valvottava, miten nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit edistyvät asetuksessa 1222/2015 tarkoitettujen tehtävien luomisessa,
- b) annettava komissiolle suosituksia asetuksen 1222/2015 7 artiklan 5 kohdan mukaisesti,
- c) pyydettyä tarvittaessa tietoja nimitetyiltä sähkömarkkinaoperaattoreilta.

10 artikla

Tuotannon riittävyyttä ja riskejä koskevat viraston tehtävät

1. Virasto hyväksyy ja muuttaa tarvittaessa
 - a) ehdotuksia menetelmiksi ja laskelmiksi, jotka liittyvät [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] 19 artiklan 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettuun Euroopan resurssien riittävyysarviointiin,
 - b) ehdotuksia teknisiksi eritelmiksi, jotka koskevat [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] 21 artiklan 10 kohdassa tarkoitettua rajat ylittävää osallistumista kapasiteettimekanismeihin.
2. Virasto hyväksyy ja muuttaa tarvittaessa menetelmiä, jotka liittyvät
 - a) sähkökriisiskenaarioiden yksilöimiseen alueellisella tasolla, siten kuin sitä kuvataan [riskeihin varautumista koskevan asetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 862] 5 artiklassa,
 - b) lyhyen aikavälin riittävyyden arviointeihin, siten kuin niitä kuvataan [riskeihin varautumista koskevan asetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 862] 8 artiklassa,

↓ 713/2009 (mukautettu)

119 artikla

~~Muut tehtävät~~ ☒ Vapautuksia ja sertifiointeja koskevat viraston tehtävät ☒

~~1.~~ Virasto voi myöntää [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~5917~~ artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja vapautuksia. Virasto voi myös myöntää direktiivin 2009/73/EY 36 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja vapautuksia, jos kyseinen infrastruktuuri sijaitsee useamman kuin yhden jäsenvaltion alueella.

~~2. Virasto antaa komission pyynnöstä lausunnon kansallisten sääntelyviranomaisten sertifiointia koskevista päätöksistä asetuksen (EY) N:o 714/2009 3 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 3 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.~~

⁴⁷ Komission asetus (EU) 2015/1222, annettu 24 päivänä heinäkuuta 2015, kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta (EUVL L 197, 25.7.2015, s. 24–72).

↓ 713/2009 (mukautettu) ⇒ uusi

12 artikla

☒ Infrastruktuuria koskevat viraston tehtävät ☒

⇒ Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien osalta virasto läheisessä yhteistyössä sääntelyviranomaisten ja ENTSOjen kanssa: ⇐

- a) ~~7. Virasto~~ valvoo edistymistä rajayhdysjohtokapasiteetin lisäämistä koskevien hankkeiden täytäntöönpanossa. ;
- b) ~~8. Sääntelyviranomaisen~~ seuraa yhteisön ~~yhteisön~~ ☒ unionin ☒ laajuisten verkon kehittämissuunnitelmien täytäntöönpanoa. Jos virasto havaitsee ~~sellaisen suunnitelman~~ ☒ kyseisten suunnitelmien ☒ ja ~~sen~~ ☒ niiden ☒ täytäntöönpanon välillä epäjohtonmukaisuuksia, se tutkii epäjohtonmukaisuuksien syitä ja antaa siirtoverkonhaltijoille, kansallisille sääntelyviranomaisille tai muille toimivaltaisille elimille, joita asia koskee, suosituksia investointien toteuttamiseksi verkon ~~yhteisön~~ ☒ unionin ☒ laajuisten kehittämissuunnitelmien mukaisesti.

↓ uusi

- c) huolehtii asetuksen (EU) N:o 347/2013 5, 11, 12 ja 13 artiklassa säädetyistä velvoitteista.

13 artikla

Tukkumarkkinoiden eheyttä ja avoimuutta koskevat viraston tehtävät

Jotta voidaan tehokkaasti valvoa tukkumarkkinoiden eheyttä ja avoimuutta, virasto tiiviissä yhteistyössä sääntelyviranomaisten ja muiden kansallisten viranomaisten kanssa

- a) seuraa tukkumarkkinoita, kerää tietoja ja rekisteröi markkinaosapuolet asetuksen (EU) 1227/2011⁴⁸ 7–9 artiklan mukaisesti,
- b) antaa komissiolle suosituksia asetuksen 1227/2011 7 artiklan mukaisesti,
- c) suorittaa tutkimuksia asetuksen (EY) N:o 1227/2011 16 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

↓ 713/2009 (mukautettu) ⇒ uusi

14 ~~9~~ artikla

☒ Lisätehtävien antaminen virastolle ☒

⁴⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1–16).

Virastolle voidaan komission selkeästi [riskeihin varautumista koskevan asetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~57~~ ~~48~~ artiklan tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 23 artiklan perusteella annettujen suuntaviivojen mukaisesti määrittelemissä olosuhteissa antaa lisätehtäviä, ~~joihin ei liity päätösvaltaa~~, kaikissa kysymyksissä, jotka liittyvät tarkoitukseen, jota varten virasto on perustettu ⇒ noudattaen EU:n virastoille siirretyn toimivallan rajoja ⇐.

1540 artikla

Kuuleminen ja avoimuus

1. Tehtäviään suorittaessaan ja etenkin kehittäessään puiteohjeita [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~556~~ artiklan tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan mukaisesti, sekä ehdottaessaan muutoksia ~~jommankumman asetuksen~~ ☒ [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] 56 artiklassa ~~tai~~ ☒ asetuksen (EY) N:o 715/2009 A ☒ 7 artiklassa ☒ tarkoitettuihin sääntöihin virasto kuulee laajasti ja varhaisessa vaiheessa avoimesti markkinaosallistujia, siirtoverkonhaltijoita, kuluttajia, loppukäyttäjiä ja tarvittaessa kilpailuviranomaisia, sanotun kuitenkin rajoittamatta niiden toimivaltaa, erityisesti tehtävien liittyessä siirtoverkonhaltijoihin.
2. Virasto varmistaa, että yleisölle ja kaikille asianomaisille osapuolille annetaan tarvittaessa puolueetonta ja luotettavaa tietoa, joka on helposti saatavissa, varsinkin jos on kyse viraston työn tuloksia koskevasta tiedosta.
Kaikki sellaiset asiakirjat ja kokouspöytäkirjat on julkistettava, jotka liittyvät puiteohjeiden laatimiseen [uudelleenlaaditun sähköasetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 861/2] ~~556~~ artiklan tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklan tai ☒ 1 kohdassa tarkoitetun ☒ ~~jommankumman asetuksen 7 artiklan nojalla~~ tehtävien verkkosääntöjen muuttamisen yhteydessä järjestettyihin kuulemisiin.
3. Ennen ~~asetuksen (EY) N:o 714/2009 556 artiklan tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 6~~ mukaisten puiteohjeiden hyväksymistä taikka ☒ 1 kohdassa tarkoitetun ☒ ~~jommankumman asetuksen 7 artiklan mukaisen~~ verkkosääntöjen muuttamisen ehdottamista viraston on ilmoitettava, miten kuulemismenettelyn aikana vastaanotetut huomautukset on otettu huomioon ja perusteltava tapaukset, joissa huomautuksia ei ole otettu huomioon.
4. Virasto julkaisee omilla verkkosivuillaan ainakin johtokunnan, sääntelyneuvoston ja valituslautakunnan kokousten esityslistat ja tausta-asiakirjat sekä mahdollisesti pöytäkirjat.

1644 artikla

Sähkö- ja maakaasualaa koskeva seuranta ja raportointi

1. Läheisessä yhteistyössä komission, jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten kanssa, kansalliset sääntelyviranomaiset mukaan luettuina, ja rajoittamatta kilpailuviranomaisten toimivaltaa virasto seuraa sähkö- ja maakaasun ⇒ tukku- ja vähittäis ⇐ ~~sisa~~ markkinoita ja erityisesti sähkö- ja maakaasun vähittäishintojen kehitystä, ⇒ [uudelleenlaaditussa sähködirektiivissä, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 864/2,] ja direktiivissä 2009/73/EY

säädettyjen kuluttajaoikeuksien noudattamista, ⇐ verkkoon ja myös uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan sähkön verkkoon pääsyä, ⇐ rajat ylittävän kaupan esteitä, valtion toimia, jotka estävät saatavuuspulan heijastumista hintoihin, jäsenvaltioiden suoritustasoa energian toimitusvarmuuden alalla perustuen [uudelleenlaaditun sähköasetuksen] 19 artiklassa tarkoitetun Euroopan resurssien riittävyysarvioinnin tuloksiin, erityisesti ottaen huomioon [riskeihin varautumista koskevan asetuksen, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjalla COM(2016) 862] 16 artiklassa tarkoitettu jälkiarviointi ⇐ sekä ~~[uudelleenlaaditun sähködirektiivin]~~ ja ~~direktiivin 2009/73/EY mukaisten kuluttajaoikeuksien noudattamista.~~

2. Virasto julkaisee ☒ vuosittain ☒ 1 kohdassa tarkoitettujen valvontatoimien tuloksista vuosikertomuksen. Se yksilöi kyseisessä kertomuksessa sähkön ja maakaasun sisämarkkinoiden toteuttamisen mahdolliset esteet.
3. Vuotuisen kertomuksensa julkaisemisen yhteydessä virasto voi antaa Euroopan parlamentille ja komissiolle lausunnon ☒ mahdollisista ☒ toimista, joita voitaisiin toteuttaa 2 kohdassa tarkoitettujen esteiden poistamiseksi.

~~III~~ LUKU

☒ VIRASTON ☒ ORGANISAATIO

172 artikla

Oikeudellinen asema

1. Virasto on yhteisön ☒ unionin ☒ elin, jolla on oikeushenkilön asema.
2. Virastolla on kussakin jäsenvaltiossa laajin kansallisen oikeuden mukainen oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoisuus. Se voi erityisesti hankkia tai luovuttaa irtainta ja kiinteää omaisuutta ja esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä.
3. Virastoa edustaa sen johtaja.

↓ uusi

4. Viraston toimipaikka on Ljubljanassa, Sloveniassa.
Virasto voi perustaa paikallistoimistoja jäsenvaltioihin 25 artiklan j kohdan mukaisesti, jos jäsenvaltiot siihen suostuvat.

↓ 713/2009 (mukautettu)
⇒ uusi

~~183~~ artikla

~~Kokoonpano~~ ☒ **Hallinto- ja johtorakenne** ☒

~~Virastoon kuuluu~~ ☒ Virasto koostuu seuraavista ☒ :

- a) johtokunta, jonka tehtävät määritellään ~~13-20~~ artiklassa;
- b) sääntelyneuvosto, jonka tehtävät määritellään ~~23-45~~ artiklassa;
- c) johtaja, jonka tehtävät määritellään ~~25-47~~ artiklassa; ja
- d) valituslautakunta, jonka tehtävät määritellään ~~29-49~~ artiklassa.

~~1942~~ artikla

Johtokunta ☒ **Johtokunnan kokoonpano** ☒

- 1. Johtokunta koostuu yhdeksästä jäsenestä. Kullakin jäsenellä on yksi varajäsen. Komissio nimittää kaksi jäsentä ja heidän varajäsenensä, Euroopan parlamentti kaksi jäsentä ja heidän varajäsenensä ja neuvosto viisi jäsentä ja näiden varajäsenet. Euroopan parlamentin jäsen ei voi samalla olla johtokunnan jäsen.
- 2. Johtokunnan jäsenten ja heidän varajäsentensä toimikausi on neljä vuotta, ja sitä voidaan jatkaa kerran. Ensimmäinen toimikausi on kuusi vuotta puolella jäsenistä ja näiden varajäsenillä.
- 3. ~~2~~ Johtokunta valitsee ⇒ kahden kolmasosan enemmistöllä ⇐ jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Varapuheenjohtaja toimii puheenjohtajan sijaisena aina tämän ollessa estynyt. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi on kaksi vuotta, ja samat henkilöt voidaan valita tehtäviinsä kerran uudelleen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi päättyy, kun heidän jäsenyytensä johtokunnassa päättyy.
- 4. ~~3~~ Johtokunta kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta. Sääntelyneuvoston puheenjohtaja tai sääntelyneuvoston nimeämä sääntelyneuvoston jäsen ja johtaja osallistuvat asian käsittelyyn ilman äänioikeutta, jollei johtokunta toisin päätä viraston johtajan osalta. Johtokunta kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa säännönmukaiseen istuntoon. Muulloin se kokoontuu puheenjohtajan aloitteesta tai jos komissio tai vähintään kolmasosa johtokunnan jäsenistä sitä pyytää. Johtokunta voi kutsua kokouksiinsa tarkkailijaksi kenet tahansa henkilön, jonka lausuntoa se voi tarvita. Johtokunnan jäsenten apuna voi olla neuvonantajia tai asiantuntijoita, jollei sen työjärjestyksestä muuta johdu. Virasto huolehtii johtokunnan sihteeristötehtävistä.
- 5. ~~4~~ Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, johtokunta tekee päätöksensä läsnä olevien jäsentensä ⇒ yksinkertaisella ⇐ ~~kahden kolmasosan~~ enemmistöllä. Kullakin johtokunnan jäsenellä tai hänen varajäsenellään on yksi ääni.
- 6. ~~5~~ Työjärjestyksessä vahvistetaan yksityiskohtaisemmin
 - a) äänestysäännöt ja erityisesti ehdot, joihin perustuen jäsen voi toimia toisen jäsenen puolesta, sekä tarvittaessa päätösvaltaisuutta koskevat säännöt; ja
 - b) neuvoston nimittämien johtokunnan jäsenten uudelleen valinnassa sovellettavaa kiertoa koskevat säännöt jäsenvaltioiden tasapuolisen osallistumisen varmistamiseksi ajan mittaan.

7. ~~6.~~ Johtokunnan jäsen ei voi olla sääntelyneuvoston jäsen.
8. ~~7.~~ Johtokunnan jäsenet sitoutuvat toimimaan riippumattomasti ja puolueettomasti yleisen edun mukaisesti, ~~pyytämättä tai noudattamatta poliittisia ohjeita.~~ Tätä varten kukin jäsen tekee sitoumuksistaan ja etunäkökohdistaan kirjallisen ilmoituksen, jossa hän joko ilmoittaa, että hänen riippumattomuuttaan mahdollisesti heikentäviä etunäkökohtia ei ole, tai mainitsee sellaiset välittömät tai välilliset etunäkökohdat, joiden voitaisiin katsoa heikentävän hänen riippumattomuuttaan. Nämä ilmoitukset annetaan vuosittain ja ne julkistetaan.

2013 artikla

Johtokunnan tehtävät

~~1.~~ Johtokunta:

- a) nimittää johtajan 23 artiklan b kohdan~~15 artiklan 2 kohdan~~ mukaisesti kuultuaan sääntelyneuvostoa ja saatuaan sen puoltavan lausunnon 24 artiklan 2 kohdan~~16 artiklan 2 kohdan~~ mukaisesti ⇨ ja tilanteen mukaan pidentää heidän toimikauttaan tai erottaa heidät virasta. ⇨
- b) ~~2. Johtokunta~~ nimittää sääntelyneuvoston jäsenet virallisesti 22~~14~~ artiklan 1 kohdan mukaisesti.
- c) ~~3. Johtokunta~~ nimittää valituslautakunnan jäsenet virallisesti 26 artiklan 2 kohdan~~18 artiklan 1 ja 2 kohdan~~ mukaisesti.
- d) ~~4. Johtokunta~~ huolehtii siitä, että virasto toteuttaa toiminta-ajatuksensa ja suorittaa sille osoitetut tehtävät tämän asetuksen mukaisesti.
- e) ~~5. Johtokunta~~ vahvistaa kunakin vuonna ~~ennen kunkin vuoden syyskuun 30 päivää~~ ⇨ 21 artiklassa tarkoitetun ohjelma-asiakirjan luonnoksen ennen sen toimittamista komissiolle lausuntoa varten ja ⇨ sen jälkeen, kun se on ~~on kuullut komissiota~~ ⇨ saanut komission lausunnon ⇨ ja sääntelyneuvoston hyväksynnän 15 artiklan 3 kohdan~~23 artiklan 5 kohdan c alakohdan~~ mukaisesti, ⇨ hyväksyy ⇨ viraston ~~seuraavan vuodentyöohjelman~~ ⇨ ohjelma-asiakirjan jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä ⇨ ja toimittaa sen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle. Työohjelman vahvistaminen ei vaikuta vuosittaiseen talousarviomenettelyyn, ja työohjelma julkistetaan.
- ~~6. Johtokunta hyväksyy monivuotisen ohjelman ja tarvittaessa tarkistaa sitä. Tarkistamisen on perustuttava riippumattoman ulkopuolisen asiantuntijan johtokunnan pyynnöstä laatimaan arviointikertomukseen. Kyseiset asiakirjat julkistetaan.~~
- f) ~~7. Johtokunta~~ ⇨ hyväksyy kahden kolmasosan enemmistöllä viraston vuosittaisen talousarvion ja hoitaa muita talousarvioon liittyviä tehtäviään ⇨ ~~käyttää talousarviovaltaansa 31 – 35~~ 21 – 24 artiklan mukaisesti.
- g) ~~8. Johtokunta~~ päättää komission suostumuksen saatuaan kaikkien muista ☒ unionin ☒ yhteisön lähteistä tulevien testamenttilahjoitusten, lahjoitusten ja tukien tai jäsenvaltioiden tai sääntelyviranomaisten maksaman vapaaehtoisen rahoituksen hyväksymisestä. Johtokunnan 35 artiklan 5 kohdan mukaisesti antamassa lausunnossa ~~Lausunnossa, jonka johtokunta 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti antaa,~~ on nimenomaisesti käsiteltävä tässä kohdassa säädettyjä rahoituslähteitä.

- h) ~~9. Johtokunta~~ käyttää sääntelyneuvostoa kuultuaan kurinpitovaltaa johtajaan nähden.
 ⇨ Lisäksi se käyttää 2 kohdan mukaisesti viraston henkilöstön suhteen henkilöstösäännöissä nimittävälle viranomaiselle ja muuta henkilöstöä koskevissa palvelussuhteen ehdoissa työsopimusten tekemiseen valtuutetulle viranomaiselle annettuja valtuuksia. ⇨
- i) ~~10. Johtokunta vahvistaa tarvittaessa~~ viraston säännöt henkilöstösääntöjen soveltamiseksi ⇨ ja muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot henkilöstösääntöjen 110 artiklaa noudattaen ⇨ ~~39 artiklan 28 artiklan 2 kohdan~~ mukaisesti.
- j) ~~11. Johtokunta~~ vahvistaa ~~4130~~ artiklan mukaisesti käytännön toimenpiteet, jotka koskevat yleisön oikeutta tutustua viraston asiakirjoihin.
- k) ~~12. Johtokunta~~ vahvistaa ja julkaisee 25 artiklan 8 kohdassa tarkoitetun vuosikertomusluonnoksen pohjalta viraston toimintaa koskevan vuosikertomuksen ja toimittaa kyseisen kertomuksen viimeistään kunkin vuoden ~~15 päivänä kesäkuuta~~
 ⇨ 1 päivänä heinäkuuta ⇨ Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ~~☒~~, ja ~~☒~~ tilintarkastustuomioistuimelle ~~Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle~~. Viraston toimintaa koskevassa vuosikertomuksessa on oltava erillinen sääntelyneuvoston hyväksymä osa, joka koskee viraston sääntelytoimintaa kyseisenä vuonna.
- l) ~~13. Johtokunta~~ vahvistaa ja julkaisee työjärjestyksensä.

⇩ uusi

- m) vahvistaa virastoon sovellettavat varainhoitosäännöt 36 artiklan mukaisesti;
- n) hyväksyy petostentorjuntastrategian, joka on oikeassa suhteessa petosriskihin nähden, kun otetaan huomioon toteutettavien toimenpiteiden kustannukset ja hyödyt;
- o) hyväksyy jäsentensä ja valituslautakunnan jäsenten eturistiriitojen ehkäisemistä ja ratkaisemista koskevat säännöt;
- p) vahvistaa ja saattaa ajan tasalle 41 artiklassa tarkoitetut viestintä- ja tiedotussuunnitelmat;
- q) jollei henkilöstösäännöistä ja muuhun henkilöstöön sovellettavista palvelussuhteen ehdoista muuta johdu, nimittää tilinpitäjän, joka hoitaa tehtäviään täysin riippumattomasti;
- r) huolehtii siitä, että sisäisen tai ulkoisen tarkastuksen raportteihin ja arviointeihin perustuvien havaintojen ja suositusten sekä Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimusten perusteella toteutetaan asianmukaiset jatkotoimet;
- s) hyväksyy työjärjestelyistä sopimisen 43 artiklan mukaisesti.
2. Johtokunta tekee henkilöstösääntöjen 110 artiklan mukaisesti henkilöstösääntöjen 2 artiklan 1 kohtaan ja muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen 6 artiklaan perustuvan päätöksen, jolla siirretään nimittävän viranomaisen toimivalta pääjohtajalle ja määritellään olosuhteet, joissa toimivallan siirto voidaan keskeyttää. Johtajalla on valtuudet siirtää tämä toimivalta edelleen.
3. Jos poikkeukselliset olosuhteet sitä edellyttävät, johtokunta voi täysistunnossaan tekemällä päätöksellä tilapäisesti keskeyttää nimittävän viranomaisen toimivallan

siirron johtajalle ja hänen toteuttamansa nimittävän viranomaisen toimivallan edelleen siirron ja käyttää kyseistä toimivaltaa itse tai siirtää sen jollekin jäsenistään tai jollekulle henkilöstöön kuuluvalla, joka on muu kuin johtaja.

↕ uusi

21 artikla

Vuotuinen ja monivuotinen ohjelmasuunnittelu

1. Johtokunta hyväksyy vuosittain johtajan laatiman luonnoksen perusteella monivuotisen ja vuotuisen ohjelmasuunnitelman sisältävän ohjelma-asiakirjan, jossa otetaan huomioon komission lausunto ja monivuotisen ohjelmasuunnittelun osalta Euroopan parlamentin kanta. Johtokunta toimittaa ohjelma-asiakirjan Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle viimeistään kunkin vuoden 31 päivänä tammikuuta.

Ohjelma-asiakirjasta tulee lopullinen, kun yleinen talousarvio on lopullisesti vahvistettu, ja sitä on tarvittaessa mukautettava talousarviota vastaavasti.

2. Vuotuiseen työohjelmaan on sisällytettävä yksityiskohtaiset tavoitteet ja odotettavissa olevat tulokset, tulosindikaattorit mukaan luettuina. Siinä on myös esitettävä kuvaus rahoitettavista toimista ja mainittava kuhunkin toimeen osoitetut taloudelliset ja henkilöstöresurssit toimintoperusteisen budjetoinnin ja hallinnoinnin periaatteiden mukaisesti. Vuotuisen työohjelman on oltava yhdenmukainen 4 kohdassa tarkoitetun monivuotisen työohjelman kanssa. Siinä on selkeästi ilmoitettava, mitä tehtäviä on lisätty, muutettu tai poistettu edelliseen varainhoitovuoteen verrattuna. Vuotuisessa ja/tai monivuotisessa ohjelmassa on esitettävä strategia suhteiden järjestämiseksi 43 artiklassa tarkoitettuihin kolmansiin maihin tai kansainvälisiin järjestöihin sekä tähän strategiaan liittyvät toimet.

3. Johtokunta muuttaa hyväksyttyä vuotuista työohjelmaa tarvittaessa, jos virastolle annetaan uusi tehtävä.

Vuotuiseen työohjelmaan tehtävät olennaiset muutokset on hyväksyttävä samaa menettelyä noudattaen kuin alkuperäinen vuotuinen työohjelma. Johtokunta voi siirtää pääjohtajalle valtuudet tehdä vuotuiseen työohjelmaan muita kuin olennaisia muutoksia.

4. Monivuotisessa työohjelmassa on esitettävä yleinen strateginen ohjelma, mukaan lukien tavoitteet, odotetut tulokset ja suoritusindikaattorit. Siinä on esitettävä myös resursseja koskeva ohjelmasuunnittelu, mukaan lukien monivuotinen talousarvio ja henkilöstö.

Resursseja koskeva ohjelmasuunnittelu on saatettava ajan tasalle vuosittain. Strateginen ohjelma on saatettava ajan tasalle tarvittaessa ja erityisesti 45 artiklassa tarkoitetun arvioinnin tulosten huomioon ottamiseksi.

2244 artikla

Sääntelyneuvosto ☒ n kokoonpano ☒

1. Sääntelyneuvoston kokoonpano on seuraava:
 - a) [Uudelleenlaaditun sähködirektiivin] 2009/72/EY 56 artiklan 1 kohdan ja direktiivin 2009/73/EY 39 artiklan 1 kohdan mukaisten sääntelyviranomaisten korkean tason edustajia ja yksi varajäsen jäsenvaltiota kohden näiden viranomaisten nykyisistä korkeassa asemassa olevista työntekijöistä; ⇒ molemmat nimittää kansallinen sääntelyviranomainen; ja ⇐
 - b) komission edustaja, jolla ei ole äänivaltaa.

Sääntelyneuvostossa saa olla ainoastaan yksi edustaja kunkin jäsenvaltion kansallisesta sääntelyvirastosta.

Kunkin kansallisen sääntelyviranomaisen tehtävänä on varajäsenen nimeäminen kansallisen sääntelyviranomaisen nykyisen henkilöstön keskuudesta.
2. Sääntelyneuvosto valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Varapuheenjohtaja toimii puheenjohtajan sijaisena tämän ollessa estynyt. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi on kaksi ja puoli vuotta, ja sama henkilö voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi päättyy joka tapauksessa silloin, kun heidän jäsenyytensä sääntelyneuvostossa päättyy.

23 artikla

☒ Sääntelyneuvoston tehtävät ☒

1. ~~3~~ Sääntelyneuvosto ⇒ ja 7 artiklan mukaiset alakomiteat ⇐ ~~tekee~~ tekevät päätöksensä läsnä olevien jäsentensä ~~kahden kolmasosan~~ ⇒ yksinkertaisella ⇐ enemmistöllä. ⇒ Kullakin jäsenellä tai varajäsenellä on yksi ääni lukuun ottamatta 5 kohdan b alakohdan mukaista lausuntoa kahden kolmasosan enemmistöllä läsnä olevista jäsenistä. ⇐
2. ~~4~~ Sääntelyneuvosto vahvistaa ja julkaisee työjärjestyksensä, jossa vahvistetaan yksityiskohtaisemmat äänestyssäännöt ja erityisesti ehdot, joiden mukaisesti jäsen voi toimia toisen jäsenen puolesta, sekä tarvittaessa päätösvaltaisuutta koskevat säännöt. Työjärjestyksessä voidaan määrätä erityisistä työmenetelmistä alueellista yhteistyötä koskevien aloitteiden yhteydessä esiin nousevien kysymysten käsittelyä varten.
3. ~~5~~ Sääntelyneuvosto toimii sille tässä asetuksessa annettuja tehtäviä suorittaessaan riippumattomasti, eikä se pyydä ohjeita miltään jäsenvaltion hallitukselta, komissiolta tai muulta julkiselta tai yksityiseltä etutaholta eikä noudata tällaisia ohjeita, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sen jäsenten toimimista edustamansa sääntelyviranomaisen puolesta.
4. ~~6~~ Virasto huolehtii sääntelyneuvoston sihteeristötehtävistä.

~~15 artikla~~

~~Sääntelyneuvoston tehtävät~~

5. ~~1~~ Sääntelyneuvosto
 - a) antaa johtajalle lausunnon ~~4, 145, 6, 7, 8 ja 9~~ artiklassa tarkoitetuista vahvistettavista lausunnoista, suosituksista ja päätöksistä. Lisäksi sääntelyneuvosto antaa toimivaltaansa kuuluvissa asioissa ohjeita johtajalle johtajan tehtävien suorittamisessa ⇨ lukuun ottamatta asetuksen 1227/2001⁴⁹ 16 artiklan 6 kohdan mukaisia päätöksiä ⇨.
 - b) ~~2~~ Sääntelyneuvosto antaa johtokunnalle lausunnon henkilöstä, joka esitetään nimitettäväksi johtajaksi ~~2013~~ artiklan 1 kohdan a alakohdan ja ~~2416~~ artiklan 2 kohdan mukaisesti. ~~Sääntelyneuvosto tekee kyseisen päätöksen jäsentensä kolmen neljäosan enemmistöllä.~~
 - c) ~~3~~ Sääntelyneuvosto hyväksyy ~~20~~ artiklan 1 kohdan e alakohdan ~~13~~ artiklan 5 kohdan ja ~~25~~ artiklan f kohdan ~~17~~ artiklan 6 kohdan mukaisesti sekä ~~33~~ artiklan 3 kohdan 1 alakohtaan ~~23~~ artiklan 1 kohtaan perustuvan alustavan talousarvioesityksen puitteissa viraston seuraavan vuoden työohjelman ja esittää sen ennen kunkin vuoden syyskuun 1 päivää johtokunnan vahvistettavaksi.
 - d) ~~4~~ Sääntelyneuvosto hyväksyy vuosikertomuksessa olevan sääntelytoimintaa koskevan erillisen osan ~~20~~ artiklan 1 kohdan k alakohdan ~~13~~ artiklan 12 kohdan ja ~~25~~ artiklan ~~17~~ artiklan g kohdan mukaisesti.
6. ~~5~~ Euroopan parlamentti voi kutsua sääntelyneuvoston puheenjohtajan tai hänen varajäsenensä antamaan lausunnon parlamentin asiasta vastaavalle valiokunnalle ja vastaamaan tämän valiokunnan jäsenten esittämiin kysymyksiin kunnioittaen kuitenkin täysin kutsutun henkilön riippumattomuutta.

~~2416~~ artikla

Johtaja

1. Virastoa johtaa sen johtaja, joka toimii ~~23~~ artiklan 5 kohdan a alakohdassa ~~15~~ artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitettujen ohjeiden ja, siltä osin kuin tässä asetuksessa niin säädetään, sääntelyneuvoston lausuntojen mukaisesti. Johtaja ei saa pyytää ohjeita miltään hallitukselta, ~~komissiolta~~ ⇨ unionin toimielimeltä ⇨ tai muulta julkiselta tai yksityiseltä etutaholta ⇨ tai henkilöltä ⇨ eikä noudattaa tällaisia ohjeita, sanotun kuitenkaan rajoittamatta johtokunnan ja sääntelyneuvoston roolia johtajan tehtäviin liittyen. ⇨ Johtaja vastaa toiminnastaan johtokunnalle. Johtaja voi osallistua sääntelyneuvoston kokouksiin tarkkailijana ⇨.
2. Johtokunta nimittää johtajan sääntelyneuvoston puoltavan lausunnon jälkeen ansioiden sekä energia-alaan liittyvän pätevyyden ja kokemuksen perusteella komission ⇨ avoimen ja läpinäkyvän valintamenettelyn ⇨ ~~a julkisen kiinnostuksenilmaisupyynnön~~ perusteella ehdottamista vähintään kolmesta henkilöstä. Johtokunnan valitsema ehdokas voidaan ennen nimitämistä kutsua

⁴⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1).

antamaan lausunto Euroopan parlamentin toimivaltaiselle valiokunnalle ja vastaamaan sen jäsenten esittämiin kysymyksiin. ⇨ Johtajan työsopimusta tehtäessä virastoa edustaa johtokunnan puheenjohtaja. ⇨

3. Johtajan toimikausi on viisi vuotta. Toimikauden päättymistä edeltävien yhdeksän kuukauden aikana komissio suorittaa arvioinnin. Arvioinnissa komissio tarkastelee erityisesti

- a) johtajan tehtävien hoitoa;
b) viraston tehtäviä ja velvoitteita ☒ tulevina vuosina ☒ lähivuosina.

~~Edellä olevaa b) alakohtaa koskeva arviointi tehdään riippumattoman ulkopuolisen asiantuntijan avustuksella.~~

4. Johtokunta voi komission ehdotuksesta sääntelyneuvostoa kuultuaan ja ottaen kaikin tavoin huomioon sääntelyneuvoston arvioinnin ja sen arvioinnista antaman lausunnon ja ainoastaan niissä tapauksissa, joissa tämä on viraston tehtävien ja velvoitteiden kannalta perusteltua, jatkaa johtajan toimikautta kerran enintään ~~kolmella~~ ⇨ viidellä ⇨ vuodella. ⇨ Johtaja, jonka toimikautta on jatkettu, ei voi enää jatkettun toimikautensa lopussa osallistua saman toimen uuteen valintamenettelyyn. ⇨

5. Johtokunta ilmoittaa Euroopan parlamentille aikeestaan jatkaa johtajan toimikautta. Johtaja voidaan toimikauden jatkamista edeltävän yhden kuukauden aikana kutsua antamaan lausunto Euroopan parlamentin toimivaltaiselle valiokunnalle ja vastaamaan valiokunnan jäsenten esittämiin kysymyksiin.

6. Jos johtajan toimikautta ei jatketa, hän jatkaa tehtävässään seuraajansa nimittämiseen asti.

7. Johtaja voidaan erottaa ainoastaan johtokunnan päätöksellä tämän saatua sääntelyneuvoston puoltavan lausunnon. Sääntelyneuvosto tekee kyseisen päätöksen jäsentensä ~~kolmen neljäsosan~~ ⇨ kahden kolmasosan ⇨ enemmistöllä.

8. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat pyytää johtajaa raportoimaan tehtäviensä suorittamisesta. Euroopan parlamentti voi myös kutsua johtajan antamaan lausunnon parlamentin asiasta vastaavalle valiokunnalle ja vastaamaan kyseisen valiokunnan jäsenten esittämiin kysymyksiin.

2517 artikla

Johtajan tehtävät

☒ Johtaja: ☒

- a) ~~1. Johtaja edustaa virastoa~~ ☒ on viraston laillinen edustaja ☒ ja vastaa sen ☒ päivittäisestä ☒ johtamisesta.
- b) ~~2. Johtaja~~ valmistelee johtokunnan työt. Hän osallistuu johtokunnan työhön ilman äänioikeutta. ⇨ Johtaja vastaa johtokunnan tekemien päätösten täytäntöönpanosta; ⇨
- c) ~~3. Johtaja~~ ☒ laatii, vahvistaa ja julkaisee lausunnot, suositukset ja päätökset. ☒ ~~vahvistaa ja julkaisee ne~~ Edellä 3–11 ja 14 ~~5, 6, 7, 8 ja 9~~ artiklassa tarkoitetut lausunnot, suositukset ja päätökset ⇨ hyväksytään ainoastaan, jos ⇨ ~~joista~~ sääntelyneuvosto on antanut niistä puoltavan lausunnon.
- d) ~~4. Johtaja~~ huolehtii viraston vuotuisen työohjelman täytäntöönpanosta sääntelyneuvoston ohjaamana ja johtokunnan hallinnollisessa valvonnassa.

- e) ~~5. Johtaja~~ toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, ☒ erityisesti ☒ ~~mukaan luettuihin~~ sisäisten hallinnollisten ohjeiden antaminen ja tiedonantojen julkaiseminen, varmistaakseen viraston tämän asetuksen mukaisen toiminnan;
- f) ~~6. Johtaja~~ laatii joka vuosi viraston työohjelmaluonnoksen seuraavalle vuodelle ja ⇒ sen jälkeen, kun johtokunta on hyväksynyt luonnoksen, ⇐ toimittaa sen sääntelyneuvostolle, Euroopan parlamentille ja komissiolle ~~kyseisen~~ ☒ kunkin ☒ vuoden ~~kesäkuun 30 päivään~~ ⇒ tammikuun 31 päivään ⇐ mennessä. ⇒ Johtaja huolehtii ohjelma-asiakirjan täytäntöönpanosta ja sen täytäntöönpanoa koskevasta raportoinnista johtokunnalle; ⇐
- g) ~~7. Johtaja~~ laatii alustavan talousarvioesityksen ~~3323~~ artiklan 1 kohdan mukaisesti ja huolehtii viraston talousarvion toteuttamisesta ~~34 ja 3524~~ artiklan mukaisesti.
- h) ~~8. Johtaja~~ laatii ⇒ ja toimittaa johtokunnalle ⇐ joka vuosi luonnoksen vuosikertomukseksi, jossa on viraston sääntelytoimintaa koskeva erillinen osa sekä talous- ja hallintokysymyksiä koskeva osa;
- i) ~~Johtajalla on harjoittaa~~ viraston henkilöstöön nähden ~~3928(3)~~ artiklan 3 kohdan mukaista toimivaltaa ~~mukainen toimivalta~~;

↓ uusi

- j) laatii toimintasuunnitelman sisäisten tai ulkoisten tarkastuskertomusten ja arviointien päätelmiin sekä Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksiin perustuvia jatkotoimia varten ja raportoi suunnitelman edistymisestä kahdesti vuodessa komissiolle ja säännöllisesti johtokunnalle;
- k) vastaa sen päättämisestä, onko viraston tehtävien tehokkaan ja toimivan toteuttamisen kannalta tarpeellista sijoittaa yksi tai useampi toimihenkilö yhteen tai useampaan jäsenvaltioon. Päätös perustaa paikallistoimisto edellyttää etukäteen annettua suostumusta komissiolta, johtokunnalta ja asianomaiselta jäsenvaltiolta tai asianomaisilta jäsenvaltioilta. Päätöksessä on määriteltävä paikallistoimistossa toteutettavien toimien laajuus siten, että vältetään tarpeettomia kustannuksia ja viraston hallinnollisten tehtävien päällekkäisyyttä.

↓ 713/2009 (mukautettu)

~~2618~~ artikla

~~Valituslautakunta~~ ☒ **Valituslautakunnan perustaminen ja kokoonpano** ☒

↓ uusi

1. Virasto perustaa valituslautakunnan.

- ~~2.~~ 1. Valituslautakunta koostuu kuudesta jäsenestä ja kuudesta varajäsenestä, jotka on valittu kansallisten sääntelyviranomaisten, kilpailuviranomaisten tai muiden kansallisten tai yhteisön ☒ unionin ☒ elinten nykyisistä tai entisistä korkeassa asemassa olevista työntekijöistä, joilla on asiaankuuluva energia-alan kokemus. Valituslautakunta nimeää puheenjohtajansa. ~~Valituslautakunta tekee päätöksensä määräenemmistöllä, jonka muodostavat vähintään neljä sen kuudesta jäsenestä. Valituslautakunta kutsutaan koolle tarpeen mukaan.~~
2. Johtokunta nimeää valituslautakunnan jäsenet virallisesti julkisen kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella komission esityksestä ja kuultuaan sääntelyneuvostoa.
3. ~~☒~~ ☒ Valituslautakunta vahvistaa ja julkaisee työjärjestyksensä. ☒
⇒ Työjärjestyksessä vahvistetaan yksityiskohtaisesti valituslautakunnan organisaatiota ja menettelyä koskevat säännöt sekä valituslautakunnalle tämän artiklan mukaisesti tehtyihin valituksiin sovellettavat säännöt. Valituslautakunta toimittaa komissiolle työjärjestyksensä luonnoksen. Komissio antaa lausunnon työjärjestyksen luonnoksesta kolmen kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta. Valituslautakunta vahvistaa ja julkistaa työjärjestyksensä kahden kuukauden kuluessa komission lausunnon vastaanottamisesta. Kaikista mahdollisista työjärjestyksen muutoksista on ilmoitettava komissiolle. Komissio antaa tämän jälkeen lausunnon muutoksista.
- Viraston talousarviossa on erillinen budjettikohta valituslautakunnan rekisterin toiminnan rahoittamista varten. ⇐
4. ☒ Valituslautakunta tekee päätöksensä määräenemmistöllä, jonka muodostavat vähintään neljä sen kuudesta jäsenestä. Valituslautakunta kutsutaan koolle tarpeen mukaan. ☒

27 artikla

☒ Valituslautakunnan jäsenet ☒

1. 2. Valituslautakunnan jäsenten toimikausi on viisi vuotta. Sama henkilö voidaan valita tehtäväänsä uudelleen ⇒ yhden kerran ⇐.
2. Valituslautakunnan jäsenet ovat päätöksenteossaan riippumattomia. Heitä eivät sido mitkään ohjeet. He eivät saa hoitaa muita tehtäviä virastossa, sen johtokunnassa tai sen sääntelyneuvostossa ⇒ eivätkä missään sen työryhmissä. ⇐ Valituslautakunnan jäsen voidaan vapauttaa tehtävistään toimikautensa aikana ainoastaan, jos hänen on todettu syyllistyneen vakavaan rikkomukseen, ja johtokunta tekee päätöksen vapauttamisesta sääntelyneuvostoa kuultuaan.

28 artikla

☒ Esteellisyys ja jäävääminen valituslautakunnassa ☒

1. ~~4.~~ Valituslautakunnan jäsen ei saa osallistua valituskäsittelyyn, jos asia koskee hänen omaa etuaan, jos hän on aikaisemmin edustanut jotakin menettelyn osapuolta tai jos hän on osallistunut sen päätöksen tekemiseen, jota valitus koskee.
2. ~~5.~~ Jos valituslautakunnan jäsen jostakin ~~14~~ kohdassa tarkoitettusta tai muusta syystä katsoo, ettei jonkin valituslautakunnan jäsenen pitäisi osallistua valituskäsittelyyn, hänen on ilmoitettava asiasta valituslautakunnalle. Valitusmenettelyn asianosainen voi vastustaa valituslautakunnan jäsenen osallistumista asian käsittelyyn jollakin ~~4~~ kohdassa tarkoitetuista perusteista tai ☒ siinä tapauksessa, että ☒ jos-jäsenellä epäillään olevan ennakkokäsitys asiasta. Vastustaminen jätetään tutkimatta, jos sen perusteena on jäsenen kansallisuus tai jos asianosainen on vastustamisperusteen olemassaolosta tietoisena ryhtynyt muuhun valitusmenettelyä koskevaan toimeen kuin valituslautakunnan kokoonpanon vastustaminen.
3. ~~6.~~ Valituslautakunta päättää ilman asianomaista jäsentä, miten ~~1 ja 24~~ kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa on meneteltävä. Valituslautakuntaan otetaan kyseisen jäsenen tilalle tämän ratkaisun tekoa varten hänen sijaisensa. Jos sijainen katsoo olevansa samalla tavoin esteellinen, puheenjohtaja nimeää sijaisen muista varajäsenistä.
4. ~~7.~~ Valituslautakunnan jäsenet sitoutuvat toimimaan riippumattomasti ja yleisen edun mukaisesti. Tätä varten he tekevät sitoumuksistaan ja etunäkökohdistaan kirjalliset ilmoitukset, joissa he joko ilmoittavat, että heidän riippumattomuuttaan mahdollisesti heikentäviä etunäkökohtia ei ole, tai mainitsevat sellaiset välittömät tai välilliset etunäkökohdat, joiden voitaisiin katsoa heikentävän heidän riippumattomuuttaan. Nämä ilmoitukset julkaistaan vuosittain.

↓ 713/2009 (mukautettu)
⇒ uusi

~~2919~~ artikla

~~Muutoksenhaku~~ ☒ **Päätökset, joihin voidaan hakea muutosta** ☒

1. Luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, kansalliset sääntelyviranomaiset mukaan luettuina, voivat hakea muutosta tämän päätöksen 4–14 ~~7, 8 tai 9~~ artiklassa, ⇒ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013 12 artiklan 6 kohdassa tai komission asetuksen (EU) 9 artiklan 11 kohdassa ⇐ tarkoitettuun päätökseen, joka on osoitettu heille tai joka koskee heitä suoraan ja erikseen, vaikka se olisi osoitettu muulle henkilölle.
2. Valitus, ~~ja sen~~ ☒ mukaan lukien ☒ sen perusteet, on toimitettava virastolle kirjallisesti kahden kuukauden kuluessa ☒ siitä, ☒ päivästä kun päätös on annettu tiedoksi kyseiselle henkilölle, tai jos tällaista tiedoksiantoa ei ole suoritettu, siitä päivästä, jona virasto on julkaissut päätöksen. Valituslautakunta ratkaisee asian ~~kahden~~ ⇒ neljän ⇐ kuukauden kuluessa valituksen tekemisestä.
3. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti tehdyllä valituksella ei ole lykkäävää vaikutusta. Valituslautakunta voi kuitenkin harkitessaan asian sitä edellyttävän päättää lykätä riitautetun päätöksen soveltamista.
4. Jos valitus voidaan ottaa tutkittavaksi, valituslautakunta tutkii, onko sille perusteita. Se kehottaa valitusmenettelyn asianosaisia aina tarvittaessa esittämään tiettyssä

määräajassa huomautuksensa valituslautakunnalta tai muilta valitusmenettelyn asianosaisilta vastaanotetuista tiedoksiannoista. Valitusmenettelyn asianosaisilla on oikeus esittää suullinen lausuma. 5

5. Valituslautakunta voi joko käyttää viraston toimivaltaa ~~tämän artiklan mukaisesti~~ tai siirtää asian viraston toimivaltaisen elimen hoidettavaksi. Valituslautakunnan tekemä päätös on mainittua elintä sitova.
6. 7 Virasto julkaisee valituslautakunnan tekemät päätökset.

~~20 artikla~~

~~Kanne yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja yhteisöjen tuomioistuimessa~~

~~1. Valituslautakunnan tai, jos valituslautakunta ei ole toimivaltainen, viraston tekemä päätös voidaan riitauttaa nostamalla kanne yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tai yhteisöjen tuomioistuimessa perustamissopimuksen 230 artiklan mukaisesti.~~

~~2. Jos virasto laiminlyö päätöksen tekemisen, laiminlyöntiä koskeva kanne voidaan nostaa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tai yhteisöjen tuomioistuimessa perustamissopimuksen 232 artiklan mukaisesti.~~

~~3. Virasto on velvollinen toteuttamaan toimenpiteet, joita yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tai yhteisöjen tuomioistuimen tuomion noudattaminen edellyttää.~~

↓ uusi

30 artikla Työryhmät

1. Johtokunta voi perustelluissa tapauksissa perustaa työryhmiä erityisesti johtajan ja sääntelyneuvoston sääntelytyön tukemiseksi.
2. Työryhmät koostuvat tarpeen mukaan viraston henkilöstöön, kansallisiin sääntelyviranomaisiin ja komission yksiköihin kuuluvista asiantuntijoista. Virasto ei ole vastuussa kustannuksista, joita aiheutuu kansallisten sääntelyviranomaisten osallistumisesta viraston työryhmiin.
3. Johtokunta hyväksyy ja julkaisee työjärjestyksen työryhmien toimintaa varten.

↓ 713/2009 (mukautettu)

~~IV~~ III LUKU

~~VARAINHOITOA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET~~ ⊗ TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE ⊗

~~3124~~ artikla

⊗ Talousarvion rakenne ⊗ ~~Viraston talousarvio~~

1. ⊗ Sulkematta pois muita tulonlähteitä ⊗ ~~Viraston~~ tulot muodostuvat erityisesti :
 - a) ~~Euroopan unionin yleiseen talousarvioon (pääluokka "Komissio") sisältyvästä yhteisön tuesta~~ ⊗ unionin osuudesta ⊗;
 - b) virastolle ~~3222~~ artiklan nojalla suoritetuista maksuista;
 - c) ~~20 artiklan 1 kohdan g alakohdan 13 artiklan 8 kohdan~~ mukaisesta jäsenvaltioiden tai sääntelyviranomaisten maksamasta vapaaehtoisesta rahoituksesta; ja
 - d) mahdollisista ~~20 artiklan 1 kohdan g alakohdan 13 artiklan 8 kohdan~~ mukaisista testamenttilahjoituksista, lahjoituksista ja tuista.
2. Viraston menot muodostuvat henkilöstö-, hallinto-, infrastruktuuri- ja toimintamenoista.
3. Viraston tulojen ja menojen on oltava tasapainossa.
4. Viraston kaikista tuloista ja menoista tehdään kutakin varainhoitovuotta, joka on kalenterivuosi, varten ennakkoarviot, jotka otetaan sen talousarvioon.

↓ 713/2009

~~3222~~ artikla

Maksut

↓ 347/2013 20 artikla

1. Virasto voi periä maksun ~~119~~ artiklan 1 kohdan mukaisen vapautuspäätöksen hakemisesta ja rajat ylittävää kustannusten jakamista koskevista päätöksistä, jotka virasto toimittaa ~~Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista 14 päivänä huhtikuuta 2013 [15] annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston~~ asetuksen (EU) N:o 347/2013⁵⁰ 12 artiklan mukaisesti.

⁵⁰ EUVL L 115, 25.4.2013, p. 39.

2. Komissio vahvistaa 1 kohdassa tarkoitetut maksut.

~~3322~~ artikla

Talousarvion laatiminen

1. Johtaja laatii ~~kunkin vuoden helmikuun 15 päivään mennessä~~ kunakin vuonna ☒ ennakkoarvion luonnoksen ☒ ~~alustavan talousarvioesityksen~~, joka käsittää seuraavan varainhoitovuoden suunnitellut toimintamenot ja työohjelman, ja toimittaa tämän alustavan talousarvioesityksen sekä alustavan henkilöstötaulukon johtokunnalle.
2. Johtokunta ~~laatii~~ ☒ hyväksyy ☒ vuosittain johtajan laatimaan ☒ ennakkoarvion luonnokseen ☒ ~~alustavaan talousarvioesitykseen~~ perustuvan ennakkoarvion ☒ luonnoksen ☒ viraston tuloista ja menoista seuraavaa varainhoitovuotta varten.
3. Johtokunta toimittaa ~~kyseisen~~ ennakkoarvion, joka sisältää alustavan henkilöstötaulukon, komissiolle ~~31 päivään maaliskuuta mennessä~~. ☒ kunkin vuoden 31 päivään tammikuuta mennessä ☒. Johtajan laatima esitys toimitetaan ennen ennakkoarvion vahvistamista sääntelyneuvostolle, joka voi antaa siitä perustellun lausunnon.
4. Komissio toimittaa ~~24~~ kohdassa tarkoitetun ennakkoarvion ~~Euroopan~~ unionin yleistä talousarviota koskevan ~~alustavan~~ esityksen yhteydessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle (~~jäljempänä yhteisesti "budjettivallan käyttäjä"~~).
5. Ennakkoarvion ☒ luonnoksen ☒ perusteella komissio sisällyttää ~~Euroopan~~ unionin yleistä talousarviota koskevaan ~~alustavaan~~ esitykseen tarpeellisiksi katsomansa arviot henkilöstötaulukkoon liittyvistä kustannuksista ja tukimäärästä, joihin osoitetaan rahoitus ~~Euroopan~~ unionin yleisestä talousarviosta perustamissopimuksen ☒ 313 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen ☒ ~~272 artiklan~~ mukaisesti.
6. ☒ Neuvosto budjettivallan käyttäjän roolissaan ☒ ~~Budjettivallan käyttäjä~~ vahvistaa viraston henkilöstötaulukon.
7. Johtokunta ☒ hyväksyy ☒ ~~laatii~~ viraston talousarvion. Siitä tulee lopullinen, kun ~~Euroopan~~ unionin yleinen talousarvio on lopullisesti vahvistettu. Sitä mukautetaan tarvittaessa.
8. ☒ Muutokset talousarvioon tai henkilöstötaulukkoon tehdään samaa menettelyä noudattaen. ☒
9. ~~8.~~ Johtokunta ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle viipymättä aikomuksestaan toteuttaa hankkeita, joilla voi olla huomattavaa taloudellista vaikutusta viraston talousarvion rahoittamiseen, erityisesti kiinteistöihin liittyviä hankkeita ~~kuten rakennusten vuokraus tai hankinta~~. Johtokunta ilmoittaa aikomuksistaan myös komissiolle. Jos jompikumpi budjettivallan käyttäjä aikoo antaa lausunnon, se ilmoittaa virastolle tästä aikomuksestaan kahden viikon kuluessa siitä, kun se on saanut tiedon hankkeesta. Jos se ei tee tällaista ilmoitusta, virasto voi käynnistää suunnitellun hankkeen.

Talousarvion toteutus ja valvonta

1. Johtaja toimii tulojen ja menojen hyväksyjänä ja toteuttaa viraston talousarvion.
2. Viraston tilinpitäjä toimittaa alustavan tilinpäätöksen ja selvityksen varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta komission tilinpitäjälle ja tilintarkastustuomioistuimelle kunkin varainhoitovuoden päättymistä seuraavan maaliskuun 1 päivään mennessä. Viraston tilinpitäjä toimittaa selvityksen talousarvio- ja varainhallinnosta myös Euroopan parlamentille ja neuvostolle varainhoitovuoden päättymistä seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä. Komission tilinpitäjä konsolidoi tämän jälkeen toimielinten ja hajautettujen elinten alustavat tilinpäätökset Euroopan parlamentin ja neuvoston (EU, Euratom) asetuksen N:o 966/2012⁵¹, ~~Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (15)⁵²~~, (jäljempänä 'varainhoitoasetus'), ~~147~~ 128 artiklan mukaisesti.

35 artikla

☒ Tilinpäätöksen esittäminen ja vastuuvapauden myöntäminen ☒

1. ~~1.~~ ☒ ~~Komission~~ Viraston tilinpitäjä toimittaa viraston alustavan tilinpäätöksen ja selvityksen varainhoitovuoden (vuosi n) talousarvio- ja varainhallinnosta tilintarkastustuomioistuimelle kunkin varainhoitovuoden päättymistä seuraavan vuoden (vuosi N + 1) maaliskuun 31 päivään mennessä. ☒
2. ~~2.~~ ☒ Virasto toimittaa selvityksen vuoden N talousarvio- ja varainhallinnosta Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle vuoden N + 1 maaliskuun 31 päivään mennessä. ☒
- ~~3.~~ Komission tilinpitäjä toimittaa viraston alustavan tilinpäätöksen ja selvityksen ~~varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta~~ tilintarkastustuomioistuimelle ☒ vuoden N + 1 ☒ ~~kunkin varainhoitovuoden päättymistä seuraavan~~ maaliskuun 31 päivään mennessä. Selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta toimitetaan myös Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
4. Saatuaan ☒ vuodelta N ☒ viraston alustavaa tilinpäätöstä koskevat tilintarkastustuomioistuimen huomautukset, ~~jotka tilintarkastustuomioistuin on laatinut~~ varainhoitoasetuksen ~~129~~ ☒ 148 ☒ artiklan mukaisesti, ☒ tilinpitäjä ☒ ~~johtaja~~ vahvistaa viraston lopullisen tilinpäätöksen ☒ kyseiseltä vuodelta omalla vastuullaan. ☒ ja ☒ Johtaja ☒ toimittaa sen johtokunnalle lausuntoa varten.
5. Johtokunta antaa lausunnon viraston lopullisesta tilinpäätöksestä ☒ vuodelta N ☒.
6. ~~Johtaja~~ ☒ Viraston tilinpitäjä ☒ toimittaa lopullisen tilinpäätöksen ☒ vuodelta N ☒ ja johtokunnan lausunnon Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle ☒ vuoden N+1 ☒ 1 päivään heinäkuuta mennessä ~~varainhoitovuoden päättymisen jälkeen.~~

⁵¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁵² EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

7. Lopullinen tilinpäätös julkaistaan ☒ Euroopan unionin virallisessa lehdessä viimeistään vuoden N + 1 marraskuun 15 päivänä. ☒
8. Johtaja toimittaa ☒ vuoden N+1 30 päivään syyskuuta ☒ ~~15 päivään lokakuuta~~ mennessä tilintarkastustuomioistuimelle vastineensa sen huomautuksiin. Johtaja toimittaa tämän vastineen myös johtokunnalle ja komissiolle.
9. Johtaja toimittaa ~~varainhoitoasetuksen 146 artiklan 3 kohdan mukaisesti~~ Euroopan parlamentille sen pyynnöstä kaikki tiedot, joita tarvitaan vastuuvapauden myöntämiseksi ☒ vuodelta N ☒ talousarvion toteuttamisesta ~~kyseiseltä varainhoitovuodelta~~ sujuvasti ☒ komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1271/2013 109 artiklan 3 kohdan mukaisesti ☒.
10. Ennen vuoden N + 2 toukokuun 15 päivää Euroopan parlamentti myöntää neuvoston määräenemmistöllä antamasta suosituksesta johtajalle vastuuvapauden varainhoitovuoden N talousarvion toteuttamisesta.

36~~25~~ artikla

Varainhoitosäännöt

Johtokunta vahvistaa virastoon sovellettavat varainhoitosäännöt komissiota kuultuaan. Säännöt saavat poiketa ~~asetuksesta (EY, Euratom) N:o 2343/2002~~ komission delegoidusta asetuksesta (EU) No 1271/2013, jos se on välttämätöntä viraston toiminnasta johtuvien erityisvaatimusten vuoksi, ja ainoastaan, jos komissio antaa tähän suostumuksen etukäteen.

~~26~~ artikla

~~Petostentorjunta~~

- ~~1. Petosten, lahjonnan ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi virastoon sovelletaan rajoituksetta Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999⁵³ säännöksiä.~~
- ~~2. Virasto liittyy Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan yhteisöjen komission välillä 25 päivänä toukokuuta 1999 tehtyyn toimielinten väliseen sopimukseen Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) sisäisistä tutkimuksista⁵⁴ ja antaa välittömästi asianmukaiset määräykset, jotka koskevat kaikkia viraston työntekijöitä.~~
- ~~3. Rahoituspäätöksissä ja niistä johtuvissa täytäntöönpanoa koskevissa sopimuksissa tai asiakirjoissa on määrättävä nimenomaisesti, että tilintarkastustuomioistuin ja OLAF voivat tarvittaessa tehdä tarkastuksia paikan päällä viraston varojen edunsaajien luona ja näiden varojen jakamisesta vastaavan henkilöstön luona.~~

⁵³ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁵⁴ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 15.

37 artikla

Petostentorjunta

1. Helpottaakseen asetuksen (EY) N:o 883/2013 soveltamisalaan kuuluvien petosten, lahjonnan ja muiden laittomien toimien torjuntaa virasto liittyy kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun se aloittaa toimintansa, 25 päivänä toukokuuta 1999 tehtyyn toimielinten väliseen sopimukseen Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) sisäisistä tutkimuksista ja vahvistaa mainitun sopimuksen liitteessä olevaa mallia käyttäen asianmukaiset määräykset, joita sovelletaan viraston koko henkilöstöön.
2. Euroopan tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet suorittaa kaikkien virastolta unionin rahoitusta saaneiden avustuksensaajien, toimeksisaajien ja alihankkijoiden osalta asiakirjoihin perustuvia ja paikan päällä tapahtuvia tarkastuksia.
3. OLAF voi suorittaa tutkimuksia, mukaan lukien paikalla suoritettavat selvitykset ja tarkastukset, asetuksessa (EY) N:o 1073/1999 ja asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96 säädettyjä säännöksiä ja menettelyjä noudattaen, jotta voidaan määrittää, liittyykö viraston rahoittamaan avustukseen tai sopimukseen petos, lahjonta tai muu laitton toiminta, joka vaikuttaa unionin taloudellisiin etuihin.
4. Viraston yhteistyösopimukseen kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa sekä sen muihin sopimuksiin, avustussopimuksiin ja avustuspäätöksiin on sisällytettävä määräyksiä, joissa nimenomaisesti annetaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAFille valtuudet tehdä tässä artikkelissa tarkoitettuja tarkastuksia ja tutkimuksia toimivaltuuksiensa mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1, 2 ja 3 kohdan soveltamista.

V LUKU

YLEISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ YLEISET SÄÄNNÖKSET JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

38~~27~~ artikla

Erioikeudet ja vapaudet ⇒ sekä toimipaikkaa koskeva sopimus ⇐

1. Virastoon sovelletaan Euroopan yhteisöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevaa pöytäkirjaa.

↓ uusi

2. Vastaanottavan jäsenvaltion virastolle tarjoamia tiloja ja palveluja koskevat tarvittavat järjestelyt sekä viraston pääjohtajaan, johtokunnan jäseniin, viraston henkilöstöön ja heidän perheenjäseniinsä vastaanottavassa jäsenvaltiossa sovellettavat erityissäännöt vahvistetaan viraston ja vastaanottavan jäsenvaltion välisessä toimipaikkaa koskevassa sopimuksessa. Sopimus tehdään sen jälkeen kun johtokunta on sen hyväksynyt.
-

↓ 713/2009 (mukautettu)

~~3928~~ artikla

Henkilöstö

1. Viraston ☒ koko ☒ henkilöstöön, mukaan lukien sen johtaja, sovelletaan ☒ Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavia ☒ henkilöstösääntöjä, ☒ jäljempänä 'henkilöstösäännöt', Euroopan unionin muuta henkilöstöä koskevia ☒ palvelussuhteen ehtoja ☒, jäljempänä 'palvelussuhteen ehdot', ☒ ja Euroopan ☒ unionin ☒ yhteisöjen toimielimien näiden henkilöstösääntöjen ja palvelussuhteen ehtojen soveltamiseksi yhteisesti antamia sääntöjä.
2. Johtokunta antaa yhteisymmärryksessä komission kanssa tarvittavat soveltamissäännöt henkilöstösääntöjen 110 artiklassa edellytettyjen järjestelyjen mukaisesti.
3. Virasto käyttää henkilöstönsä suhteen niitä valtuuksia, jotka kuuluvat nimittävälle viranomaiselle henkilöstösääntöjen mukaan ja sopimusten tekemiseen toimivaltaiselle viranomaiselle palvelussuhteen ehtojen mukaan.
4. Johtokunta voi antaa säännöksiä, joilla sallitaan kansallisten asiantuntijoiden siirto jäsenvaltioista viraston määräaikaiseen palvelukseen.

~~4029~~ artikla

Viraston vastuu

↓ uusi

1. Viraston sopimusperusteinen vastuu määräytyy kyseessä olevaan sopimukseen sovellettavan lainsäädännön mukaan.
- Viraston tekemässä sopimuksessa mahdollisesti olevan välityslausekkeen osalta toimivalta kuuluu Euroopan unionin toimivallan piiriin.

2. ~~1.~~ Jos kyseessä on sopimukseen perustumaton vastuu, viraston on jäsenvaltioiden lainsäädäntöön sisältyvien yhteisten perusperiaatteiden mukaisesti korvattava aiheuttamansa tai henkilöstönsä tehtäviensä yhteydessä aiheuttamat vahingot.
3. ☒ Euroopan unionin ☒ ~~Yhteisöjen~~ tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan ~~tällaisten~~ ☒ 2 kohdassa tarkoitettujen ☒ vahinkojen korvaamiseen liittyvät riita-asiat.
4. ~~2.~~ Viraston työntekijöiden henkilökohtainen taloudellinen ja kurinpidollinen vastuu virastoa kohtaan säännellään viraston henkilöstöön sovellettavissa asiaa koskevissa määräyksissä.

~~4130~~ artikla

~~Tiedonsaantioikeus~~ ☒ Avoimuus ja viestintä ☒

1. Viraston hallussa oleviin asiakirjoihin sovelletaan ~~Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annettua~~⁵⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1049/2001.
2. Johtokunta hyväksyy asetuksen (EY) N:o 1049/2001 täytäntöönpanoa koskevat käytännön järjestelyt ~~3 päivään maaliskuuta 2010 mennessä~~.
3. Viraston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 8 artiklan nojalla tekemistä päätöksistä voidaan tehdä kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle perustamissopimuksen ☒ 228 ☒ ~~195~~ artiklassa esitetyin edellytyksin tai nostaa kanne Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa perustamissopimuksen ☒ 263 ☒ ~~230~~ artiklassa esitetyin edellytyksin.

4. Virastossa tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan asetusta (EY) N:o 45/2001⁵⁶. Johtokunta vahvistaa toimenpiteet, joiden mukaisesti virasto soveltaa asetusta (EY) N:o 45/2001, viraston tietosuojavastaavan nimittämistä koskevat toimenpiteet mukaan lukien. Ennen toimenpiteiden vahvistamista on kuultava Euroopan tietosuojavaltuutettua.
5. Virasto voi toteuttaa tiedotustoimia omasta aloitteestaan toimivaltaansa kuuluvilla aloilla. Resurssien osoittaminen tiedotustoimiin ei saa haitata tämän asetuksen 3–14 artiklassa tarkoitettujen tehtävien tehokasta hoitamista. Tiedotustoimet on toteutettava johtokunnan hyväksymien tiedotusta ja viestintää koskevien suunnitelmien mukaisesti.

⁵⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43).

⁵⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

Turvallisuusluokiteltujen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen suojaamista koskevat turvallisuussäännöt

1. Virasto hyväksyy omat turvallisuussääntönsä, jotka vastaavat Euroopan unionin turvallisuusluokiteltujen tietojen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen suojelemista koskevia komission turvallisuussääntöjä, muun muassa tällaisten tietojen vaihtamista, käsittelyä ja tallentamista koskevia sääntöjä, jotka vahvistetaan komission päätöksissä (EU, Euratom) 2015/443⁵⁷ ja (EU, Euratom) 2015/444⁵⁸.
2. Virasto voi myös päättää soveltaa soveltuvin osin 1 kohdassa tarkoitettuja komission päätöksiä. Viraston turvallisuussäännöissä on käsiteltävä muun muassa turvallisuusluokiteltujen tietojen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen vaihtamista, käsittelyä ja tallentamista koskevia sääntöjä

↓ 713/2009 (mukautettu)

~~434~~ artikla

~~Kolmansien maiden osallistuminen~~ ☒ Yhteistyösopimukset ☒

1. Kolmannet maat voivat osallistua viraston toimintaan, jos ne ovat tehneet ☒ unionin ☒ yhteisön kanssa sopimuksen, jonka perusteella ne ovat ja omaksuneet energiaa ja soveltuville osin ympäristöä ja kilpailua koskevan ☒ unionin ☒ yhteisön oikeuden ja soveltavat sitä.
2. Mainittujen sopimusten määräysten mukaisesti päätetään järjestelyistä, joissa määritellään etenkin viraston toimintaan osallistumisen luonne ja laajuus kyseisten maiden osalta sekä niiden osallistumista koskevat säännöt, mukaan lukien rahoitusosuuksia ja henkilöstöä koskevat säännöt.

↓ uusi

3. Johtokunta hyväksyy strategian, joka koskee viraston suhteita kolmansiin maihin tai kansainvälisiin järjestöihin asioissa, joissa virasto on toimivaltainen. Komissio varmistaa, että virasto toimii toimeksiantonsa ja olemassa olevien institutionaalisten puitteiden mukaisesti sopimalla asianmukaisesta työjärjestelystä viraston johtajan kanssa.

⁵⁷ Komission päätös (EU, Euratom) 2015/443, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, turvallisuudesta komissiossa (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 41).

⁵⁸ Komission päätös (EU, Euratom) 2015/444, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista säännöistä (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 53).

~~32 artikla~~

~~Komitea~~

- ~~1. Komissiota avustaa komitea.~~
- ~~2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklan 1 4 kohtaa sekä 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.~~

↓ 713/2009 (mukautettu)
⇒ uusi

~~4433~~ artikla

Kielijärjestelyt

1. Virastoon sovelletaan ~~Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä 15 päivänä huhtikuuta 1958 annetun~~ neuvoston asetuksen N:o 1⁵⁹ säännöksiä.
2. Johtokunta päättää viraston sisäisistä kielijärjestelyistä.
3. Euroopan unionin elinten käännöskeskus huolehtii viraston toiminnan edellyttämistä käännöspalveluista.

~~VII LUKU~~

~~LOPPUSÄÄNNÖKSET~~

~~4534~~ artikla

Arviointi

1. ⇒ Viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta ja sen jälkeen viiden vuoden välein ⇨ ~~K~~komissio tekee riippumattoman ulkopuolisen asiantuntijan avustamana arvioinnin ⇨ viraston toiminnasta suhteessa sen tavoitteisiin, toimeksiantoon ja tehtäviin. Arvioinnissa on tarkasteltava erityisesti tarvetta muuttaa viraston valtuutusta ja tällaisten muutosten taloudellisia vaikutuksia. ⇨ ~~viraston toiminnasta. Arviointi kattaa viraston saavuttamat tulokset ja sen työmenetelmät suhteessa sen tavoitteeseen, toimeksiantoon ja tehtäviin, jotka määritellään tässä asetuksessa ja viraston vuotuisissa työohjelmissa. Kyseisen arvioinnin perustana on oltava laaja-alainen kuuleminen 10 artiklan mukaisesti.~~

↓ uusi

⁵⁹

Neuvoston asetus N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä, annettu 15 päivänä huhtikuuta 1958 (EYVL 17, 6.10.1958, s. 385).

2. Jos komissio katsoo, ettei viraston toiminnan jatkaminen ole enää perusteltua sille asetettuihin tavoitteisiin, toimeksiantoon ja tehtäviin nähden, se voi ehdottaa, että tätä asetusta muutetaan vastaavasti tai että se kumotaan.

↓ 713/2009 (mukautettu)
⇒ uusi

3. ~~2.~~ Komissio toimittaa 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin ☒ tulokset sekä sen päätelmät Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä ☒ sääntelyneuvostolle.
⇒ Arvioinnin tulokset olisi julkistettava. ⇐ ~~Sääntelyneuvosto antaa tämän asetuksen, viraston ja sen työmenetelmien muuttamista koskevia suosituksia komissiolle, joka voi toimittaa ne oman lausuntonsa sekä asianmukaisten ehdotusten kanssa Euroopan parlamentille ja neuvostolle.~~
4. ~~Komissio toimittaa ensimmäisen arvioinnin Euroopan parlamentille ja neuvostolle kolmen vuoden kuluessa siitä, kun ensimmäinen johtaja on aloittanut tehtävässään. Komissio toimittaa tämän jälkeen arvioinnin ☒ Euroopan parlamentille ja neuvostolle ☒ vähintään joka neljäs~~ ⇒ viides ⇐ vuosi.

↓ uusi

46 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EY) N:o 713/2009.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

↓ 713/2009 (mukautettu)

~~4735~~ 4735 artikla

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

~~1.~~ 1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

~~2. Edellä olevaa 5–11 artiklaa sovelletaan 3 päivästä maaliskuusta 2011.~~

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta

1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)⁶⁰

Toimintalohko: ENERGIA

Toiminto: 32.02 Perinteiset ja uusiutuvat energialähteet

1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne

☐ Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen**.

☐ Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen**.⁶¹

☒ Ehdotus/aloite liittyy **käynnissä olevan toimen jatkamiseen**.

☐ Ehdotus/aloite liittyy toimeen, joka on suunnattu uudelleen **toimeen, joka on suunnattu uudelleen**.

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. *Komission monivuotinen strateginen tavoite (monivuotiset strategiset tavoitteet), jonka (joiden) saavuttamista ehdotus/aloite tukee*

Euroopan komission strategisessa ohjelmassa vuosille 2016-2020 esitetään komission monivuotiset strategiset tavoitteet vuosikymmenen loppuun saakka. Strategisen ohjelman puitteissa tässä ehdotuksessa käsitellään ”yleistä tavoitetta A: Uutta pontta työllisyyteen, kasvuun ja investointeihin”.

Uudistamalla Euroopan energiamarkkinoiden toiminnan perustana olevaa institutionaalista kehystä turvataan asianmukaiset hallintomekanismit, joita tarvitaan kilpailukykyisen ja kestäväan energian tarjoamiseksi kaikille.

Jotta yhä suuremmassa määrin yhteenliitetyt energiamarkkinat toimivat tehokkaasti, tarvitaan asianmukaisia päätöksentekofoorumeita, joilla saatetaan yhteen kansalliset sääntelyviranomaiset. On johdonmukaista Euroopan sähkömarkkinoiden yhdentymisen kanssa, että Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle (ACER) annetaan tällainen rooli ja että sille annetaan resurssit, joita se tarvitsee tehtäviensä hoitamiseen.

1.4.2. *Erityistavoite (erityistavoitteet) sekä toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä*

Toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä

⁶⁰

ABM: toimintoperusteinen johtaminen; Toimintoperusteinen budjetointi 3 toimintoperusteinen budjetointi.

⁶¹

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

Aloite sisältyy budjettikohtaan 32 02 10: Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)

Erityistavoite nro

Aloitteella pyritään laajentamaan viraston tehtäviä siten, että niillä saavutetaan useita lisätavoitteita, joiden merkitystä Euroopan energiamarkkinoiden toimivuudelle ei voida aliarvioida.

Tämä viraston tehtävien tarkistus ei siis millään muotoa ole vähäinen, koska viraston odotetaan hoitavan uudentyyppisiä ja laajoja tehtäviä. Näihin kuuluvat erityisesti uudet tehtävät, jotka liittyvät järjestelmän turvallisuuden arviointiin, jotta voidaan arvioida kapasiteettikorvausmekanismien käyttöönottoa, sekä alueellisten käyttökeskusten perustaminen ja seuranta. Nämä poikkeavat viraston tavanomaisesta toiminnasta ja niillä voidaan perustella tässä selvityksessä esitetyt lisävirat.

Siinä määrin kun uudet tavoitteet vaikuttavat virastolle osoitettuihin määrärahoihin, ne mainitaan jälkempänä kokonaisuudessaan. Lisäksi viitataan asetukseen, johon tehtävät perustuvat (sähköasetus tai riskeihin varautumista koskeva asetus), sekä tarvittaessa mainitaan, että tehtävät heijastavat virastoasetuksen ehdotusta tai ne liittyvät yksinomaan siihen.

1) Äskettäin käyttöön otettuun EU:n tuotannon riittävyysarviointiin liittyvien menetelmien hyväksyminen ja muuttaminen sekä tällaisten mekanismien käyttöönottoon kansallisella tasolla liittyvien ehdotusten arviointi. Nämä tehtävät ovat keskeisiä EU:n tason kapasiteettimekanismeihin liittyvässä vahvistetussa lähestymistavassa. Ne perustuvat sähköasetukseen ja ne sisältyvät viraston perustamisasetuksen 9 artiklaan. Tehtävän täysimääräisen hoitamiseen tarvitaan arviolta 7 kokoaikaista työntekijää .

2) Markkinoiden toimivuuden ja erityisesti "joustop esteiden" seuranta jäsenvaltioiden tasolla, mukaan lukien hintainterventiot. Lisäksi virasto laatii menetelmät, joilla arvioidaan markkinoiden toimivuutta toimitusvarmuutta kuvaaviin indikaattoreihin nähden. Markkinoiden seuranta ja menetelmien laatiminen ovat ratkaisevan tärkeitä markkinoiden yhdentymiselle ja kilpailukyvyille näillä aloilla. Tätä käsitellään sähköasetuksessa ja virastoasetuksen 11 artiklassa, ja se edellyttäisi 0,5 kokoaikaista työntekijää.

3) Uusien alueellisten käyttökeskusten kokoonpanosta päättäminen ja niiden toiminnan säännöllinen seuranta ja analyysi Tämä sisältää lausuntojen ja suositusten antamisen säännöllisesti tarpeen mukaan. Alueellisten käyttökeskusten perustaminen on keskeinen osa alueellistamiseen perustuvaa lähestymistapaa, ja se edellyttäisi arviolta 1,5 kokoaikasta työntekijää. Tehtävä määritetään virastoasetuksen 6 artiklassa.

4) Yhteensopivuuden, viestinnän ja alueellisen suorituskyvyn seuranta alueilla, joita ei ole yhdenmukaistettu EU:n tasolla ja jotka eivät kuulu edellä olevan 3 kohdan soveltamisalaan. Tähän kuuluvat alueellisella tasolla yhteistyötä tekevien kansallisten sääntelyviranomaisten tukeminen ja koordinoiminen. Näihin tehtäviin tarvitaan 1 kokoaikainen työntekijä. On tarpeen saavuttaa täysimääräisesti alueellistamislähestymistavasta saatavat hyödyt (virastoasetuksen 7 artikla).

5) Tukkumarkkinoiden tehokkuudenparantaminen, muun muassa hyväksymällä ja muuttamalla menetelmiä, joilla on merkitystä rajat ylittävälle sähkön kaupalle ja muille sääntelykysymyksille, joilla on rajat ylittävä ulottuvuus; vahvistamalla ja panemalla täytäntöön säännöt ylikuormitukseen liittyvistä tuloista verkkoinvestointeja varten; vahvistamalla säännöt kyseisten tulojen uudelleen kohdantamisesta, myös mahdollisten toimijoiden välisten riitojen varalta; seuraamalla päivänsisäisiä markkinoita, jotta poistetaan

markkinoiden vääristymiä ja luodaan likvidimpää kauppaa. Yleisesti katsotaan, että uusiin tehtäviin tarvitaan kolme kokoaikaista työntekijää (sähköasetuksen 9 ja 17 artikla ja virastoasetuksen 7 artikla).

6)Päätäminen kansallisten sääntelyviranomaisten riidoista vahvistetun valituslautakunnan avulla, koska valituslautakunnan käsiteltäväksi saatetaan aiempaa enemmän tapauksia, kun viraston päätösten soveltamisala laajenee ja alueellinen kehys vahvistuu. Nämä tehtävät edellyttäisivät yhtä kokoaikaista työntekijää (virastoasetuksen 19 artikla).

7) Jakeluverkonhaltijoiden eurooppalaisen elimen perustaminen ja sen sujuvan toiminnan sekä sen ja siirtoverkonhaltijoiden välisen yhteistyön varmistaminen. Samoin kuin alueellisten käyttökeskusten myös jakeluverkonhaltijoiden eurooppalaisen elimen perustaminen on tärkeää, jotta voidaan käsitellä hajautetummasta energiajärjestelmästä aiheutuvia haasteita. Henkilöstötarve olisi 2 kokoaikaista työntekijää.

8) Menetelmien hyväksyminen ja muuttaminen sähkökriisiskenaarioiden yksilöimiseksi alueellisella tasolla sekä menetelmien säännöllinen analyysi ja muuttaminen. Nämä tehtävät ovat keskeisiä, jotta voidaan noudattaa EU:n riskeihin varautumisen periaatetta, josta säädetään riskeihin varautumista koskevassa asetuksessa, ja ne edellyttäisivät 2 kokoaikaista työntekijää.

On huomattava, että edellä esitetyt tehtävien luettelot liittyvät yleisimpiin arvioihin uusista tehtävistä ja niiden aiheuttamista henkilökuntatarpeista, koska nämä sisältyvät vaikutustenarviointiin, erityisesti institutionaalisen kehityksen uudistamista koskevaan liitteeseen (vaikutusten arvioinnin liiteasiakirjan luku 3.4).

Alustavassa arviossa lisähenkilökunnan tarpeen minimimäärä oli ehdotetussa vaihtoehdossa suunnilleen 18 lisätyöntekijää, mikä vastaa tässä rahoitus selvityksessä esitettyä 18 kokoaikaista työntekijää. Tässä rahoitus selvityksessä esitettyä arviointia olisi kuitenkin pidettävä parempana sekä esitettyjen tehtävien yksityiskohtaisuuden että arvioiden tarkkuuden osalta, koska perusteena on käytetty tosiallisia säädösehdotuksia, mikä vaikutusten arvioinnin laatimisen aikaan ei luonnollisesti ollut mahdollista.

On myös huomattava, kuten edellä mainittujen säädösten perusteluissa todetaan, että viraston suorittamissa ylimääräisissä tehtävissä noudatetaan toissijaisuusperiaatetta, myös siltä osin kuin ne vapauttavat samanlaisiin tehtäviin kansallisilla tasoilla käytettäviä resursseja.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Ehdotuksen kokonaisvaikutuksena parannetaan yleisesti sähkön tukku- ja vähittäismarkkinoiden toimintaa.

Mikäli viraston uudet tehtävät hoidetaan tehokkaasti, viraston rooli vaikuttaa merkittävästi markkinoiden tehokkuuteen ja siitä saadaan yleisiä taloudellisia ja sosiaalisia hyvinvointiin liittyviä hyötyjä. Vaikutustenarvioinnissa, joka liittyy sähkömarkkinoiden rakennetta koskevan aloitteen puitteissa tehtyihin ehdotuksiin, arvioidaan, että alueellisten käyttökeskusten perustamisesta ja verkkotoimintojen optimoinnista alueellisella tasolla voitaisiin saada noin miljardin euron hyöty vuosittain. Rajat ylittävästä osallistumisesta kapasiteettimekanismeihin saadaan kahden miljardin säästöt vuoteen 2030 mennessä.

Euroopan resurssien riittävyysarvioinnin valvonta johtaa kapasiteettimekanismin tehokkaampaan alueelliseen valvontaan. Tarkoituksena on varmistaa sähkön toimitusvarmuus ja siten alentaa sähkön kuluttajille aiheutuvia kustannuksia. Tällä hetkellä tällaiset mekanismit rahoitetaan suurelta osin kansallisilla veroilla ja maksuilla, ja kuluttajille aiheutuu suuria tarpeettomia kustannuksia koordinoimattomista toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on varmistaa sähkön toimitusvarmuus.

Sähkökauppaa ja verkon käytöissäntöjä koskevat menetelmät, joita viraston on tarkoitus kehittää, myös nopeuttavat sähkömarkkinoiden yhteenkytkemistä, mikä parantaa kapasiteetin käyttöä rajoilla sekä vähentää ylikuormitusta ja vääristävät hinnanmuodostusta.

Aloitteesta hyötyvät markkinaosapuolet ketjun kaikissa vaiheissa sekä sähkömarkkinaoperaattorit ja kuluttajat. Tehokkaiden menetelmien käyttöönotolla edistetään myös markkinoiden kilpailua tukku- ja vähittäismarkkinoilla.

Markkinoiden seurantatoimet ja yhteistyön vauhdittaminen sääntelykysymyksissä mahdollistavat viime kädessä sen, että hinnoissa otetaan paremmin huomioon markkinoilla vallitsevat realiteetit ja että alentuneet sähkön tukkuhinnat otetaan paremmin huomioon vähittäismarkkinoiden tasolla.

Perustamalla alueellisen tason käyttöelimiä myös vähennetään tarvetta kansallisiin suojatoimenpiteisiin, joiden kustannukset maksaa järjestelmä kokonaisuutena ja viime kädessä kuluttajat.

Lisääntynyt sääntely-yhteistyö lisää myös huomattavasti toimitusvarmuutta koko EU:ssa, mistä hyötyvät siirtoverkonhaltijat ja koko järjestelmä laajemmin.

Laadittavat menetelmät, joilla pyritään saamaan markkinoista joustavampia, hyödyttävät myös joustavia palveluja tarjoavia markkinaoperaattoreita sekä uuden teknologian tarjoajia, jotka huolehvat joustavammasta energiaverkosta.

1.4.4. Tulos- ja vaikutusindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen toteuttamista seurataan

Viraston toiminnasta tehdään jo nyt säännöllisesti komission johdolla arviointia, jotka arviointien puolueettomuuden varmistamiseksi tekevät kolmannet osapuolet.

Lisäksi viraston vuosittaisesta työohjelmasta, jota Euroopan komissio valvoo ja josta se antaa lausunnon, saadaan keskeisiä suoritusindikaattoreita, joilla mitataan viraston suorituskykyä asetettuihin tavoitteisiin nähden.

Indikaattorit kattavat sovittujen menetelmien laatimisen ajoissa, koska tähän annetaan valtuudet ehdotetussa asetuksessa. Lisäksi ne kattavat kansallisten sääntelyviranomaisten tehokkaan yhteistyön sekä valituslautakunnan käsiteltäväksi saatettujen valitusten nopean käsittelyn. Muihin viraston tason suoritusindikaattoreihin kuuluu markkinoiden avoimuutta koskevan vaatimuksen mukaisesti, että virasto tekee analyysin tietystä määrästä markkinatiedosta arviointisyklikä kohti.

Kun otetaan huomioon perimmäinen tavoite – energiamarkkinoiden yhdentyminen – sekä viraston rooli kansallisten viranomaisten sekä siirto- ja jakeluverkonhaltijoiden saattamisessa yhteen, viraston toimien tehokkuus näkyy markkinoiden parantuneena toimintana.

Tällainen markkinoiden toimivuus on tavoitteena laajassa markkinoiden seurantaan koskevassa viraston vuotuisessa kertomuksessa, mukaan lukien yhdysjohtojen käyttöasteet, markkinoiden yhteenkytkeminen, markkinoiden voittomarginaalit sekä useat muut markkinaindikaattorit, jotka suoraan liittyvät viraston menetelmiin ja toimiin.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä

Mahdollistetaan viraston osallistuminen uusiin toimiin asetuksen sekä sähkömarkkinoiden suuntausten mukaisesti; edistetään kilpailukykyistä, kestävää ja turvallista energiaunionia.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo

EU:n toimien tarve perustuu näyttöön siitä, että erilliset kansalliset lähestymistavat voivat johtaa toimenpiteisiin, jotka eivät ole parhaita mahdollisia, tarpeettomaan päällekkäisyyteen, markkinoiden tehottomuuteen sekä naapureita hyväksikäyttävään ”beggar-thy-neighbour” -politiikkaan. Sellaisia energian sisämarkkinoita, jotka tarjoavat kilpailukykyistä ja kestävää energiaa kaikille, ei voida saavuttaa, ellei anneta yhteisiä sääntöjä energialla käytävästä kaupasta, jaetun verkon käytöstä ja tuotteiden tietynasteisesta standardoinnista. Virasto tarjoaa foorumin, jolla kansalliset sääntelyviranomaiset voivat kokoontua ja sopia yhteisistä periaatteista ja menetelmistä.

EU:n sähkömarkkinoiden lisääntyvä yhteenliittäminen tuo mukanaan sekä uusia mahdollisuuksia että haasteita. Mikäli ei päätetä koordinoituista toimenpiteistä aloilla, joilla on suoria vaikutuksia rajat ylittäviin sähkömarkkinoihin, energian sisämarkkinat eivät ole mahdollisia. Kansalliset toimet vaikuttavat sähköalalla suoraan naapurijäsenvaltioihin keskinäisen energiariippuvuuden ja verkkojen yhteenliittämisen vuoksi. Verkon stabiilisuuden ja sen tehokkaan toiminnan varmistaminen on entistä vaikeampaa pelkästään kansallisella tasolla, kun rajat ylittävän kaupan lisääntyminen, hajautetun tuotannon yleistyminen ja kuluttajien kasvava osallistuminen lisäävät kaikki heijastusvaikutusten mahdollisuutta. Yksikään valtio ei pysty toimimaan tehokkaasti yksin, ja yksipuolisten toimien ulkoiset vaikutukset ovat tulleet ajan mittaan entistä merkittävimmiä.

Vaikka jäsenvaltiot tekevät jo nyt jossakin määrin vapaaehtoiselta pohjalta yhteistyötä tiettyjen edellä mainittujen haasteiden ratkaisemiseksi esimerkiksi kansallisten aloitteiden (kuten viidenvälinen energiafoorumi) kautta, nämä foorumit toimivat politiikan koordinoimisen eliminä eivätkä ne voi tehdä sitovia päätöksiä yksityiskohtaisista kysymyksistä, joiden osalta tarvitaan päätöksiä, jotta vältetään tämänhetkinen järjestelmän toiminnan, viranomaisvalvonnan ja valtion toimien hajanaisuus.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Komission arviointi viraston toiminnasta julkaistiin 22.1.2014 [C(2014)242 final]. Arvioinnissa todettiin, että perustamisensa jälkeen virastosta oli tullut uskottava ja kunnioitettu elin, jolla on merkittävä rooli energia-asioiden sääntelyn alalla. Yleisesti ottaen virasto on keskittynyt asianmukaisiin prioriteetteihin, koska ne on asetettu sen perustamisasetuksessa ja vuotuisessa ohjelma-asiakirjassa. Virasto on kuitenkin pahoitellut sitä, etteivät sen resurssit vastaa sen tehtäviä ja henkilöstöä on jouduttu jossakin määrin siirtämään toisiin tehtäviin asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämän vuoksi on erityisen tärkeää, että virastolle annetaan tässä ehdotuksessa asetettuja uusia tehtäviä vastaavat määrärahat ja henkilökunta, jotka ovat riittävät ja oikeasuhteiset siihen nähden, että tavoitteena on luoda todellinen energiaunioni.

1.5.4. Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut

Ehdotus noudattaa Junckerin komission poliittisia suuntaviivoja, joissa joustavan energiaunionin ja tulevaisuuteen suuntautuvan ilmastonmuutospolitiikan toteutuminen asetettiin yhdeksi sen strategisista tavoitteista.

Tämä tavoite vahvistettiin komission työohjelmassa vuodelle 2015, ja sitä käsiteltiin yksityiskohtaisemmin tiedonannossa ”Joustavaa energiaunionia ja tulevaisuuteen suuntautuvaa ilmastonmuutospolitiikkaa koskeva puitestrategia”, [COM(2015)80 final, 25.2.2015]. Lisäpontta kestävä ja kilpailukykyisen Euroopan energiaunionin luomiseen saatiin, kun ratifioitiin YK:n ilmastopöytäkirjan 21. osapuolikokouksessa Pariisissa (COP21) aikaansaatu sopimus.

Lisäksi vuoteen 2020 ja 2030 ulottuvien EU:n ilmasto- ja energiatavoitteiden mukaan uusiutuvista lähteistä tuotetulla sähköllä on sähköntuotannossa suurempi osuus, mikä johtaa siihen, että on yhä suurempi tarve hallita joustavaa verkkoa ja varmistaa kustannustehokas siirtyminen puhtaan energian käyttöön. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan ehdottomasti vahvempaa sääntely-yhteistyötä virastossa.

1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

- ☐ Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kesto on rajattu**.
 - ☐ Ehdotuksen/aloitteen mukainen toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
 - ☐ Rahoitusvaikutukset alkavat vuonna VVVV ja päättyvät vuonna VVVV.
- ☒ Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kesto ei ole rajattu**.
 - Käynnistysvaihe alkaa vuonna 2018 ja päättyy vuonna 2019,
 - minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)⁶²

- ☐ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä
 - toimeenpanovirastoja
- ☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa
- ☒ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty
 - ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
 - ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
 - ☒ 208 ja 209 artiklassa tarkoitetuille elimille
 - ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
 - ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut
 - ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut
 - ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

Huomautukset:

Ei ole

⁶² Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>. osoitteessa:

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Kaikki EU:n virastot toimivat tiukan seurantajärjestelmän alaisuudessa; seurantaan osallistuvat kunkin viraston oma sisäinen tarkastus, komission sisäinen tarkastus, viraston hallintoneuvosto, tilintarkastustuomioistuim ja budjettivallan käyttäjä. Tästä järjestelmästä säädetiin viraston perustamisasetuksessa vuonna 2009 ja sitä sovelletaan edelleen.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä

2.2.1. Todetut riskit

Ei ole

2.2.2. Valvontamenetelmä(t)

Ei sovelleta

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut torjunta- ja suojatoimenpiteet

Petostentorjuntatoimet ovat olleet käytössä viraston perustamisesta lähtien ja niitä sovelletaan edelleen. Niissä säädetään nimenomaisesti, että tilintarkastustuomioistuim ja OLAF voivat tarvittaessa tehdä tarkastuksia paikan päällä viraston varojen edunsaajien luona ja näiden varojen jakamisesta vastaavan henkilöstön luona. Nämä säännökset olivat osa viraston perustamisasetuksen 26 artiklaa, ja niitä sovelletaan edelleen.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehysten otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehysten otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä

Monivuotisen rahoituskehysten otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Otsake.....1A.....	JM/EI-JM ⁶³	EFTA-mailta ⁶⁴	ehdokasmailta ⁶⁵	kolmansilta mailta	varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet
	32.02.10: Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)	JM	EI	EI	EI	KYLLÄ

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehysten otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä .

Monivuotisen rahoituskehysten otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero[Otsake.....]	JM/EI-JM	EFTA-mailta	ehdokasmailta	kolmansilta mailta	varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet
	[XX.YY.YY.YY]		KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI

⁶³ JM = jaksotettut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

⁶⁴ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁶⁵ Ehdokasmaat ja soveltuvien osien Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Numero	Otsake 1 A
--	--------	------------

Virasto (ainoastaan uudet tehtävät)			2019	2020
Osasto 1:	Sitoumukset	(1)	280 000	992 000
	Maksut	(2)	280 000	992 000
Osasto 2:	Sitoumukset	(1a)		46 000
	Maksut	(2a)		46 000
Osasto 3:	Sitoumukset	(3a)		
	Maksut	(3b)		
Viraston määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1+1a +3a	280 000	1 038 000
	Maksut	=2+2a +3b	280 000	1 038 000

On huomattava, että edellä esitetyt luvut perustuvat sille oletukselle, että rekrytointi tapahtuu vähitellen ja että ensimmäisenä vuonna rekrytoidun henkilökunnan läsnäolo on keskimäärin kuusi kuukautta.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	5	”Hallintomenot”
---	----------	------------------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2019	2020
Pääosasto: ENER ainoastaan uusien tehtävien valvonta			
• Henkilöresurssit		0	0
• Muut hallintomenot		0	0
PO ENER YHTEENSÄ	Määrärahat	0	0

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0	0
--	--	---	---

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2019	2020
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 1–5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	280 000	1 038 000
	Maksut	280 000	1 038 000

3.2.2. Arvioidut vaikutukset energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston määrärahoihin

- ☒ Ehdotus ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:
- Maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			Vuosi N		Vuosi N+1		Vuosi N+2		Vuosi N+3		ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)						YHTEENSÄ	
	TUOTOKSET																	
	↓	Tyyppi ⁱ⁶⁶	Keski määr. kustan nukset	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Luku määrä yhteen sä
ERITYISTAVOITE 1... ⁶⁷																		
– Tuotos																		
– Tuotos																		
– Tuotos																		
Välisumma erityistavoite 1																		
ERITYISTAVOITE 2																		
– Tuotos																		
Välisumma erityistavoite 2																		
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ																		

⁶⁶ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

⁶⁷ Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2 ”Erityistavoitteet”.

3.2.3. Arvioidut vaikutukset ACERin henkilöresursseihin

3.2.3.1. Yhteenveto

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2019	2020
--	------	------

Virkamiehet (AD-palkkaluokat)		
Virkamiehet (AST-palkkaluokat)		
Sopimussuhteiset toimihenkilöt	8	14
Väliaikaiset toimihenkilöt	0	4
Kansalliset asiantuntijat	0	0

YHTEENSÄ	8	18
-----------------	---	----

Arvioidut vaikutukset henkilöstöön (kokoaikaisten työntekijöiden lisäys) – henkilöstötaulukko

Tehtäväryhmä ja palkkaluokka	2019	2020
AD16		
AD15		
AD14		
AD13		
AD12		
AD11		
AD10		2
AD9		2
AD8		

AD7		
AD6		
AD5		
AD yhteensä	0	4
AST11		
AST10		
AST9		
AST8		
AST7		
AST6		
AST5		
AST4		
AST3		
AST2		
AST1		
AST yhteensä		
AST/SC 6		
AST/SC 5		
AST/SC 4		
AST/SC 3		
AST/SC 2		
AST/SC 1		
AST/SC yhteensä		
KAIKKI YHTEENSÄ	0	4

Arvioidut vaikutukset henkilöstöön (lisäys) – ulkopuolinen henkilöstö

Sopimussuhteiset toimihenkilöt	2019	2020
Tehtäväryhmä IV	8	14
Tehtäväryhmä III		
Tehtäväryhmä II		
Tehtäväryhmä I		
Yhteensä	8	14

Kansalliset asiantuntijat	2019	2020
Yhteensä	0	0

On huomattava, että rekrytoinnit on suunniteltu toteutettavan vuoden 2019 alussa, jotta voidaan valmistella asetuksen täytäntöönpanoa. Se olisi, mikä mahdollista, hyväksyttävä vuoden 2018 lopussa ja joka tapauksessa ennen toukokuussa 2019 pidettäviä Euroopan parlamentin vaaleja.

Näin ollen henkilökunnan muodostamista täydellä vauhdilla (18 kokoaikaista työntekijää vuonna 2020) olisi voitu tarkastella lainsäädäntömenettelyn tulosten perusteella, jotta säilytetään asianmukainen tasapaino työnkuvien ja uusien tehtävien välillä. Komissio arvioi näin ollen uudelleen seuraavien vuosien henkilökunta- ja määrärahatarpeet ajallaan.

3.2.3.2. Henkilöstöresurssien arvioitu tarve vastuullisessa pääosastossa

- ☒ Ehdotus/aloite ei edellytä lisähenkilöresursseja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokonaisluvuina (tai enintään yhden desimaalin tarkkuudella)

		vuosi N	vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
• Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)								
XX 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)								
XX 01 01 02 (edustustot EU:n ulkopuolella)								
XX 01 05 01 (epäsuora tutkimustoiminta)								
10 01 05 01 (suora tutkimustoiminta)								
FTEFTE• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)⁶⁸								
XX 01 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)								
XX 01 02 02 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)								
XX 01 04 yy⁶⁹	– päätoimipaikka ⁷⁰							
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa							
XX 01 05 02 (epäsuora								

⁶⁸ AC = sopimussuhteiset toimihenkilöt; AL = paikalliset toimihenkilöt; END = kansalliset asiantuntijat; INT = vuokrahenkilöstö; JED = nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa

⁶⁹ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

⁷⁰ Etenkin rakennerahastot, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto) ja Euroopan kalatalousrahasto.

tutkimustoiminta – AC, END, INT)							
10 01 05 02 (suora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ							

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	
Ulkopuolinen henkilöstö	

Kokoaikaiseksi muunnetun henkilöstön kustannusten laskentamenetelmä olisi kuvattava liitteessä V olevassa 3 kohdassa.

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

- ☐ Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen mukainen.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät

Virastoa koskevan budjettikohdan (032010) määrärahoja lisättävä taulukossa 3.2.1 määritetyllä vuosisittaisella määrällä.

- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista⁷¹.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

- Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.
- Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

⁷¹

Ks. vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 artikla 11 ja 17.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☐ vaikutukset sekalaisiin tuloihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁷²						
		2018	2019	2020	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Virastoa koskeva budjettikohta 32 02 10								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen sekalaisten tulojen tapauksessa:

Selvitys tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmästä.

--

⁷²

Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 25 prosentin osuus.